1883 TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM. 8. SZÁM. BUDAPEST, KEDD, JANUÁR 9.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhozhordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Stern Moritz, I. Wollzeile Nr. 22.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict.
Agence Havas (place de la Bourse).

A Balkán-félsziget.

Még nem is kezdenek rügyezni a fák, a hóolvadástól még meg se dagadtak a Hémus patakjai, mely idő oly nagy izgatottságba szokta hozni a Balkán-félsziget őslakosságát, s már is megkezdődött a készülődés mindenfelé. Oly korán és oly általánosan, mondhatnánk tervszerüleg, mintha csak a szokottnál nagyobb eseményekre készülne ez a kis világ.

Albániában kezdődött a mozgalom. Néhány nap óta érkeznek a hirek, hogy az albán vezérek népes gyülekezeteket tartanak, a melyeknek végczélja egy peticziónak a benyujtása Ausztria hatalmas császárjához. Bekebeleztetésöket sürgetik. Nincs más kérni valójok a szomszéd uralkodótól, kinek fenhatósága alatt oly gyöngyélet keltezett szemeik előtt Herczegovinában, minthogy ne terheltessék őket is befogadni birodalmába, s őket is beteritse uralkodói palástjával. Tudjuk, hogy hasonló peticziók miként keletkeztek Bosznia és Herczegovinában, nem kevésbbé tudjuk azt is, hogy mit eredményeztek. Néhány osztrák bujtogató hónapokon, sőt esztendőkön keresztül szitotta a lakosságot, s a hol szép szó nem használt, pénzzel folytatta a kapaczitálást. Ez utóbbi mindenütt hatott. A népben óriási várakozások lettek keltve az iránt a kormány iránt, a mely már akkor is pénzzel látja el őt, midőn még idegen. Nem volt nehéz megvonni a párhuzamot a saját kormányuk hátrányára, a mely hozzá még adót is követelt. Igy születtek meg azok a bizonyos peticziók, igy következett be az okkupáczió.

Most hasonló játékot látunk keletkezni Albániában. Annyira hasonlót, hogy nem lehet kétségünk, miszerint inditó okai azonosak, sőt félnünk lehet, hogy következményei is azok lesznek. Olvastunk ugyan némi dementifélét is, de oly határozatlan alakban, hogy az csak még inkább megerősiti eme nézetünket. Még inkább megerősik azt a többi események, melyek egyidejüleg a Balkán-félszigeten végbe mennek.

Ruméliában ugyancsak a közelben lefolyt napok alatt, kellemetlen összezörrenés történt a helytartó Aleko pasa és az orosz kormánynak ottani képviselője között. Ez az utóbbi ur, valami Krebel nevü, oly kvalifikálhatlan viseletet tanusitott Alekóval szemben, hogy maga a konstantinápolyi orosz nagykövet Nelidoff is kénytelen volt elitélni eljárását, s a porta sürgetésére megigérte, hogy el fogja mozditani állomásától. De az illető helyén maradt maig. Fellépésének kötekedő volta oly annyira kihivó volt, miszerint első pillanatra azt lehetett gondolni, hogy kormánya utasitásából cselekedett. Az igéret, miszerint el fog helyéből mozdittatni, némileg csillapitólag hatott, de ma már ismét ugy állanak a dolgok, hogy a konstantinápolyi diplomáczia egy kényes, s nehezen megoldható kérdéssel áll szemben, ha Oroszország csakugyan nem mozditja el helyéből Krebelt.

A szomszéd Bulgáriában azalatt egyre szorosabbakká válnak a kötelékek Oroszország felé. Maga Sándor fejedelem ugy viseli magát, mint az orosz hadsereg detachirozott generálisa, s minden igyekezetével rajta van, hogy az Oroszországhoz való tartozóság érzetét magában a hadseregben lehetőleg erőssé tegye. A legujabb rendelet szerint magasabb tiszti rangot senki sem viselhet a bulgár hadseregben, a ki nem szolgált két esztendeig Oroszországban a csapatoknál. Legközelebb több mint hatvan bulgár tiszt utazott el Szentpétervárra, hogy ott ennek megfelelő «kiképzést» nyerjenek. Magok az oroszok tisztán avant-gardjuk gyanánt tekintik a bulgár hadsereget, s ennek az intézkedésnek a helyességét nemcsak a miatt dicsérik, mert egy közös akczió esetére egyenlő harczmodor tudásával állhatnak ki a csatasikra, hanem azért is, mert igy már béke időben megkötik a testvéri barátságot, melyre támaszkodni fognak a közös ellenség: a török ellen.

Ugyanez idő alatt pedig a Balkán-félsziget határain tul, Orosz- és Törökország elválasztó határvonalán is szaporodnak Törökországra nézve a nehézségek. Az örmények között Erzérum vidékén kiterjedt összeesküvésnek jöttek a nyomára, melynek czélja az Oroszországhoz való csatoltatásban állott. A mellett az orosz kormány nagymérvü csapatösszpontositásokat hajtott végbe a török határok mentén, melyek nem kevesebb nyugtalanságot okoztak Konstantinápolyban, mint hasonló intézkedések néhány nap előtt Berlinben és Bécsben meg Budapesten.

Egyszóval az Adriától kezdve egész a Fekete-tenger tulsó széléig bizonyos feszélyező nyugtalanság észlelhető. Nagyon hasonló ahhoz, a mely néhány esztendő előtt a török-orosz háborut megelőzte.

Budapest, jan. 8.

A pártkörök holnap már megkezdik működésüket. Az országgyülési *függetlenségi kör* január hó 9-én d. u. 6 órakor értekezletet tart. A *szabadelvü kör*-nek ugyanabban az időben lesz gyülése.

A zágrábi «Pozor» «Mikép respektálják a kiegyezést» czim alatt a következő közleményt hozza: A zágrábi kereskedelmi és iparkamara jelentéséből értésünkre esett, hogy a magyar vallás- és közoktatási miniszter bizonyos Jágócsi Péterffy Józsefet az iparskolák felügyelőjévé nevezett ki, s felhivta a mi kamaránkat, terjesztene elő bizonyos szakembereket, kikre az ipariskolák felügyelete bizathatnék, s a kik nevezett felügyelőt az ő működésében támogathatnák. A magyar vallás és közoktatási miniszter ur vagy soha nem olvasta a kiegyezést, vagy készakarva sérti emez alaptörvényünket, mert különben be kellett látnia: 1., hogy nemcsak a kiegyezéssel ellenkezik, hanem világos sértése az a szóban levő törvénynek, a midőn ő a horvát kereskedelmi kamarához magyar nyelvü átiratot intéz, a melyhez már csak illendőségből is a horvát forditást kellene mellékelnie; 2. hogy a magyarországi vallás- és közoktatásügyi miniszternek nincs semmi hivatalos dolga Horvátországban ép ugy, mint a chinai közoktatásügyi miniszternek nincsen; 3. hogy az iparügyekben Magyarország és Horvátország között csak a törvényhozás közös, minden egyéb azonban Horvátország kizárólagos hatáskörébe esik; 4. hogy ennek következtében Jágócsi Péterffy Józsefnek ép annyi joga van a horvátországi ipariskolákra felügyelni, mint a japáni ipariskolák felügyelőjének, s végül 5., hogy csakis a zágrábi horvát kormánynak van joga elhatározni, hogy a Horvát- és Szlavonországok területén az ipar-iskolák felügyeletét fogja-e egyáltalában és kire rábizni. Eme jelenség a legszebben karakterizálja Magyarországhoz való viszonyunkat, mert mig Horvátországban tudatlanoknak kereszteltetnek el azok, kik ugy vélik, hogy a horvát bán saját felelősségének terhe alatt köteles órködni, hogy a kiegyezés felülről is végrehajtassék, a közoktatási magyar miniszter nem ismeri a kiegyezésnek még ama intézményeit sem, melyeknél fogva Horvátország a vallás- és közoktatási ügyekben teljesen autonom, s mig másrészről Horvátországban nemcsak azok üldöztetnek, kik ugy vélekednek, hogy a kiegyezés nem törvény, hanem azok is, kik határozottan azt kivánják, hogy a kiegyezés teljes értelemben betüről-betüre megtartassék: a magyar miniszter minden büntetés nélkül sérti annak intézményeit. Nem ártana, ha a mi Drávän tuli barátaink experimentálásuk alkalmával hébekorba arra is gondolnának, hogy minden botnak két vége van.

Egy jellemző eset.

A Kolozsvártt megjelenő Ellenzék, egy a kormány és pártjának eljárását igazi világában feltüntető okiratot tett közzé. Dr. Nagy Jánosnak folyamodványa ez a miniszteriumhoz, melyet ez a szerencsétlen véget ért egykori kormánypárti lapszerkesztő kevéssel halála előtt fogalmazott. El van benne mondva a saját tragédiája és a mód, mely által a kormány a maga hiveit vásárolja, s miután felhasználta: eldobja. Egy egyszerü ujságiróról van benne szó, de jellemzetes az egész eljárásra, mely hasonló esetekben csak ismételi magát.

A férfiu, kiről szó van, hivatalnok a kolozsvári egyetemen s nem gondol sokat a politikai küzdelmekkel. Megjelennek nála a kormánypárt bizalmi férfiai — két főispán — s ajánlatot tesznek neki nagy hivatalra, sok fizetéssel, melyet kapni fog, ha a kormánypárti kolozsvári ujságot, a Magyar Polgárt szerkeszteni fogja. Hisz az igéreteknek. Teljes garancziát lát abban, hogy hivatalos egyének utján jő az ajánlat. Szerkeszti az ujságot ereje teljéből. Azonban van némi szabad véleménye, a minősités, hogy kormánypárti lap szerkesztője nem öli ki belőle egészen a szabad gondolkodást. Bekövetkezik a Bartha-féle eset, katona tisztek összeszabdalnak egy védtelenül álló embert. Megbotránkozik az eset felett, mely lelke mélyében sért minden polgárembert, s kifejezést ad lapjában ennek a megbotránkozásnak. Egyszerre elveszti a kegyeket. Lapjának fölmondják a szubvencziót, kimarad a szerkesztőségből, egy ideig valami kataszteri alkalmazással kártalanitják, azután leveszik róla kezöket, s a szegény elzüllött ember egy agyába röpitett golyóval oltja ki életét.

Az, a mi a dologban személyi természetü, kevésbbé érdekel bennünket. Az, a mi a kormány eljárását illusztrálja, a főfontosságu. Kiviláglik belőle mindenekelőtt annyi, hogy a kormány anyagi előnyökkel, pénzzel, egy szóval vesztegetéssel szerzi a maga hiveit.

Itt némi különböztetést akarunk azonban tenni. Minden kormány rá van bizonyos tekintetben utalva, hogy tervei kivitelében megnyerjen egyes ujságlapokat. A kormánynak lehetnek olykor titkos politikai czéljai, legkivált külpolitikai kérdésekben, melyeket ujságlapok által vihet leginkább keresztül. Ily esetekre felhasználhatja a rendelkezési alap egy részét. De ez csak némileg is tisztességes eljárás mellett oly esetekre szól, midőn például valamely külföldi lapban akar kedvező hangulatot kelteni az ország és a nemzet iránt. Egyáltalában olyankor, a midőn a dolog az ország érdekében fekszik. De megvesztegetni egy embert, hogy a kormánypárt támogatásában irjon czikkeket, az nem az ország érdekében fekszik, hanem csak a kormányéban. Itt nem egyébről van szó, mint a publikum könnyen hivő részének félrevezetéséről, és midőn erre a kormány a kezében levő hatalmat használja fel, akkor a legnagyobb mértékben inmoralitást követ el.

Az inmoralitás, mely e tényben nyilatkozik, még kisebb lenne, ha csupán pénzről lenne szó. De a hivatal is kérdésben forog. Az illetőnek, a ki eladja magát, hivatalt igérnek érdemei jutalmául. Vajjon micsoda felfogás nyilatkozik ebben a tényben? Nem-e az, hogy a kormány ugy tekinti a hivatalokat, mint a melyekkel neki büntetni és jutalmazni hivatása, s a melyek betöltésénél az a szempont a döntő, hogy az illető micsoda érdemeket szerzett a kormány és annak pártja körül, nem pedig az, hogy a hivatalt a legképesebb nyerje el. A hivatal nem a publikum érdekében áll fenn, hanem egyesek érdekében, hogy azokat legyen hol elhelyezni. S a kormány többször elárulja ezt a felfogást, a nélkül pedig, hogy elárulná: majdnem mindig követi. A közel multból több hasonló esetet tudnánk felemliteni. Igy nem régiben áthelyeztek egy tanfelügyelőt más megyébe csak azért, mert egy püspökkel a vasuton némi összezörrenése volt. Az illető közmegelégedésre töltötte be hivatalát. Megfelelt az igényeknek, s a közönség érdeke azt kivánta, hogy megmaradjon eddigi helyén. De hát a közönség érdeke, s maga a hivatal kellő ellátása nem a fő. Csak arra való a hivatal, hogy jutalmazni és büntetni lehessen vele, az illetőt megbüntették, s beadta lemondását.

Az ily eljárás mellett azonban nem lehet várni, még csak reményleni sem, hogy jó hivatalnoki kara legyen az országnak. A ki érzi, hogy ő nem a közönség érdekében lett kinevezve, az nem is fog iparkodni ennek a közönségnek érdekében eljárni. Érdemeket azon a téren szerez, a mely érdemekért ki lett nevezve, t. i. a kormány támogatásában.

És ez a felfogás az, a mely a hivatalnoki kart korrumpálja. Az államhivatalnok bizonyos tekintetben kortesnek érzi magát, a kinek szolgálataira nagy szüksége van nem az államnak, hanem a kormánynak, és a kinek ennek következtében sok szabad. Meg is enged magának sokat. A hivatalnoki karban ennek következtében szaporodik el a Saxumok száma, s a sikkasztások gyakrabban fordulnak elő, mint Európa bármely országában. Tisza Kálmán pedig a képviselőházban kegyes szemeket forgatva, bizonyitgatja, hogy ő nem tehet arról, ha sok a sikkasztó hivatalnok, s a korszellemet okolja. De ezt a korszellemet ő neveli az ő eljárásával és kinevezéseivel.

VIDÉK.

* **A Szepességen**, mint iglói tudósitónk irja, a *függetlenségi* párt szervezkedése küszöbén áll, s a vezető férfiak február 6-ikára tervezik a szervezkedő gyülést, a mely a husvéti nagygyülést elő fogja késziteni. *Merényben* a függetlenségi párt *Plander* Mihály elnöklete alatt már meg van alakitva teljes tisztikarral, 30 tagu választmánynyal s külön gyülekezési helylyel. Szóval az eszme terjed s a jövő választásoknál a pártok erős mérkőzése ki nem kerülhető, s mi több, a függetlenségi pártra kedvező a kilátás. Sursum corda.

* **A pozsonyi ev. egyház** tegnap tartott gyülésében 22 szótöbbséggel báró *Prónay* Dezsőre szavazott mint egyetemes felügyelőre. Noha az elnökség (Mossóczy Lajos kir. tanácsos felügyelő s Geduly szuperintendens) Péchy Tamást ajánlotta, Péchy mégis csak 33 szavazatot nyert. A pozsonyi *theologia* szintén *Prónay* Dezsőre adta szavazatát, a liczeum ellenben Péchyre.

* **A nagyszombati** ág. evang. egyház az egyetemes főfelügyelőre folyó szavazás alkalmából *Prónay* Dezső báróra adta szavazatát.

* **Nyitramegye** alispánja Kostyál Pál beadta lemondását.

* **Iglóról** irják lapunknak: Városunkat egy nevezetes esemény tartja lázban. Tudva van, hogy az evangelikus egyház főinspektori első szavazás alkalmával az iglói egyház mind a két szavazatát (egyházi és gimnáziumi) *Péchy* Tamásra adta. Azóta városunk közszelleme nagy változáson ment keresztül, melynek első nyilvánulása a másodszori választás eredménye. Az egyház ugyanis *74 szavazattal 37 ellenében br. Prónay* Dezsőre adta szavazatát, mi tekintettel Igló városának domináló állására, nagy hatással lesz az egész Szepességre. A *gymnázium* szavazatai megoszlottak 6—6 ellenében s ekkor olyan dolog történt, mely páratlan a maga nemében. Ugyanis *Guhr* igazgató, ki elnökölt, előbb mint tanár szavazott s kitünvén a szavazatok egyenlősége *még egyszer mint elnök szavazott* s ekkor *Péchy* Tamást enunciálta! Hogy ez eljárás megbotránkozást keltett, ezt mondani sem kell.

* **Nagy-Szebenből** kapjuk e sorokat: Nagy-Szeben városában van egy *«Telegrafulu Roman»* nevü lap, fenntartója a görög keleti metropolita, Román Miron; irányát tehát ő adja meg s foglalkozik politikával, különösen pedig tan- és egyházi ügyekkel. Ez a lap hajdanában a boldogult br. Siaguna érsek alatt szelid lelkületü volt, Román Miron érsekségének első éveiben pedig igen dicséretre méltó hazafias magatartást követett, ma? nem tudjuk az okát, de olyan szélső lett, mint a Zastava, s egyébbel sem foglalkozik, mint e themával: «A magyar megöli az oláht minden téren.» A «Telegraful Roman»-nal aztán találkozunk is a havasok tetőin; minden lelkész asztalán ott van, mert arra rafizetni «muszáj», aztán abból meritik különösen a g. keleti vallásu községek a magyar iránt való gyülöletet minden héten háromszor. A pap meg a nép aztán e nyomtatott ujságból ismeri a világ folyását, az ország ügyeit, mert arra nincs eset, hogy a falu más és különösen magyar ujságba is bepillanthasson. Mennyire szükséges volna egy jó hazafias irányu román lap kiadása és lehető olcsó áron való szétküldése. Most a román tanügyről szólok. Milyen a román iskola? Vannak jók is, de általában a többségről szólok. Düledező viskó, padimentuma föld, a felső padlaton át látszik a kék ég, felszerelés egy-két korcsmai pad, tanszer: a pálcza, a tanitó 100-ig számlál csupán, obsitos katona, vagy a városból hazakerült inas, felügyelet semmi, eredmény semmi. A tanügyi hatóságok azután zaklatják a papokat, a metropolitát, s kérik, hogy segitsen valamit a dolgon. A metropolitának aztán ir az esperes, hogy a dolog nincs ugy, hogy roszakaratu üldözés forog fenn, aztán a gkeleti metropolita a *tanügyi hatóságokat még válaszra sem méltatja*, de ki jó a Telegrafban, hogy itt vagy ott a román iskolát a magyar meg akarja ölni. Tény, hogy a román tanügy az erdélyi részekben a legelhanyagoltabb helyzetben van; az iskolák csak némely helyeken, a hol lelkiismeretes esperesek vannak, állanak jobb lábon, és a metropolita a helyett, hogy a jóakaratu figyelmeztetéseket figyelemre méltatná, még sértve érzi magát azok által. Arra nincs eset, hogy N.-Szebenből valaha egy iskolavizitátor indulna ki, hogy saját két szemével győződnék meg a szomoru állapotokról. A helyszinén mindenki tetszése szerint jár el s a főhatóság az, mely tulajdonképen nem tudja, mily lábon áll az ő iskolája! Annál többet dolgozik a «Telegraf»-ban. Annál többet szidja a magyart, hogy a román iskolákat elnyomja. Menjen ki és győződjék meg saját két szemével, hogy a román iskolának egyetlen ellensége van s ez: *a román pap*, akkor felesleges lesz a jajgatás.

* **Marosvásárhelyről** irják lapunknak: Marostordamegyében történt, hogy egy járás szolgabiráját, többnemü rendetlenségek, hivatali visszaélések, zsarolások, szabálytalan pénzkezelések miatt, a megye alispánja állásától felfüggesztette. A közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya hivatalvesztésre itélte a szolgabirót. Az elmozditott szolgabiró felebbezett a belügyminiszteriumhoz. Megeredt a tárgyalási jegyzőkönyvek zápora, ömlött a tinta. És ezután folyt a vizsgálat, pótvizsgálat, felülvizsgálat, tanukihallgatás, 11 hónapon keresztül. Végre a főispán megtette felterjesztését a belügyminiszterhez, kifejtvén, hogy a felfüggesztett szolgabiró, eltekintve a közvélemény ellenszenvétől, többszöri botrányos iszákoskodását is tekintve, egyaltalában közszolgálatra képtelen. S a belügyminiszter? . . . Noha bebizonyultnak látja az ügyiratokból, hogy a hivatalvesztésre itélt szolgabiró, hivatalos pénzeket hónapokig be nem számolva magánál tartott, közmunkaerőt magán használatra forditott, felhajtani rendelt összegeknél, nagyobb s a nyugtákban ben nem foglalt összegeket hajtott fel a népen, hivatalos könyveit rendetlenül vezette, mindezeket bebizonyultaknak ismeri a belügyminiszter, mindazonáltal tekintve sok évi buzgó szolgálatát (!!!) az elmozditott szolgabirót hivatalába visszahelyezni rendeli, elmarasztalván őt 150 frt pénzbüntetésben! A restituált szolgabiró román. A ki ismeri Marostordamegye ethnográfiai viszonyait, a ki tudja azok neveit, a kik ez ügyben részint mint magán, részint mint hivatalos személyek a belügyminiszteriumnál minden követ megmozgattak, az belátja, hogy ezen határozat által a belügyminiszter a román atyafiakkal kiegyezkedett.

* **Szarvas**, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A szarvasi evang. egyház mint főfelügyelőre, báró *Prónay* Dezsőre adta hármas szavazatát.

* **Pápa**, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az egyetemi tanárrá kinevezett *Láng* Lajost ma ujból képviselővé választották. A függetlenségi párt csak azért, hogy magáról életjelt adjon az utolsó pillanatban *Noszlopy* Antalt léptette fel. Noszlopyra délig leszavazott 82 választó, ekkor Noszlopy bejelentette visszalépését, a Láng-párt azonban folytatni kivánta a szavazást s a választási elnök, a helyett, hogy a megmaradt jelöltet képviselőül kiáltotta volna ki, d. u. 3 órára tüzte ki a zárórát. Lángra összesen 322-en szavaztak. A volt Ráth

---

Magyar tud. akadémia.

(Jan. 8.)

(Pályaművek. Hunfalvy Pál Vámbéry ellen. Széchenyi István jellemzése saját naplója szerint.)

Az ujévet hosszu ülés nyitotta meg. Először tartottak összes ülést; azon bejelentették a mult év utolsó napján lejárt pályázatokra érkezett müveket, s lepecsételték boritékokba a jeligés levelkéket, a mi épen olyan epizód, mint a felvonásköz a szinházi előadásokban. Következett az első osztály ülése. A Vambéry ellen Budenz által megkezdett támadást folytatta ma Hunfalvy Pál. Most már mind a ketten szóltak, a kik Vámbéry müve által személyileg érdekelvék, s a kik nálunk a finn rokonság vezérei. Budenz megüzente a háborut. Hunfalvy csak apró puskatüzzel folytatta. A viadal meglehet, hogy élénk, hanem ugy tetszik, érdekesebbnek igérkezőtt, mint a minő lett. Vámbéry mindenesetre erősebben támadott, mint a minő a védelem. Ebben sok az egyszerü «tagadom» és hivatkozás a szakértőkre. Hunfalvy ma egy pár adomát is elmondott.

Az ülés legvégire bigyesztették Zichy Antal felolvasását, melyről meglehet, föl sem tették, hogy érdekes. Pedig az volt. Az akadémia alapitójáról, gr. Széchenyi Istvánról szólt, kinek naplóit, iratait az akadémia megbizásából Zichy rendezi sajtó alá, ir róla tanulmányt. Ezuttal nem csak azt jelentette be, hogy munkájából kész az utolsó fejezet is, hanem összeállitotta abban azt a képet is, melyet Széchenyi lelkülete tükröz vissza már ifjuságától kezdve. Egy komor, tépelődő, melancholikus lélek, örökösen vergődő, melynek nincs megnyugvása soha. Elégületlenség, panasz, kétség, agónia gyötri mindig. Sötét árnyai a bekövetkezett végnek, mely egész életén ott borong, a halál, az öngyilkosság, a téboly gondolatai közt hajtva. Zichynek már csak kevés ideje maradt, hogy sebtében egyes töredékeket felolvasson. Széchenyi iránti tiszteletből is tehették volna az ülés első tárgyává.

Lónyay gróf nyitotta meg az összes ülést, röviden üdvözölve az akadémia tagjait, kik az ujévben most gyültek össze először. Azután *Fraknói* főtitkár tett jelentést a pályázatokról.

A *Teleki-féle* jutalomra, melyért most szomorujátékok versenyeznek, 23 darab érkezett. Kettő azonban vigjáték. A titkár tehát csak huszonegy darabot vett számba. Ezek czim szerint: Hunyadi László. Rosimund. Lombiak. Tungh. Egy sziv története. Bánfi Dénes. A pártos. Bajamonte. Két római. Utolsó szerelem. Légyott. Késő ébredés. Mária király. Az egoisták. Harmadik Endre király. A lászlóvári gróf. István bosznia király. Zrinyi Péter. Vál. Sámson. Ajantides.

A *Farkas-Raskó-féle* dijra (hazafias költemény) mely most van először kitüzve, 16 költemény jött: Szózat a zsidókhoz. Tárogató. Elzugott a vihar. Zsidó fiuk. A gyermekhősök. Ima. Honszeretet fényes könyve. Puszta oltár előtt. Nemzetiség. Edit. Hazám története. Gr. Telekihez. A magyar szabadság. Nyaláb romján. Megtagadva. Arany János emlékezete.

A *Marczibányi-jutalomra* egy pályamü érkezett: A magyar szórend elmélete. A *Czartoriszki-jutalomra* is egy: A magyar-lengyel érintkezés történetéhez. Az *Oltványi-jutalomra* szintén egy: A magyar Pálos-szerzetes-rend története. A *Péczely-jutalomra* kettő: Bosnia története. A másik: Bosznia történelme a legrégibb időktől a magyar fennhatóság alatt. A *Fáy-jutalomra* egy: Az európai főbb államok adóügyének története, fejlődése s jelen állapota, különös tekintettel Magyarország adóügyének s államháztartásának rendezésére.

Az *Athenaeum pályázatára* (a magyar hirlapirodalom története), valamint a *Fraknói-pályázatra* (egyházmegye története) és a *Vitéz-pályázatra* (magyarországi könyvtárak története) pályaművek nem érkeztek.

Ellenben a következő kérdésekre, melyekre az idén nem volt pályázat hirdetve, előre érkeztek pályaművek: A *Karácsonyi-jutalomra* vigjáték: Előkelő világ. A *Nádasdy-jutalomra* költemények: Hét árva. A feledés utja. Aranka. A *Teleki-pályázatra* két vigjáték: Nézd meg az anyját, vedd el a lányát. A szemorvos. Ezeket a levéltárban őrzik, mig a pályázat sorompói megnyilnak.

Kezdődött az *első osztály* ülése Szász Károly elnöklete atatt.

Hunfalvy Pál olvasta föl czáfolatát Vámbérynek a magyar nemzet eredetéről szóló munkájára. Legelőször Vámbérynak azt a kifejezését támadta meg, hogy Hunfalvy és Budenz husz év óta dolgoznak a finn rokonságon, de ez nem tudott «átmenni a nemzet vérébe.» Hunfalvy mindig azt vallotta, hogy a hunnok nemzetiségi mivoltát lehetetlenség meghatározni. Ha az ellenkező mégis átment vérünkbe, szellemi betegséggel terheltük meg magunkat. Sok van, a mi átment a vérbe, de a betegség nem egészség. Ő 1856-ban «Magyar nyelvészet» czimü folyóirat támogatására több akadémikust felszólitott. Ezek közt akadtak, a kik figyelmeztették, hogy őt az osztrák kormánytól megvásároltnak tartják arra nézve, hogy a finn rokonság hirdetésével rontsák a magyarság hitelét. E nézetben mások is osztoztak. Ez is vérbetegség volt. Idéz egy 1855-ben Lipcsében megjelent müvet, melyben Zerffy is rátámadt a finn rokonságra és Kossuth véleményét is idézte. Kossuth kifakadt a nyomorult finnekkel való rokonság ellen és Zerffy szerint azt is mondta: A magyarokat még attól is meg akarják fosztani, hogy saját eredetét maga határozhassa meg. (Ezen aztán egynehány akadémikus hivatalos nevetésben tört ki.) Emlitette Hunfalvy azt is, hogy noha Vámbéry könyvéről azt irták: elkelt három nap alatt, ő még novemberben minden nehézség nélkül vehetett egy példányt. De az érdeklődést a munka után tagadni nem lehet s a második kiadást hamarjában megérte.

Vámbéry három okból vitatja a török rokonságot s e három okot sorba vette Hunfalvy. Első ok az, hogy minden bizanti, arab és perzsa régi iró a magyarokat turkoi, turk néven emliti. Ez nem bizonyit semmit. Az arabok minden európait sokáig a francziák után frencs, efrencs néven hittak. Ibn-Dasta arab történetirónál, ki akkor irt a magyarokról, mikor már elvonultak ősi hazájokból s ekkép Ibn-Dasta szemei elől is eltávoztak, többet bizonyit a IV. Béla alatt Nagy-Magyarországban utazó Juliánus szerzetes, de Vámbéry az utazás hitelességét el nem ismeri, pedig ennek tudósitásai érnek annyit, mint az arab irók, valamint a többi szerzetesek tudósitásai is több értéküek a Magna Hungáriáról. Bölcs Leó, a biborban született Konstantin is turk nevet használ, de ebből sem lehet meghatározni a magyarok nemzetiségét. A nyugat-európai latin irók, kiknek volt alkalmuk megismerni a magyarokat, ugyanakkor ungri, ungari néven hivják őket, de egyik sem turknak. E latin irók is nyomnak annyit, mint az arab és perzsa irók.

A második ok: ethnikai és társadalmi, t. i. hogy az anyaország jegyét viselik a népek és szokásait megőrzik. A békeszerető finn nem lehetett őse a magyaroknak. Az 1855-ben Kossuth nevével takarózó Zerffy is igy irt; de Zerffy nem méltó a figyelemre, hanem Vámbéry ismeri a nyelveket, s mégis vitatja e kérdést 1882-ben. Mikor a mongol Dsingis khán utódja meghóditja Khinát és Pekinget választja székhelyül, mi lett ott a mongolok eredeti fizikumából, szokásaiból? A nagy Szulejman olyan közönséges lókötő maradt-e, mint ősei az arab sivatagon? Vajjon a magyaroknak az uj hazában nem kellett-e változni, szokást cserélni, fizikumot változtatni? Nem helyes az, a mit Vámbéry mond, hogy a szárazföld belsejében lakó emberekből nem válhatik jó hajós. Lassankint válhatik. A finnek utódja is válhatott harcziassá. Hunfalvy a polai muzeumban talált egy őrt, a ki somogymegyei magyar volt, s kitünőn magyarázta a buvárkészletet. Ott hallotta továbbá, hogy a magyarok ugyancsak kibirják a tengert. Egy hajós kapitány mondta, hogy a magyar dámák nem kapnak tengeri betegséget. Ez is Vámbéry ellen szól. Déchy Mór hires hegymászó hazánkfia sem a hegység szülöttje. A magyarok nem egy év alatt értek be mai hazájokba, s ezalatt sokat változtak. Vámbéry azt kérdi, hogy a finn népség mért nem vitt világhóditó szerepet, s lehetséges-e, hogy csak egyedül a magyaroknak jutott ez? De a jakut (török), a tungusz (török) a czigány (árja) szintén mért nem vált világhóditóvá? Hunfalvy elvárja, hogy Vámbéry megirja a világhóditás történetét is, mert eddig még nincs megirva sehol.

A harmadik ok: maradványok a kultur-életből. Szavak, nevek, szokások maradványai a végleges megtelepülés és közvetlen következő időkből. Hunfalvy itt röviden jelzé, hogy czáfolatában az altai nyelvek fő és közös sajátságait részletesen feltünteti. A rokonnyelvekben a hangok bizonyos sajátságai tünnek fel. Olyan szavak, melyek a magyarban *h*, a finnben következetesen *k* betüvel kezdődnek; mig a magyar *k* a finnél is megmarad; a mi nálunk *f*, ott *p*; a szó végén nálunk a *v* ott *n*. Ily sajátságok nincsenek a török nyelvben. Tárgyas igeragozás sincs a törökben, de van a vogulban, osztjákban és átalán az ugorságban. Vámbéry felhoz ugyan egy-két példát, de ebből az látszik, hogy se a magyar, se a török nyelv sajátságaival nincs tisztában. Vámbéry ethnologiai tanulmánynak nevezi munkáját és gyakran emlegeti, hogy a nyelvvel magával a származás fészkét föltalálni nem lehet. De a mit ő ethnologiai alapnak nevez, az minden népre alkalmazható, mely nomád életet él. De azért a nyelvből, a szavakból Vámbéry is nagyon vitatja a török rokonságot. Az ősi hazát a mai Orenburg kormányzóság határainál keresi. Ez a 16-dik századig Baskiria név alatt volt ismeretes. De melyik határnál? Megengedi Vámbéry, hogy ott a magyar az ugorság déli részével érintkezett. Tehát éjszakkeleten kell keresni, a hol Hunfalvy maga is kereste Uguriát, a minek létezését Vámbéry kétségbe vonja.

Hunfalvy azzal fejezte be felolvasását, hogy a kulturszók nem a nemzet eredetét, hanem az eredet viszontagságait hirdetik. Ezek és a személynevek vendégszók nyelvünkben, valamint a török, szláv szavak is, de nem tanuskodnak a nemzet eredetéről és legelső ifjuságáról.

A jeles tudóst megéljenezték, s *Zichy* Antal váltotta föl az olvasó-asztalnál, hogy két fejezetet bemutasson ama tanulmányából, melyet Széchenyi naplójáról és iratairól tett. Legelőször Széchenyi azon jegyzeteit állitotta össze, melyekből vallásossága (a család egyik erős tradicziója) kitünik. Mondják, hogy élte utolsó szakában néha elhagyta az éltető hit s oly nyilatkozatokban tört ki, melyeket a család ifjabb tagjainak nem kellett volna hallani. De abban az időben ily kifakadás hány magyar családban hangzott. A megtört lélek kitöréseit nem kell a hit elmulásának számitani. Naplójából mindig mély vallásos áhitat tünik ki. Utazásai közben is mindig eljárt templomba. A gyónásról kenetesen ir egy helyen. Zichy több idézetet olvasott föl. Sőt nem egyszer szállta meg az eszme, hogy csöndes kolostorba vonuljon. Érdekesen irja le, mikor Wesselényi Miklóssal Francziaországban meglátogatták a trappisták kolostorát, hol mindketten 42 óráig koplaltak. A testi sanyargatás, a világ minden örömérõl való lemondás, e rendkivüli rideg élet Széchenyire nem visszataszitó. Eszébe jut, hogy vajjon nem igy fogja-e ő is végezni életét, elzárva, örömtelenül. De mégis kérdi e szerzet láttára: igaz-e az, vagy őrjöngés? Az agy gyöngeségének vagy messzeható számitásnak eredménye ez?

De a nagy érdekü rész Zichy felolvasásából az volt, mely feltünteti a Széchenyit egész haláláig kisérő (kisértőnek is bátran lehet mondani) melancholiát. Lelkének e szabálytalan lüktetéseiről is pontosan számot ád naplója; ugy szólván annak minden lapja. Milyen szomorunak, sivárnak látszik igy e nagy tettekben és győzelmekben oly gazdag élet. Mi csupa dicsőségben és fényességben szemléltük, de ő már akkor is el van telve keserüséggel. Mig azt hirdeti, hogy «Magyarország nem volt, hanem lesz,» maga azzal tépelődik, hogy ez a nép már meg van halva. Mig legnagyobb magyarnak hirdetik, ő meggörnyed lelki fájdalmaktól. A kesergő szerelemnek is volt e hangulatra befolyása, de mikor már boldog, ő akkor is kétségekkel marczangolja magát. A hat kötetes napló minden lapjáról föl-fölszáll egy mély sóhajtás. Házassága után néhány nap mulva már azt irja, hogy a tökéletes boldogság csak a szellemek országában van. «Ugy érzem magamat, mint ha Bedlamben [illegible]
végre trappista módra elzárkózva [illegible]
kellett végeznie életét. E [illegible]
kén, rejtegetve a lesujtó [illegible]
szer irja: mindig kinozza [illegible]
bolondul. Öngyilkosságot [illegible]
a feleségemért nem tesz[illegible]
egy ismerős ezredesről [illegible]
Kossuth elleni fellépés[illegible]
elborul. Már akkor [illegible]
napról-napra jobban [illegible]
részletesen, hogy [illegible]

párt egy része Lángra szavazott, a többiek a szavazástól tartózkodtak. A választás után Lánghoz küldöttség ment, és az ujonnan megválasztott képviselő megjelenvén a városházán, átvette mandátumát. Este bankettet rendeztek tiszteletére.

Pestmegye évnegyedes közgyülése.

— jan. 8.

A bizottsági tagok csekély érdeklődése és részvétele mellett nyitotta meg ma délelőtt 10 órakor gróf Szapáry István főispán Pestmegye évnegyedes közgyülését. Az alispán évnegyedes jelentése szerint a közegészségügy a megye területén megnyugtató, a vetések állása — kivéve a lapályosabb helyeket — elég jó. A közbiztonság, leszámitva a budapest-zimonyi vasut kárára Kis-Kőrösön elkövetett nagyobb lopást, megzavarva nem lett; egyedül az árviz az, mely az utóbbi Dunaáradás alkalmával a megye területén nagyobb pusztitásokat vitt véghez. A pilisi felső, solti felső, solti alsó s a pesti felső járásban egyes községek határai majdnem teljesen viz alatt állanak, más községekbe pedig behatolván az ár, a lakóházak egyrészébe is betört a viz. Legveszedelmesebb viszonyok Pócsmegyeren vannak, hol a szolgabiró a házak tetejéről s padlásokról szedette össze az embereket, hogy a magasabban fekvő szomszéd helységekben biztonságban lehessenek. Az alispáni jelentés tudomásul vétele után, olvastatott az igazoló választmány jelentése a decz. hó 10-én megtartott megyebizottsági tagválasztásokról s a számonkérő szék jelentése. Miután ezeket a közgyülés tudomásul vette, a belügyminiszter leirata került tárgyalás alá az 1883-dik évi megyei költségvetés tárgyában. A belügyminiszterium ugyanis törölte a kért ujabb munkaerők költségeit, a volt csendbiztosok lakbér illetményét 1883. jul. 1-ig, s a csendbiztosok által lakott megyei épületek bérbe nem adását helytelenitette. A közgyülés elfogadta az állandó választmánynak azon javaslatát, hogy egy levéltári segédi állomás, évi 600 forint fizetés és 150 forint lakbérrel a könyomda alapterhére szerveztessék; az árvaszékhez két dijnok alkalmaztassék, a megye területére kinevezendő 14 közigazgatási gyakornok közül 5 a megye székhelyén, 9 a járási szolgabirák mellett alkalmaztassék s e végből a megye közönsége feliratot intéz a belügyminiszterhez. Hosszabb vitát keltett a szolgabirák jelentése járási börtönök bérbevétele iránt. A csendőrség ugyanis börtönhelyiséggel nem rendelkezik s az elfogottakat vagy letartóztatottakat a szolgabirákhoz szállitja, kik a községi börtönöket kénytelenek igénybe venni, de mivel legtöbb helyen ilyen nincs, vagy pedig oly szük s elhagyott, hogy a czélszerüségnek egyáltalában meg nem felelő, s igy megesik, hogy a szolgabiró kénytelen a letartóztatottat szabadon bocsátani. Azonfelöl olyan sincs, a ki bezárja az illetőt, a ki élelmezze, ő izze stb., egyszóval az állapot tarthatatlan. A közgyülés többek hozzászólása után elhatározta, hogy e tárgyban a belügyminiszterhez felir, addig pedig a községek lesznek utasitandók, hogy börtönhelyiségeiket használható állapotba helyezzék. A volt s önhibájukon kivül kimaradt csendbiztosok lakbérilletménye ügyében az állandó választmány javaslata fogadtatott el, végkielégitésüket illetőleg pedig az alispán megbizatott, hogy a szolgabirák utján a szükséges adatokat beszerezvén, a tavaszi közgyülés elé terjeszszen részletes véleményt. A Czegléd város és az ottani róm. kath. hitközség között az iskolai földek tulajdonjoga iránt fölmerült vitás ügy békés uton való kiegyenlitésére a mult közgyülés tudvalevőleg Földváry Mihály alispánelnöklete alatt egy bizottságot küldött ki. A bizottság küldetésében eljárván, ma tette meg jelentését a közgyülésnek, hogy az egyezség nem sikerült s ajánlja, hogy az ügy a törvény rendes utjára utasittassék s annak eldöltéig az árverés kérdése s a felebbezés elbirálása is függőben hagyassék. A közgyülés dr. Szivák Imre, Bossányi László, Bába Molnár Sámuel és Földváry Mihály alispán felszólalása után a kiküldött bizottság javaslatát elfogadta. Ugyancsak egyhangulag minden vita nélkül elfogadtatott az állandó választmány javaslata. Félegyháza város s az ottani közbirtokosság közti vitás birtokkérdésben is s igy azon végzés, melylyel a városi közgyülés egy teljhatalmu bizottságot küldött ki, hogy esetleg per utján is kényszeritse a közbirtokosságot a másfél millió értéket meghaladó földbirtokok átadására, feloldatott s a városi közgyülés uj határozathozatalra utasittatott. — Udvarhelymegye a vadászásságok korlátozása tárgyában kérvényt nyujtott be a képviselőházhoz s azt pártolás végett az ország összes törvényhatóságainak megküldötte. Pestmegye közönsége az átiratot tudomásul vette. A közgyülés holnap folytattatni fog.

UJDONSÁGOK.

— jan. 7.

— ***Személyi hirek.*** *Haynald* Lajos bibornok-érsek ki Kalocsán az ünnepek alatt négy diszebédet adott, a mai személyvonattal Budapestre érkezett. — Gróf *Pejácsevics* László horvát bán tegnap Zágrábból Budapestre érkezett. — *Pesty* Frigyes jeles történettudósunk, az akadémia második osztályának titkára, ki a magyarországra vonatkozó történelmi adatok gyüjtése czéljából hosszabb ideig tartózkodott Rómában s különösen a vatikáni levéltárban buvárolt, a napokban gazdag adatgyüjteménynyel visszatért Budapestre. — Dr. *Szabó* József egyetemi tanárt az olasz király a szt. Móricz és szt. Lázár érdemrenddel tüntette ki; Szabónak ma délben adta át a kitüntetést az olasz konzulátus hivatala.

— ***A király*** rendes szokásához hiven, ma is azzal kezdette meg foglalkozását, hogy átvette a Bécsből ma reggel érkezett futár által hozott sürgönyöket és irományokat, melyeknek egy részét nyomban el is intézte. A nap többi részét államügyekkel és családja körében töltötte. *A királyné* tizenkettő után az udvari lovagoló helyiségbe hajtatott, a hol elővezettetve néhány paripát, megszemlélte azokat, és mintegy félórai idözés után visszakocsizott a várpalotába. *A trónörökös* legujabban azt az eljárást követi, hogy ha akár közintézetet, akár pedig magánszemélyeket látogat meg, nem tudatja előre. Ezelőtt az volt a szokás, hogy akár a király vagy királyné, akár pedig a trónörökös vagy neje ment el valahová, azt a főudvarmesteri hivatal jó előre tudatta mind az illető intézet vezetőjével, mind pedig a rendőrséggel. Mostan a trónörökös félórával, legfeljebb egy órával a látogatás előtt polgári ruhába öltözött fulajtár által tudatta jövetelét s a rendőrségnek is utasitása volt, hogy a meglátogatni szándékolt helyre csak polgári és ne egyenruhás biztosokat küldjön. A rendőrségtől azután rendszerint három—négy polgári biztos ment, a kijelölt helyen ugy helyezkedve el, hogy jelenlétök feltünést ne keltsen. Igy történt ma délelőtt tiz óra után is, a mikor a trónörökös nejével együtt az akademiában levő országos képtárat látogatta meg. Dr. *Pulszky* Károly képtári igazgatót nem sokkal tiz óra előtt szintén polgári rnhába öltözött udvari fulajtár értesitette. A trónörököspár ideje rövidre volt szabva, mert a Koburg herczegi párhoz volt hivatalos ebédre, mégis a régibb iskolák festményeiből alakitott első osztályban aránylag huzamosan időztek. Különösen Stefánia főherczegnő (a ki tudvalevőleg maga is ügyesen kezeli az ecsetet, s főleg az akvarel-festést vitte meglehetős tökélyre), tanusitott nagy érdeklődést minden oly festménynél, a mely valamely irányban figyelemre méltó. Rövid kérdéseket intézett a képtár igazgatójához, de a mint az igazgató kalauzolás közben felvilágositó magyarázatokat adott a főherczegnő pedig kérdezett, az egész beszélgetés élénk társalgás jellegét viselte magán. Az első osztályban a trónörököspár annyira elidőzött, hogy a többi osztályok megszemlélésére alig maradt idő, s e miatt csak futólag nézte meg a többi osztályokat. A távozás előtt a trónörökös kijelentette Pulszky Károly előtt, hogy a képtárban sok megtekintésre méltó kép van, s ez okból a mikor legközelebb Budapestre jönnek, nejével együtt ujra megtekinti az országos képtárt, s az akadémiai könyvtárt. A képtárból a trónörökös-pár a Koburg herczegi párhoz hajtatott dejeuner-re, a hol József főherczeget már ott találták. A dejeuner-ről mind a trónörököspár, mind pedig József főherczeg két óra után távoztak el. *Mária-Valéria* főherczegnő ma sem mulasztotta el megtenni két óráig tartó rendes séta-kocsizását. *Auersperg* Aglája herczegnő és *Korniss* grófné kiséretében egy órakor hajtatott ki a városligetbe és háromkor tért vissza a várpalotába. — A trónörököspár holnap délután két óra 10 perczkor a rendes bécsi gyorsvonattal utazik el a fővárosból.

— ***Simor János*** bibornok-primás tegnap volt ő felségénél audienczián, mely egy óránál tovább tartott. A herczeg-primás római utját beszélte el a királynak. Magyarország főpapja tegnap egész napon át tisztelői és több előkelő főrangu ur látogatását fogadta, maga pedig a királyi audienczia előtt József főherczegnél akart látogatást tenni, miről a népszerü főherczeg értesülvén, délelőtt 11 óra után udvariasan megelőzte a primást és ő érkezett látogatóba a primási palotába. Simor János bibornok-primás a lépcsőig eléje ment a nagyuri vendégnek s karonfogva vezette föl termeibe. A főpap erősité, hogy ő akarta megelőzni a főherczeget, mire a honvédfőparancsnok mosolyogva mondta: «De az már nem történhetett ám meg! Én nekem kellett előbb Magyarország herczegprimásához sietnem!» — Ő fenségét b. Nyáry tábornok hadsegéd kisérte.

— **Kossuth Lajos** nagy hazánkfiának a Kossuth-albumot és a nagyváradi polgárok által készittetett arany tollat Kiss ezredes e hó 6-án vitte ki Turinba, hogy azt ott neki kézbesitse. A Halász István által készitett Kossuth-albumra befolyt állitólag 13,331 aláirótól 4485 frt 83 kr, melyben az egyesek részéről a 30 kron felül tett önkénytes adományok 486 frt 53 krral szintén bennfoglaltatnak. Az album készittetése, a nyomtatványok, postadijak stb. 7490 frt 72 krt tesznek ki, nem számitva az emlék album akvarell lapjának kicsinyitett másolatát s a felhivást és üdvözlő versnek nyomatási költségeit, mely minden 30 kros aláirónak megküldetik. E számadás legközelebb az album-bizottság elé fog terjesztetni.

— **Égi tünemény.** Szentesről irják, hogy gyönyörü égi tünemény volt deczember 30-ikán este látható 6 és fél óra tájban, a várostól északnyugoti irányban. Mondott időben ugyanis hirtelen vakitó fényt árasztó tüztömeg tünt föl az égen, mely pár másodpercz mulva szétrobbant s igen sok szép kékes fénybe játszott csillagot szórt magából szét, melyek rakétaszerüleg hullottak lefelé. (Ugyanily tüneményt Budapesten és környékén is látták.)

— **A legujabb merénylet.** Rigattieri typographról, ki a római vatikáni osztrák-magyar követ palotájára több revolverlövést lőtt, Rómából a következőket irják: Rigattieri a merénylet reggelén még a »Riforma« nyomdájában dolgozott s csak egy perczre távozott, hogy a megfoghatatlan merénylet elkövesse. Rögtön reá el is fogták. A merénylő 26 éves és gyönge testalkatu. Társai kedvelték jó magaviselete miatt s azért, mert egy beteg társáért a gyógyitási költségeket is kifizette. A kollegák tehát a legnagyobb mértékben meg voltak lepve, mikor Rigattierit elfogták.

— **A Balaton befagyott.** Keszthelyről irják lapunknak e hó 7-éről: A két nap óta beállt erős fagy nagy örömet keltett a Balaton parti lakókba, kik már csüggedni kezdtek, hogy nem lesz az egész télen fagy s igy jég sem. Nemcsak a jégsport kedvelők fogadták örömmel, hogy a Balaton csonttá fagyott, hanem különösen a nagy közönség, melynek egyik életszükséglete a jég. Halászok, mészárosok, vendéglősök, sörgyártók, czukrászok, mézeskalácsosok stb, ha jég nincs, nyáron szegre akaszthatják mesterségüket. Takaritják is be a jeget nemsokára.

— **Páris** A franczia főváros statisztikai hivatalának kimutatása után a következő érdekes adatokat közölhetjük a nagy világváros lakosságának számarányáról: A század elején Párisnak összesen 546.000 lakosa volt. A szám ezóta négyszereződött, mert az utóbbi számitás szerint 2,250,000 a lakosság száma. 1830-ban volt Párisban 20,581 bérháza, mely 1.000,500,000 frank értéket képviselt. Ma 77,000 bérháza van és a *bér* évi értéke nagyobb az ötven év előtti *házak* értékének felénél. A párisiak 1881-ben nem kevesebbet, mint 600,000,000 frank bérösszeget fizettek.

— **Hegyomlások Csehországban.** Ausséeből irják: Az állandó esőzések által e vidéken több hegyomlás következett; igy a Liskon hegy Lachowitz mellett az északi oldalon, Baba Semts mellett. Ez utóbbi hegy omlása oly nagymérvü volt, hogy az alatta levő fák koronájokkal jutottak a földbe és gyökerök volt felül. A Patschbergnél levő hegyomlások már hetek, hónapok óta tartanak s mindig nyernek terjedelemben. Mindenütt roppant földrepedések láthatók.

— **Elfogott rab.** Aszódról irják lapunknak e hó 7-ikéről: Tegnap este 9 órakor Aszódon Magyary Kálmán városi tanácsnok, a csendőrök segitségével felette gyanus, alig 23—24 éves fiatalembert fogatott el. Kihallgattatván a városházán, bevallotta, hogy neve Nagy Péter, szikszói születésü, a kassai törvényszék által hat évre elitélt s az ottani börtönből mult évi október havában megszökött fegyencz. Erős a gyanu ellene, hogy a soroksári postarablás és gyilkosságban is részt vett. Erősen megvasalva, fedezet alatt inditották Budapestre. Előbb azonban vallomását a gödöllői járásbiróságnál jegyzőkönyvbe iktatják. 26 frt 30 krt találtak nála.

— **Gőzös-összeütközés.** Londonból távirják e hó 8-dikáról: New-Yorkból jövő «City of Brussels» tegnap Liverpooltól 20 mértföldnyire összeütközött a «Kirby Hall» nevü gőzössel, mely próbautat tett Glasgow és Liverpool között. A «City of Brussels» elsülyedt. A legénység közül 8 ember és a hajón levő utasok közül két olasz a tengerbe fult. A baj a roppant köd miatt következett be, daczára a legnagyobb vigyázatnak. «Kirby Hall»-on folyvást sipoltak, hogy a bekövetkezhető veszedelmet megelőzzék. Egyszerre csakugyan hallatszott valami moraj, a kürtök és sipok még erősebben megszólaltak, de a moraj mindig növekedett. Világosan hallható volt a nagyobb gőzös érkezése. Csakhamar bekövetkezett a katasztrófa a és «City of Brussel» összeütközött a gőzössel. Ez utóbbin iszonyu nyilás támadt s csakhamar sülyedni kezdett. — A kapitány megtartotta lélekjelenlétét és mentő csolnakokba szállitotta át az utasokat, de nyolcz mégis oda veszett. Iszonyu volt a postagőzös sülyedése. A roppant köd miatt alig volt csak halványan is látható a másik gőzös s a néhány mentő csolnak. Sokáig a legnagyobb zavar uralkodott. Csak mikor a köd felszállott tisztult a helyzet, látható volt a «Kirby Hall.» A csolnakokról lehetőleg átvették az utasokat a gőzösre, mely nnm szenved kárt.

— **Arany János** szobrára ma *Ulreich* Gyula ur kezéiből a hazafias magyar szellemtől áthatott *„Iglói német önképzőkör“* részéről *10* forintot, *Haraszthy* Károly urtól pedig *Sárbogárdról* egy ott tartott társas estély tiszta jövedelmeként *35* frt *84* krt, összesen 45 frt 84 krt kaptunk, mely összeget a legutóbbi számunkban kimutatott 2091 frt 81 krhoz csatolva, eddigi összes gyüjtésünk **2137** frt **65** krt tesz ki.

— **Adakozás.** A *«legrégibb magyar asztaltársaság»* részéről, mely összejöveteleit a kőfaragó-utczai Hilbert-féle «3 hordóhoz» czimzett vendéglőben tartja, a társaság elnöke *Szepessy* Gyula és jegyzője, *Ikerváry* János uraktól ma **10** forintot kaptunk a *csángó magyarok* részére illetőleg a hazatelepitésökre gyüjtendő országos adakozás öregbitésére. A derék magyar társaság ugyanily összeget küldött az agg Táncsics Mihálynak. E két összeg egy hó lefolyása alatt gyült össze a társaság perselyében «a tagok által kiejtett idegen szavak megbirságolásából». — A fentebb emlitett 10 fotintot az ugyane czélra szerkesztőségünkhöz már begyült 62 frt 20 krhoz csatoltuk s át fogjuk szolgáltatni az illetékes kezekbe. — *Fodó Károly* honvédhadnagy urtól *Csákovárról* az ott államásozó alantas *honvédtisztek asztaltársasága* részéről **1** frt **16** krt vettünk a «létesitendő *Király-himnusz*» alaptökéje gyarapitására. A hazafias tisztek adományát rendeltetése helyére fogjuk juttatni.

Rövid hirek. *Egy 102 éves* polgárt temettek el e hó 3-án Ungvártt; a város legidősebb polgára volt. — *A 66-ik gyalogezred* zenekarából mint Ungvárról irják, egy zenész ismeretlen okból felakasztotta magát. — *Esztergommegyébe* kebelezett Tiszke községben január 16-án kir. postahivatal lép életbe. — *Zürichbe* távirják Alexandriából, Bürki bankigazgató, ki Interlakenből megszökött, a német hajóról a tengerbe ugrott s ott veszett. — *Átkelési forgalom a Dunán.* A lefolyt év deczember havában a lánczhidon átkelt 679,000 személy és 65,223 kocsi; ezek után befolyt 32,103 frt 39 krajczár vámjövedelem. A Margithidon ugyanezen idő alatt közlekedett 121,600 személy, 19,677 kocsi s a bevétel 8421 frt 14 kr volt. A csavargőzösökön átkelt: közönséges jegygyel I. helyen 36,144, II. helyen 143,916; térti jegygyel I. helyen 4957 s II. helyen 21,792 személy. — *A budai hegypályán* a mult évi deczember hóban a forgalom ez volt: szállittatott 39,051 személy s ezek után a bevétel 2501 frt 60 kr. — *Svájczból* irják: Berrièresben e napokban egy cseléd hunyt el, ki 80 évig szolgált egy helyen. — *Bécsben* Brandhoffer Francziska, egy ezüstneműüzlet felügyelője, öngyilkos módon vetett véget életének.

= **Elhibázott lövés.** Stőck Lipót foglalkozás nélküli kőmives legény, a miatt való elkeseredésében, hogy nem tud keresethez jutni, tegnap a Margithidon öngyilkos szándékkal sziven akarta magát lőni, de a fegyvert rosszul tartotta s a golyó vállát horzsolta. Ápolás végett a Szt. János kórházba szállitották.

= **Baleset a gyárban.** Ma este a magyar államvasutak kőbányai-uti gépgyárában a gépszij egy munkásnak a bal lábát elkapta és bokában összezuzta. Sérültet önkivületi állapotban, kosárban szállitották a Rókus-kórházba.

= **Nyilatkozat.** Ma délután Pestmegye főjegyzői hivatalában volt dolgom, hol választókerületem polgárai érdekében óhajtottam eljárni. Ott, Ilkey főjegyző ur részéről oly modorral találkoztam, a mely legkevésbbé sem tanuskodik arról, mintha a t. főjegyző ur az illem szabályait ismerné. Noha ő jónak látta modortalanságáért rögtön bocsánatot kérni, én még sem mulaszthatom el ez eset nyilványosságra hozatalát, hogy ha más valakinek is lesz dolga a t. főjegyző urral, az már jó előre tudja magát mihez tartani. Megjegyzem végül, hogy Ilkey főjegyző ur, a ki a társadalom nagymérvü elnézésének köszönheti állását, legkevésbbé van jogositva mások irányában sértő modort használni. Budapesten, 1883. január 8. *Bentaller* Lajos, a fülöpszállási kerület képviselője.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházból.** A nemzeti szinházban ma tartották meg Erkel «Bánk bán» czimü operája 1. és 2. felvonásának teljes próbáját a zenekarral, Wilt Mária asszonynyal Melinda szerepében. A próbákat szerdán folytatják.

— **A népszinházban** holnap kedden «A kertészleány» kerül szinre Pálmai Ilka asszonynyal a főszerepben.

— **A mücsarnok termei** nagyszerü átalaknláson mentek át a legközelebbi napokban. *Vereszagin* Sándor alezredes orosz kisérőivel és itteni kárpitosok segédlete mellett, lázas erélylyel oly változtktásokat vittek azokban keresztül, hogy a legrégibb habituék is alig ismerhetnének azokra. A képek külön állványokon vannak elhelyezve, sötét vörös bársony szövet gazdag redőzete között, s hogy az oldalról világitó ablakok is, a sokkal előnyösebb, felülről vezetett fény hatását adják, csak felső nyilásuk hagyatott szabadon, s a közönségnek szánt tér felett nagy ernyők adnak a napvilágnak irányt. A kincsetérő ethnographikus gyüjtemény, fegyverzet és óriási szőnyeg diszlet érdekét nagyban emeli az, hogy azokat a festő müvészi tanulmányainak szinterén, gyakran nagy pénzáldozattal, néha életveszélylyel szerezte s most még csak fokozzák és teljesebbé teszik a festmények megkapó igazságának meggyőző erejét. Az elektromos világitás berendezése is folyamatban van, ugy, hogy egy-két nap mulva, a megnyitást megelőzőleg, a rendkivüli müvészeti manifesztáczió a hivott vendégeknek, a sajtó képviselőinek be lesz mutatható. A festő törekvése és ambicziója az, hogy képei iránt necsak egy vagyonosabb töredék, hanem az összes lakosság, az egész közvélemény nyilatkozhassék. A demokratikus irányának fogva a társulat képviselőinek ellenzése daczára a belépti jegyek árát 30 krajczárra kivánta tétetni, holott a kiállitás költségeinek nagyságáról fogalmat szerezhet az, hogy a szállitmány három vasuti kocsin érkezett, a diszités majdnem két hete foly, rendkivüli munkaerővel, s a kiállitás ideje alatt 24 elektromos láng fogja árasztani nappali fényét. A festő ezen kivánságának egy legujabban Agraból érkezett levelében is kifejezést adott, szivére kötve öcscsének, hogy a belépti dijat a helyi viszonyokhoz mérve, lehetőleg olcsóra szabja meg.

— **Coquelin** franczia előadásaira a jegyek holnap kedden d. e. 10 órakor a népszinház jobboldali (népszinház-utcza felőli) penztáránál fognak kiadatni.

— **Coquelin és Favart asszony matinéja.** Az országos nöipar-egylet e hó 17-én délélőtt 11½ órakor rendezi nagy reggélyét *Coquelin* és *Favart* asszony közremüködésével a vigadó kis termében. E hangverseny iránt annyival nagyobb az érdeklődés, mert a népszinház előadásaira már alig kaphatók jegyek és mert a hangversenyteremben sokkal inkább kitünik Coquelin müvészete gyönyörü monologjaiban és dialógjaiban, melyeket a müvész legtöbbnyire maga szokott irni. A hangversenyen Bécsből is közre fognak müködni első rangu müvészek és valószinüleg *Wiltné* is. Ez előadásra jegyek válthatók a «Harmonia» társulat váczi utczai zenemükereskedésében.

— **Hajós** Zsigmondot, a nemzeti szinház ez idő szerint már szerződött tenoristáját, a milanói Scala szinházhoz táviratilag hivták meg tizenhat vendégjátékra. A müvész nem fogadhatta el a felhivást, mert kötelezettségei vannak a nemzeti szinházzal szemben.

— **Mancio Felice** énekes bucsuhangversenye január 9-én, esti 7½ órakor a fővárosi vigadó kis termében lesz Góczy Rezső zongoraművész közreműködése mellett. Műsor: I. a) *Astorga.* (1681—1736.) Recitativ és Cantabile «Ti parlo!» a XI. Cantate-ból. b) *Durante.* (6) (1685—1750.) Arietta «Danza fanciulla». II. *Lacombe.* Ballada. III. a) *Tosti.* Serenata «Deh! ti desta!» b) *Tosti.* Barcarola «T afretta!» c) *Tosti.* Elegia popolare abbruzese «La povera Maria!» IV. a) *Schubert.* Die Liebe hat gelogen! b) *Schumann.* Ich habe im Traum geweinet! c) *Behr.* Einsam um Mitternacht. V. a) *Rubinstein.* Sérénade H-moll. b) *Rheinbergcr.* Fuga. VI. a) *Guonod.* Ce que je suis sans toi! b) *Tosti.* Good bye! c) *Jensen.* Murmelndes Lüftchen. d) *Marchetti,* Di che ti lagni? A dalok kiséretére Meyer G. vállalkozott.

— **A sugáruti dalmüszinház** épitő bizottsága legközelebb végleg megállapitja az épitési munkálatok folytatásának programmját. Jelenleg a munkálatok az előrehaladott hideg időjárás folytán nagyrészt szünetelnek. A diszes főlépcsőt már teljesen elhelyezték, a majolika diszitési munkálatok is nagy részben befejezték. Tavaszszal hozzáfognak azon falak elkészitéséhez, melyekre a falfestmények jönnek, hogy a festő müvészek a folyó évben megkezdhessék munkálataikat. Tavaszszal fogják elhelyezni a homlokzat párkányára jövő még hiányzó szobrokat, ugyszintén *Liszt* és *Erkel* életnagyságu ülő szobrait is. Az épitési irodában jelenleg a belső diszités tervezetének részletes kidolgozásával foglalkoznak, melyeknek kivitelét szintén tavaszszal fogják megkezdeni. A munkálatok gyorsitása végett azokat ágakra osztva külön kiadják, bizonyos meghatározott időtartamra, melyen belül a vállalkozó iparos köteles az elvállalt munkát befejezni.

— **A képzőművészeti társulat** tagjai javára évenkint tartatni szokott sorsolás az 1882-ik évre a pénzügyminiszterium engedélyének bevárása miatt csak e hó 8. tartatott meg a kiküldött bizottság és több társulati tag jelenlétében a következő eredménynyel: Zichy Mihálytól Faust nyerte Nemes Nándor gróf, Benczur Gyula Két szerzetesét Simonffy Sámuel, Székely Bertalan Az anya arczképét Schwarcz Bódog, Aggházy Gyula Kártyavetőnőjét Schwarcz Antal, Spányi Béla Mocsáros táját Polg. kereskedelmi testület Budapesten, Telepy Károly Ujpesti kikötőjét Halbauer Vilmos, Canon H. Görög tanulmányfőét Adamovszky Péter, Feszty Árpád Hazafeléjét Mosonymegye közönsége, Feledi Tivadar Huszárokját Harisch György, Brodszky Sándor Badacsony sziklait Fuchs Gusztáv, Szirmay Antal Udvarlását Polg. kereskedelmi testület Budapesten, Szubonya Mihály Tanulmányfőét Nagy József, Eisenhut Ferencz Tanulmányfőjét Lipovniczky István nagyváradi püspök, Ligeti Antal Jozsafát völgyét Tabajdy Károly, Molnár József Bicskei táját Szarvasi kaszinó, Brodszky Sándor Hold keltét Telepy Károly, Telepy Károly Fensik napnyugtakorját báró Podmaniczky Frigyes, Vastagh Géza Fiastyukját Péterffy Antal, Vastagh Géza Vadászkutyáját Blaskovics Fridolin. Festmények közel 6000 frt becsértékben. Ezen kivül még számos metszet, fénykép és album játszatott ki. Ő felsége a királyné, ugyszintén a belga királyné is a nyerők közt vannak. A festmények külön megküldetnek a nyerőknek, a metszetek pedig az ez idei albumlapokkal egyszerre. A teljes nyereménylajstrom a tagokkal közöltetni fog.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A főváros közgyülése** m. évi deczember 21-én tartott ülésében a fővárosi bazaltszállitást a többi ajánlatok mellőzésével és a tanács határozata ellen, Lónyay Albertnek adta át. A közgyülés ezen határozata ellen most Klein Lipót fővárosi vállalkozó — kinek ajánlata szintén mellőzve lőn, habár 19,200 frttal olcsóbb volt Lónyayénál, — a belügyminiszteriumhoz felfolyamodást adott be. E felfolyamodásában Klein Lipót okmányokat csatol annak igazolására, hogy neki is saját tulajdonát képező bazalt bányája van, mely Lónyay bazaltjával egy és ugyanazon testet képezi és hogy eddig is, nem Lónyay Albert, hanem ő volt a főváros szállitója, mig Lónyay tőle a szállitási átruházásért évenkint 6000 frtot kapott; s igy a fővárosi közgyülés, mely Lónyay ajánlatát épen azért fogadta el, mert eddig is kipróbált megbizható szállitónak tartotta, a valódi tényállás iránt nem volt kellőleg tájékozva. Ily körülmények között, valószinü, hogy a miniszterium a közgyülés határozatát helyben nem fogja hagyni, hanem a tanácsi vélemény értelmében versenytárgyalás megtartása iránt fog intézkedni.

— **Bosnyákok a városházán.** A szerajevói rendőrfőnök vezetése alatt fővárosunkban időző küldöttség ma délután *Ráth* Károly főpolgármesternél tisztelgett. Vezetőjük udvarias levélben kért engedelmet a tisztelgésre, mit a főpolgármester örömmel fogadott. A küldöttség azért óhajtá a főpolgármesternél látogatását tenni, hogy kifejezze előtte köszönetét azon szives fogadtatásért, a mit a fővárosban mindenütt élvezett, a hol csak megfordult. Ráth azt felelé, hogy e tisztelgést nem személyének tudja be érdemül, hanem a fővárosnak, melyet velők szemben ő képvisel s a főváros nevében a látogatást köszöni. Azt hiszi, azon rövid idő alatt is, mely Bosznia- és Osztrák-Magyarország szorosabb viszonybalépése óta lefolyt, érezte Bosznia népe a jótékony hatást, mit e közeledés előidézett. Óhajtja, hogy ha e viszony még szorosabbra füződik, a magyar és bosnyák közti kölcsönös vonzalom még nagyobb legyen, s a monarchia jótékony befolyása az ottani viszonyok előnyös fejlesztését még jobban előidézze. A küldöttség azon óhaját fejezte ki, hogy ők is hasonlag gondolkozván, jöjjön mielőbb a még szorosabb egybetartozás ideje. A magyar és bosnyák a régebbi századokban is kölcsönös baráti érzelmeket táplált. Ezután a főpolgármester cigarettel kinálta meg a vendégeket, felvezette a közgyülési terembe, azt megmutatta nekik s a bosnyák effendik a ragyogó pompától, freskóktól egészen el voltak ragadtatva.

— **A főváros közigazgatási bizottsága** ma d. e. 10 órakor *Ráth* Károly főpolgármester elnöklete alatt ülést tartott. A főpolgármester üdvözölvén a tagokat az ujesztendőben, felolvasta a közig. bizottságokról szóló törvénynek azt a §-át, mely az albizottságok alakitásáról szól. E §. rendelkezése szerint az albizottságok évről-évre

---

ir, mikor naponkint közügyeket végez, tervez, alkot, szónoklatokat tart és polemiát folytat.

Nem világi benyomások rögtönzött eredménye, hanem mély meghasonlás következménye az ő életének végső szaka és halála. A napló titkainak mély homályából egy halálraitélt lép elénk, ki saját maga hajtja végre itéletét. Minden életmozzanatban fenyegetőzik az öngyilkossággal. Nevetséges volna, ha be nem következett volna.

Ez Zichy nagyon érdekes felolvasása tartalmának rövid foglalatja.

A GÁLYARABOK.

FRANCZIA REGÉNY.

Irta: PIERRE ZACCONE.

ELSŐ KÖTET. 6*

III. (Folytatás.)

A gályarab hazatérése.

— Ertem. De hova szándékozol menni?

— Párisba.

— Az veszedelmes hely.

— Söt épen az a legbiztosabb hely. Sok közt könnyebben elvész egyes ember. Aztán meg, tervem is van!... Nemsokára olyan dolgokat fogsz látni, a miken magad is elcsodálkozol. Most nem mondok többet.

— De azt még nem mondtad meg, hogy mit akarsz csinálni a ligetben.

Eugène nem felelt. Körülnézett a szobában, s meglátva a kést, melyet anyja használni szokott, a kezébe vette, megnézte, markába szoritotta a nyelét: vajjon kezére esik-e, s jelentősen nézve anyjára, mondá:

— Érted már?

— Értem! felelt az öreg asszony szilaj örömmel. [illegible]urod az ellenséged fiát.

[illegible] vállat vont.

[illegible]k bolond, hogy mindjárt a szöké[illegible]ljam a Marchal fiut. Hiszen ez [illegible]enesen megirni az ügyésznek, [illegible]ttam meg s merre megyek. [illegible] a kire gyanakodnának, én [illegible]arab, Jean Marchalnak és [illegible]m — ilyen együgyü nem [illegible], anyám, hogy rettenetes bosszu van a kezem közt; nem sokára megtudsz mindent. Most pedig siessünk.

[illegible]ölt regény 5-ik folytatása [illegible]lt szedve.

Eugéne pár percz alatt átöltözött s teljesen felismerhetetlenné tette arczát.

— Most pedig ide azt a kést, mondá, és zsebébe dugva a kést, indulni készült.

— Nem kérdem, hogy kit akarsz megtámadni, mondá Mathurine. — Ha titkolod, hát legyen titok, de ovatosságra intelek, fiam; jusson eszedbe apád, a kit egy fegyvertelennek hitt utas agyonlőtt.

— Apám nem volt két esztendeig a bagnoban, felelt a gályarab, — már pedig ha van hely, a hol ravaszságot és ovatosságot lehet tanulni, az az. Isten áldjon meg, anyám. Égesd el, vagy ásd el a fegyenczruhámat.

— Bizd rám. Hol és mikor látlak ismét?

— Nem sokára Párisban.

Az öreg asszony még folytatni akarta volna a párbeszédet: ezer kérdezni, mondani valója lett volna; de Eugéne türelmetlen volt, kibontakozott anyja öleléséből és visszasietett arra, a merről jött.

Negyedórával utóbb ott volt, a hol lenni akart.

IV.

Salviat bosszuja.

Mikor Salviat a gesztenye-liget közelébe ért, Josephet és Michelettet egy kis dombon látta állani. A szerelmesek halkan beszélgettek, kéz a kézben.

Azután Joseph, elbocsátva a leány kezét, bucsuzóra megcsókolá homlokát.

— Adja isten, mondá Michelette mélabus hangon, hogy ez a sok szép terv mind sikerüljön. Oh, olyan boldogok lennénk.

— S miért ne sikerülne? kiáltott föl Joseph, a fiatalkor erős meggyőződésével. Hidd meg, Michelette, becsületességünk fogja meghozni szerencsénket. Az isten velünk van, s ha csak dolgozni kell és állhatatosnak lenni, bizonyos vagyok benne, hogy czélt érek.

— Adja az ég!

— Imádkozzál mindkettőnkért.

— Isten veled, Joseph!

— A viszontlátásra, Michelette — nem sokára.

S azzal elváltak. Michelette lassan haladt lefelé az uton, mely a faluba vezetett, s mialatt Joseph utána nézett, Eugéne besuhant a sürübe s elrejtőzött a bozótba, mely épen a mély-ut fölött volt.

Félóra telt el a legnagyobb csöndben, mely alatt Joseph egyre Micheletteről gondolkozott, Salviat pedig hallgatózott, hogy nem üti-e meg fülét közeledő léptek vagy lódobogás nesze.

Végre messziről szabályos dobogás hallatszott, de csak olyan gyöngén, hogy Joseph nem is hallotta.

— Tessék, mondá magában Salviat, — lóháton jön.

Kihuzta kését, előremászott s támadásra készen várta a lovast.

Néhány percz mult el igy, azután ismét hallgatózni kezdett.

— Különös! mormolá magában. Mintha többen volnának.

Bizonyos lévén abban, hogy Joseph nem láthatja, mert csaknem fölötte állott, egészen előbujt rejtekéből, fölállott egy kőre s arra nézett, a merről a lodobogás hallatszott.

Előbb csak egy lovast látott, de azután, távolabb nézve, körülbelől kétszáz lépésnyire egy kis lovascsapatot vett észre.

— Teringettét, gondolá magában. Ezek épen rosszkor jönnek.

Várt még néhány pillanatig, hogy megtudja, körülbelől hány emberből áll a lovascsapat, mely hátul maradt. Az első lovas — ebben Salviat bizonyos volt — nem más, mint Michaud.

Salviat, a mint a lovasok közeledtek, egyre nyugtalanabb lett.

— Nem csalódom, kiáltott föl egyszerre, — ők azok!... Ők, a zsandárok!... Nyomomban vannak... Engem keresnek... Egy pillanat sincs vesziteni való... Szökjünk!

S már indulni készült, midőn ujabb ötlete támadt.

— Mit siessek, mondá magában, — mikor a körülmények ugyis javamra vannak?... Hiszen ezek a zsandárok épen arra valók, hogy tervem kivitelét elősegitsék!... Mire van szükségem?... Vakmerőségre és ügyességre! Nos hát, meglesz mind a kettő... Michaud jó előre van — a zsandárok csak pár percz mulva érhetnek ide utána... Hidegvér, gyorsaság, s meglesz minden!

Salviat behuzódott a bozótba, leguggolt s a kést markába szoritva várakozott.

Néhány másodpercz mulva az első lovas már csak husz lépésnyire volt a mélyuttól. Egy pillanatra megállott, mielőtt e veszedelmesnek látszó utra rátért volna.

Valóban Michaud volt, a miként Salviat gondolta.

Párisból jött s hogy Saint-Georgesbe juthasson, az utolsó postaállomáson lovat bérelt.

Michaud szintén e faluból származott, de már igen régen eltávozott belőle; életében sok megpróbáltatáson ment keresztül, de a lankadatlan munkálkodás és rendületlen becsületesség tekintélyes állásra emelte a kereskedői világban.

E történet kezdetén Michaud már többszörös milliomos. Párisban nagy kiviteli üzlete volt s Marseilleben csak legutóbb alapitott fióküzletet.

Az üzletvilágban egy szava annyit ért, mint sok másnak a váltója, és sohasem mulasztott el egyetlen alkalmat is, a midőn valami jót tehetett.

Keresztfiának Josephnek a levelét tehát igen nagy örömmel fogadta, s azonnal elhatározta, hogy a boldogtalant megmenti a romlástól s kiemeli a bün és gonoszság környezetéből.

Azonban mégis személyesen akart meggyőződni a fiu körülményeiről és szándékainak őszinte, becsületes voltáról, s ezért jött el maga Saint-Georgesba.

A föntebb emlitett helyre érve, némi habozással, s bizonyos balsejtelemmel eltelve állott meg.

Jól tudta, hogy veszedelmes vidéken jár, s hogy nem ő lenne az első, kit pénzéért itt meggyilkolnának.

A mélyut, mely előtte nyillott, teljesen elhagyatott volt. A mindenütt uralkodó mély csönd azonban megnyugtatta. A hold különben is fényesen világitotta be az egész környéket, s Michaud csakhamar megpillantotta Josephet is, ki a kis domb tetején állva várakozott rá.

— Ön az, keresztapám? kiáltott elibe Joseph.

— Én vagyok, viszonzá emez, — te meg Joseph Marchal vagy, nemde?

— Az vagyok, s elibe jöttem az erdő szélére, a mint meg tetszett irni.

— Nohát, fiam, szállj le oda a mélyutra, hadd nézzek a szemed közé, mondá Michaud barátságosan.

S azzal megeresztette lovát.

A párbeszéd alatt Eugéne Salviat türelmetlenül és szorongva várakozott.

Ez a beszélgetés egész tervét elronthatta, mert a zsandárok egyre közeledtek s utólérhették Michaudt, mielőtt ez a mélyutba beért volna... Még két percz, s az utas menekül...

A mint aztán Michaud elinditotta lovát, Salviat megszoritotta markával a kést, kinézett a zsandárok felé, hogy mennyire vannak még s látván, hogy még legalább egy percznyi ideje van, elhatározta magát.

Michaud e pillanatban ért ahhoz a helyhez, hol a gonosztevő várta. Emez, miután jól megnézte áldozatát, a villám gyorsaságával ugrott le a lóra s ugyan abban a pillanatban nyakába szurta kését az utasnak, ki, mielőtt észrevehette volna magát, már eszméletlenül hevert a földön.

A gyilkos pedig abban a nyomban visszaugrott a sürübe s eltünt.

Mindez csak egy percz müve volt, a mint Salviat előre is kiszámitotta, s midőn Josep Marchal, kinek ép annyi időre volt szüksége, hogy a dombot megkerülve a mélyutba érjen, keresztapja mellé érkezett, ki egyetlen kiáltás nélkül esett le a földre: azt hitte, hogy egyszerün baleset történt s minden nagyobb ijedség nélkül sietett oda, hogy Michaudt fölemelje és ismét lóra segitse.

De tévedését csakhamar eloszlatta a vér látása, mely csakugy patakzott az öreg ember sebéből s már vörösre festette az ut homokját.

A szegény fiu, ki ezt a dolgot nem tudta mire vélni, kétségbeesett kiáltással rogyott térdre a sebesült mellé és segiteni iparkodott rajta.

Sirt, töredezett hangon szólitgatta, ébresztgette; de a sebesült csak egy-egy hörgő hangot volt képes kiadni, s azután fejét Joseph vállára ejtve, mozdulatlanul terült el.

Lehetetlen volna a szegény fiu kétségbeesését leirni. Haját tépdeste, segitségért kiabált, majdnem őrült lett fájdalmában.

Egyszerre megállott... Hangokat hallott.

— Nem megmondtam? szólt egy hang... Holttestek, gyilkosok... Ez az, a mit ezen az átkozott vidéken találni lehet.

Joseph fölemelte fejét s két lovas zsandárt látott, a kik rászögezték szemöket.

Fölegyenesedett s összetett kézzel fordult hozzájok.

— Oh, bárkik legyenek is, mondá, — jöjjenek, segitsenek. — Michaud urat, a keresztapámat meggyilkolták. Az istenre kérem, segitsenek. A seb talán nem halálos és hárman még megmenthetjük.

Az egyik zsandár, a helyett hogy a sebesültnek segitségére sietett volna, társára nézett s ujjával Josephre mutatva, egészen nyugodtan mondá:

(Folytatása következik.)

alakitandók lévén, a közigazgatási bizottság az albizottságokat a régi tagokból választotta meg, kivévén, hogy Zichy Antal és Ráth Károly (gyáros) helyébe, kik a közigazgatási bizottság tagjai lenni megszüntek, Ballagi Mór és Cséry Lajos osztattak be az illető albizottságba. Az ülés további folyamában a félévi jelentéseket olvasták fel s vették tudomásul.

— **A szabadság szobra.** A pénzügyi albizottság által kiküldött ötös bizottság ma este *Gerlóczy* Károly alpolgármester elnöklete alatt tartott ülésén iparkodott megállapitani a szoborra gyüjtés részletes tervezetét. — *Ivánka* Imre a vidéki gyüjtést illetőleg igen alaposan kidolgozott javaslattal állt elő, a mely szerint a gyüjtés a legszélesebb alapra fektettetik s a legcsekélyebb adományok is elfogadtatnak. Gerlóczy azt inditványozá, hogy két rovata legyen e gyüjtőiveknek, egyiken az egyszer-mindenkorra tett adományok, a másikon pedig a részletenkint befizetendő adományok lennének bejegyezve. A fővárosra nézve a bizottság ugy kombinál, hogy minden kerületben száz tagu bizottság eszközölje a gyüjtést, olyan formán szervezve, mint a népszámláláskor volt. A mai tanácskozás eredménye az, hogy elfogadták ugy Ivánka, mint Gerlóczy inditványait, s a fővárosi gyüjtést illetőleg az utolsó népszámlálás szervezetét fogadván el, a gyüjtőivekbe felvenni határozták a részletekben fizetés rovatát is olykép, hogy a részletfizetés öt évre szól. Az adományok nyilvánosan nyugtáztatnak s minden adakozó, a ki legalább 10 krajczárral járult a gyüjtéshez, a «Nemzet könyve» czimü névlajstromban megörökittetik. A továbbiakra nézve a bizottság egy folytatólagos ülésen állapodik meg s akkor állitja össze a gyüjtés részletes programmját.

— **A fővárosi egylet** e hó 9-én d. u. 5 órakor a régi városház tanácstermében értekezletet tart.

— **A főváros közgyülése** szerdán a törvényhatóság ujjáalakulása folytán érdekes szinezetet nyer. A főpolgármester programmszerü megnyitót fog értesülésünk szerint mondani s intézkedés történik majd a bizottságok ujjáalakitása tárgyában. Ezen közgyülésre bejelenti a tanács egyebek közt a pénzügyminiszter leiratát a városi adókezelés ügyében. Azon kérdésben ugyanis, hogy a városi adókezelés államosittassék-e vagy tán mint városi intézmény reformáltassék, a pénzügyminiszter enquet-tanácskozmányt hivott össze, melyben a fővárosnak négy képviselője veend részt. Ezen képviselők kiküldése a közgyülés feladata lesz. Hogy valami borsos tárgy is legyen napirenden, a gyömrői uti iskolaépületnél fölmerült tulkiadások ügye szintén előkerül.

— **A fővárosi magánépitési bizottság** mai ülésén a következő épitési engedélyek kiadását hozta javaslatba: Korvusz Károlynak soroksári ut 14. sz. földszintes toldalékra; dr. Wachtel Aurélnak I. ker. mészáros-utcza 4. sz. a. kétemeletes lakházra; Dvoracsek Ferencznek viola-utcza 15. sz. a. toldalékra; Kozalik Ferencznek a Kis-Szuglón földszintes házra; Sax Árminnak német-utcza 13. sz. a. mulatókára és Rún Mátyásnak Kapás-utcza 24. sz. a. présházra. — *A II. ügyosztályban* ma a VIII. és IX-dik kerületi folyó évi kövezetjavitás és járdarakatás munkái fölött folyt ujabb tárgyalás. A kövezési bizottság azt határozta, hogy e munkák a 8-dik kerületben Simkovics és Obendorfer vállalkozóknak adassanak, kik négyszög-méterenkint 3 krral drágábbak ugyan Riffertnél, de több tekintetben előnyösebbek; a IX ik kerületi munkák pedig legyenek Spitzer Samu és Riffert Jánoséi. A csatornázási bizottság a budai országut és nagy-rókusz-utczai csatornázás dolgában tartott uj árlejtést. Mind az öt ajánlkozó felülfizetést kért az egységárakra s a mai tárgyalás kedvezőtlenebb eredményt tüntet föl, mint a deczember 9-diki. A bizottság azt javasolja a tanácsnak, hogy egyik ajánlatot se fogadván el, a munkálatot halaszsza a tavaszra, mikor is sokkal olcsóbban kap vállalkozót. — *Az V-ik kerületbeli Schönberger Zsigmond* féle ház párkányáról egy sulyos gipszdarab lehullván, a tanács elrendelte, hogy a háziur 8 nap alatt háza előtt állványt állitson fel s az összes diszitmények a mérnöki hivatal közbejötte mellett megvizsgáltassanak a felelős épitőmester által. Nos a tanács e végzése ugy foganatosittatott, hogy a «szabályszerü állvány» helyett — felhuzógép alkalmaztatott s ezen vizsgálta meg négy kőmives a diszitményeket. Ily példák után valóban senki se riad vissza attól, hogy háza homlokzatán könnyen törő, söt egyszerüen leváló gypszfigurákat alkalmazzon továbbra is, mert a legszigorubb intézkedés igy vesz kárba.

— **A melegedő-szobák** felállitása tárgyában egy fővárosi képviselő által a tanácshoz beadott javaslat azt eredményezte, hogy jövőre mégis lesznek melegedő-szobák. A tanács ugyanis egy 3 tagu bizottság által tanulmányoztatja az ügyet, illetve az emlitett javaslatban foglalt és ez ügy reorganizácziójára vonatkozó figyelemreméltó pontokat. A melegedő-szobák aztán a jövőben e bizottság véleményes jelentése alapján fognak felállittatni és ellenőriztetni.

— **A pinczérnői intézmény** kávéházainkban meg fog szünni. A kávésipartársulat sürgetésére a belügyminiszter mint legfelsőbb forum megerősitette a kávéházi és kávémérési rendszabályt s ez legközelebb életbe lép. A tanács a megerősitett rendszabályt most a közgyülésnek bemutatja s azután végrehajtás végett a rendőrséggel közli. E rendszabályt a közgyülés 1880-ban a közerkölcsiség megóvása s a tisztesség érdekében alkotta s azért rendelte el benne többek közt a kávéházi pinczérnők alkalmazásának eltiltását is, mert a nők lelkiismeretlenül s könnyen gazdagodni vágyó üzérek u. n. éjjeli kávésok által erkölcstelen czélokból alkalmaztatnak.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A budapesti kereskedelmi akadémia** vezérlő bizottságának e hó 7-én tartott ülésében bemutattatott dr. Földes Bélának, a nemzetgazdaság és pénzügytan tanárának egyetemi tanárrá történt kineveztetése következtében benyujtott lemondása. A bizottság elhatározta, hogy sürgősen intézkedik a tanszék betöltése iránt és a legközelebbi napokban az igazgatóságnál benyujtandó folyamodványok előzetes megbirálására egy kijelölő bizottságot küldött ki, melynek tagjai: lovag Brüll Miksa, Fuchs Rudolf, báró Kochmeister Frigyes és Wahrmann Mór bizottsági tagok. Ezenkivül a bizottság több folyó belügygyel foglalkozott.

— **Kiváló szépségü ásványokat** kapott a napokban a nemzeti muzeum a budai hegyekből. Az egyik szemcsés mészkő alapon, mely kisebb-nagyobb mészpát kristályokkal van behintve, két óriási teljesen szabályosan fejlődött mészpát kristály látható. Üröm község határában a Péterhegyen bányamunkálatok alkalmával találták. A példány nagyságánál fogva valamint a miatt is feltünő, hogy a mészpát eddig a budai hegyekből nem volt ismeretes. A másik ásványpéldány egy nagy numulit-mészkő, melybe kövült diók vannak befoglalva. Ezt a kis svábhegyen találták és onnan küldték be a muzeumnak.

— **A buda-ó-budai honvédegyletet** a szabadságszobor ügyében kiküldött fővárosi bizottság átiratilag felkérte, hogy az 1848—49-iki szabadságharcz megörökitésére czélzó szabadságszoborra engedje át a budai honvédszobor tőkéjét. E tárgyban a honvédegylet tegnap tartott gyülést, de megállapodásra nem jutott. Mindenekelőtt bemutatták a takarékpénztári könyveket, a melyek szerint a tőke most 13,586 frt 75 krra rug. Nagyobb is volna, ha a krisztinavárosi sirkertben levő honvédemlék felállitása és fentartása költségeit ebből nem kellett volna fedezni. Azután a közgyülés tagjai szóltak hozzá a tárgyhoz s eleinte oda nyilatkoztak, hogy az összeg át nem adható, mert az adakozók adományaikat a Budavár ostrománál elesett honvédek szobrára adták s az egylet egyik alapszabályszerü czélja e gyüjtés vezetése is. A főváros, ugy látszik, valamely ideális czél után tör. a szabadság eszméjét szeretné megörökiteni szobrában oda át Pesten, a mely szobron csak melléklely jutna a honvédnek, holott a szabadságot nem a politikusok, hanem a honvédek harczolták végig, vivták ki. A 48-iki szabadságharcz emléke helyesen csak honvédszobor lehetne. Mások felhozták, hogy szatyra addig szabadságszoborról beszélni, mig Budavárában ellenségeinket dicsőitő Hentzi szobor áll. Előbb azt kell eltávolitani a fővárosnak, melynek területén ama szobor három tized óta meg nem engedetten létezik. Mások ismét azon feltétel alatt lettek volna hajlandók átadni a pénzt, hogy ha a szabadság szobra Budavárban állittatik föl. Végre többen azon véleményüknek adtak kifejezést, hogy a kérdés eldöntésével nem kell sietni. Bizassék a választmányra a kérdés bő megvitatása s az aztán ujabb közgyülést hivjon össze. Miután szavazást sürgettek, s Boócz a kérdés rögtöni elintézését többször sikertelenül kérte, az elnök szavazás nélkül Mikár most emlitett halasztási inditványát jelenté ki batározatnak a kis számra leolvadt gyülés előtt.

— **A magyar jogászegylet igazgató választmánya** e napokban Csemegi Károly elnöklete alatt ülést tartott. Megjelentek: Daruváry Alajos kuriai tanácselnök, Czorda Bódog és Manojlovics Emil kuriai birák, Vécsey Tamás és Herczegh Mihály egyetemi tanárok, Herich Károly miniszteri osztálytanácsos, Győry Elek, Környei Ede, Fayer László, Dell'Adami Rezső, Tarnay János, Beck Hugo ügyvédek. A bünügyi felebbezés korlátozásáról szóló törvényjavaslat tárgyában érdekes vita folyt. Az iránt, vajjon ezen javaslat felett a teljes ülésben vita tartassék-e vagy sem. A tanácskozás e részben önkénytelenül érdekes meritorius vitává fejlődött ki. Eredménykép, különös tekintettel ama körülményre, mikép ezen törvényjavaslat már szerdán a képviselőházban elővétetik s hogy ennélfogva inopportunus volna a döntő köröknek igy szükségszerüen már megállapodott álláspontjával szemben utolsó perczben, esetleg utólagosan folytatni vitát s votumot hozni: az határoztatott, hogy ezen a következő teljes ülésre kitüzött volt tárgy a napirendről levétetik. Egyszersmind a jövő teljes-ülés hétfőtől egy hétre f. hó 16. d. u. 5 órára tüzetett ki, melynek napirendjét dr. Dell'Adami Rezsőnek «kodifikácziónk és a moder jogtudomány» czimü felolvasása fogja képezni. Továbbá elhatároztatott, hogy folyó hó 21-ére rendes évi közgyülés hivatik össze, melyen többi között az fog a választmány részéről inditványoztatni, hogy az egylet a budapesti ügyvédi kamara segélyalapja javára 100 forintot szavazzon meg. Rendes tagokul ujólag beléptek a «Magyar jogászegylet»-be: Losonczy Ödön, Hammersberg Jenő, Kiszely Tibor, Vághy Mór, Ádám András, Vassilievics Vazul, Német János, Kozma Zsombor, Szabó László, Bosits Gábor, Bernáth Elemér, Vörösmarty Béla kir. táblai birák; Biró Antal, Káplány Géza törvényszéki birák. Szentpétery József albiró; Burián Béla, Baumgarten Izidor, Bass Gyula, Tagányi István, Gruba Lajos, Grecsák Károly ügyvédek; Imre Miklós megyei főügyész, Goldstein Izidor kir. táblai joggyakornok.

— **A budapesti angol kör** által rendezett felolvasások harmadika e hó 10-én szerdán esti 8 órakor tartatik meg Black Maurice e kör másodelnöke által «Conquest of the Englisch language» czim alatt a nemzeti szálloda földszinti nagy termében. Vendégek szivesen láttatnak.

— **Sebesült-szállitó kocsik átvétele.** A vörös-kereszt egylet az év elején 150 sebesült-szállitó kocsit s 10 társzekeret rendelt meg a Kölber testvéreknél s Reuter váczi kocsigyártó-czégnél. A 150 kocsi, a 10 társzekérrel együtt 10 «sebesült-szállitó oszlop»-ot képez. A Kölber testvérek kocsigyárában 4 oszlop, összesen 60 kocsi és 4 társzekér elkészülvén, ezeknek ünnepélyes átvétele ma délelőtt történt meg. Az átvételnél a vörös-kereszt egylet részéről gróf Károlyi Gyula elnök, gróf Zichy Livia női elnök, gróf Zichy Jenő, Ivánka Imre, Lindtner és Argay egyleti titkárok voltak jelen, kik a népszinháznál várták a menetre, mely a Kölber testvérek gyárából a József-utczából, a Konti- éz népszinház-utczán át vonult a kerepesi utra. A nem mindennapi látvány nagy közönséget gyüjtött össze a kerepesi-uton. A kocsikat a lánczhidon keresztül a vörös-kereszt egylet alkotmány-utczai barakkjaiba szállitották. Itt történt meg a tulajdonképeni átvétel. A kocsik dicséretére válnak a hazai iparnak. Egybe-egybe 4 fekvő vagy 8 ülő beteg helyezhető el. — Minden társzekér az operácziókhoz szükséges eszközöket, gyógyszereket stb. foglalja magában. A négy kolon 13,547 frtba került. A Kölber-testvéreknek még 3 kolonra, Reuter váczi gyárosnak szintén 3 kolonra van a vörös-kereszt egylettel szerződése. Ezeknek februárra kell elkészülni. A Kölber testvérek ráadásul egy sebesült-szállitó diszkocsit adtak az egyletnek, mely magasabbrangu sebesültek elhelyezésére szolgálna. Ezt azonban háboru idejében nem fogják használni, hanem béke idején például lóversenyek alkalmával fogják készen tartani.

— **Az állatkertből.** József főherczeg, az állatkert gondos pártfogója tegnap ott b. Nyáry kamarás kiséretében látogatást tett és több óráig időzött, megtekintve az igazgatóval mindent tüzetesen, közbe-közbe kedvenczeivel az ő szokott kedélyes modorában enyelegve, s teljes megelégedését fejezve ki az állatok jó kinézése fölött. Látható örömére szolgált az igazgatónak ama kijelentése, hogy az a nagyobb összegü tartozás, a mely az intézetre eddig bénitólag hatott, és azt gyors fejlődésében gátolta, az elmult évben teljesen törlesztve levén, egy szebb jövőnek néz joggal eléje; a mire azt jegyezte meg a nagyuri pártfogó, hogy már az örvendetes körülmény, hogy a magyar főváros képes állatkertjét fentartani, holott a sokkal nagyobb és gazdagabb Bécsben megbukott. Valéria főherczegnő rendes déli sétái alkalmával szintén gyakran betér az állatkertbe és a nagy ragadozóknál szokott hosszasabban időzni.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A tisza-eszlári esethez.** A tisza-dadai hulla Budapestre küldött részeinek megvizsgálásával az egyetemi szakértők elkészültek. Véleményüket most szövegezik. Vizsgálódásuk eredményéről a következő értesitést kaptuk: A csontváz a fanosodás vagyis az ivar-érettségi korból való, ez életkor a 14-ik évtől a 18-ikig tart. A csontosodás fejlődésének jelenségei tulnyomó számban arra mutatnak, hogy a hulla 16—17 éves, azonban nem lehetetlen, hogy 15, vagy csak 14 éves. A csontok erősen kifejlődöttek, azonban fiatalabb leánynál sem szokatlan az ilyen erős csontfejlődés. Scheuthauer, Mihalkovics és Belki tanárok egyes kérdésekre nézve több külföldi tekintély véleményét is kikérték. Igy érintkeztek bécsi, prágai, gráczi orvosokkal. Véleményökben, mely igen terjedelmes lesz, ezek nézetére is fognak utalni. — Konstatálták továbbá az egyetemi szakértők a dadai hullának nagymérvü elszappanodását, miből azt következtetik, hogy a hulla tiz naposnál idősebb lehetett. Találtak egy darab vesét is. Feltünőnek mondják, hogy a méhből, mely sokáig szokott ellentállni a rothadásnak, mitsem találtak. A körmökről azt mondják, hogy azok az e lső hullaszemlénél már lerothadva lehettek.

— **Egy poff miatt.** Zwicker Adolf börzeügynököt, ki *Kasztl* Bernát pályatársát a tőzsde folyosóján arczul ütötte, a pesti törvényszék sulyos testi sértésben vétkesnek mondta ki s ezért egy havi fogságra és 50 frt pénzbüntetésre itélte. A «Fortuna» tárgyalási terme ma valóságos tőzsdének tetszett, oly sokan érdeklődtek a pör iránt a börze emberei.

— **Az anarchisták pöre.** Lyonból távirják január 7-éről: Az anarchisták ellen holnap tartandó tárgyalásról, a mely eddig is nagy érdekeltséget keltett, mert a vádlottak közt van a hires orosz forradalmár Krapotkin herczeg, a következő részletek ismeretesek: A vádat Krapotkin és társai egy része ellen a Dufaure-féle törvény alapján emelték, a mely szerint az «Internationale»-ban (internaczionális munkás-szövetkezetben) való részvétel Francziaországban tilos még azon esetben is, ha az illető valamely nem francziaországi forradalmi párthoz tartozik. A vélemény, hogy a vádirat csakugyan az emlitett törvényen alapul, abból is következtethető, hogy a házkutatás után, a melyet Krapotkin elfogatása után eszközöltek, minden eddigi hirrel szemben, semmi sulyositó iratot nem találtak s annál kevésbbé olyat, a mely azt bizonyitaná, hogy összeköttetésben állott volna a lyoni anarchistákkal. Krapotkin-nál csakis publiczistai dolgozatokat találtak, a melyeket ő az angol lapok számára készitett. Rochefort ajánlatát, ki Krapotkin és barátai részére védőket akart szerezni, az orosz forradalmár a maga és barátai nevében köszönettel visszautasitotta. Krapotkin Rocheforthoz intézett levelében kijelentette, hogy ő és vádlott társainak müveltebb része magok fogják ügyöket védeni és azzal indokolja a visszautasitást, hogy ha Francziaország irányzatos pört akar folytatni, akkor hiába való minden védelem. Ha vádolva lesznek internationalis szövetségben való részvétellel, az esetben biztosan elitélik öt és barátait, mert nem fogják eltagadni részvételöket. Krapotkin herczeg neje pár nap óta Lyonban tartózkodik. Krapotkin részvételére az «Internationale»-ban tájékozásul, megjegyezhetjük, hogy Svájczban csakugyan van egy szövetség «Jura-társaság» név alatt, a melynek közlönye a Krapotkin által sugalmazott, Genfben megjelenő «Révolté».

HÁZASSÁG.

— **Wahrmann** René k. a.-t, Wahrmann Mór képviselő szép és müvelt leányát, dr. *Krausz* Izidor, Krausz Mayer fia eljegyezte.

— **Rothschild** Alfréd báró, a londoni Rotschildok közül, eljegyezte Rothschild Beátrix bárónőt Párisból. A vőlegény 1842-ben julius 20-án, a hölgy 1864-ben szept. 14-én született.

GYÁSZROVAT.

München, jan. 8. *Paumgarten* gróf, Bajorország volt nagykövete a vatikánnál, mult éjjel meghalt.

Árvizek.

A jelen áradási viszonyok állapotáról illetékes kezekből a következő általános értesitést veszszük.

«Ma estig az árviz által fenyegetett összes vidékekről megnyugtató hirek érkeztek, kivéve a szerencsétlen Győrt, melynek válságos helyzete még a mai nap folyamán sem változott és daczára azon óriási erőnek, mely a védmunkálatok körül kifejtetik, még mindig kétséges, vajjon Győrváros veszélyezett részei meg lesznek-e menthetők. A Duna vizszinének Pozsonyból jelzett nagyobb mérvü apadása nem javitott a győriek veszedelmes állapotán és bár maga a kitört Rába folyó is néhány czentimeternyit apadt, a Győrszigethet, Győr-Ujvárost, Révfalut és Pata házát közvetlen elboritással fenyegető árviz még mindig oly tetemes magasságban áll, hogy fékentartása az összes lakosság munkaerejét igénybe veszi, Nagy baj, hogy a töltések és keresztgátak át vannak ázva. A szivárgást megakadályozni majdnem lehetetlen; fokozza a bajt, hogy Győrszigeth község egyes területei — és ezek épen a legnépesebbek — két-három méterrel alacsonyabban feküsznek az áradás jelen vizszinénél. Nagy idő telik abba és a vizek normális állapota kivánatos hozzá, hogy ezen területekről a vizboritás eltávolitható legyen. Az okszerü védekezéshez *katonai müszaki csapatok alkalmazása volna kivánatos.* Ily csapat azonban, daczára, hogy a kormány megkereste a katonai hatóságokat, a mai nap folyamán sem Pozsonyból, sem Komáromból Győrre nem érkezett.

Böösnél apad a viz. A komáromi vizmércze ma reggeli áradása csak helyi körülmények okozatául tekinthető. Most már az apadás hihetőleg ott is tényleg beállott.

A főváros partjain elhelyezett vizmérczék állása a legutóbbi órákban némi csekély áradáson kivül lényegesebb változást nem mutat, de már magában ez, és különösen azon körülmény, hogy a főváros között az ár folyási sebessége szemmel láthatólag lassudott — körülbelül számbavehető jele a magas vizszin közelgő apadásának, mely ténylegesen holnap s legkésőbb holnapután bizonynyal be is következik. Ehez képest, ha csak tetemesebb hőmérsékváltozás be nem következik, aggodalmakra nincs ok.

A Duna alsóbb szakaszain a Száva és Dráva nyugodt magatartása következtében remélhetőleg baj nélkül fog elvonulni a viztömeg s a jelen viszonyok közt sem Pancsovát, sem az alacsonyabb fekvésü területeket nem kell eláztatás veszélyétől félteni.»

*

A Duna vize a mai nap is áradt. Ma reggel 10 órakor a viz állása Budapesten 665 centiméter volt. Tegnap óta az áradás 5 centiméter. A Dunán ma délelőtt vékony jégtáblák usztak, hanem a zajlás igen kismérvü volt. A délutáni órákban az áradás igen csöndes volt, ugy hogy esti 6 órakor még csak 666 centiméter volt, vagyis reggeli 10 órától egy cmt áradt.

Kivéve a II. és III. ker. vészbizottságokat és a központot, másutt permanenczia nincsen. Kiderült, hogy az ó-budai körtöltés koronájának néhány kocsi földjét zsilipelzárásra *állami* mérnökök rendelték el, mert e töltésvonal az államé, a zsilipelzárást is az foganatosittatta. Az V. ker. védgát kanyarodó részén *rést ütött* a viz s e részen a töltés lesüppedt. Az V. ker. vészbizottság jelentésére a vizsgálat elrendeltetett, a betömetés iránt azonnal intézkedés történt, már eddig is vagy ötven zsák tele földdel hordatott oda s a rés be van tömve. *Ó-Budára* ma ismét két gőzmozdony indittatott utnak s a délután folyamán Budára kézi szivattyuk köldettek a pinczevizek kiszivattyuzására.

Ó-Budán tegnap este a Lajos-utczát a viz részben elöntötte, minek következtében a kocsiközlekedést betiltották.

Az V. kerületből ma érkezett jelentés szerint a vészbizottság elnöke megkeresést intézett a Margitsziget igazgatójához az iránt, hogy van-e ott hatósági intézkedésre szükség? E megkeresésre azon válasz adatott, hogy a Margitsziget el van ugyan látva, de minthogy jég nincs, s igy a viz rendes lefolyással fog birni, hatósági intézkedés szüksége fenn nem forog.

Ma reggel a *vizafogó állomás* egyik kanyarulata besüppedt, a vészbizottság azonnal betömette és a vizsgálatot a helyszinén meginditotta, hogy a mennyiben egyéb intézkedések szükségesek lennének, azokat foganatba vétesse.

*

Ujpest községe még mindig nincs minden veszélyen tul. A viz emelkedése csekély ugyan, de folytonos. Szerencsének tekintendő az a körülmény, hogy a Dunán eddigelé nagyobb jég nem mutatkozott, mivel különben nemcsak a viz alatt lévő épületek, hanem a gátak is jelentékeny sérülést szenvedtek volna. Az ördög-ároktól a Konkordia-gőzmalomig terjedő töltésen ma ismét csuszamlás történt, de ez csak csekély mérvü volt és igy nagyobb bajt nem okozott.

*

A győri katasztrófa.

Győrből rendkivül szomoru hirek érkeznek; az árviz rombolva pusztitja a vidéket, s még elpusztitással fenyegeti a Dunán tul legszebb és egyik legvirágzóbb városát. A katasztrófa, daczára a roppant erőfeszitéseknek, miket a veszélyeztetett lakosság, hatósági közegek és a katonaság kifejtettek, teljes erővel tört ki s most az egész vidéket árviz boritja. Nyomor és kétségbeesés uralkodik messze terjedő környéken. És a veszedelem folyvást növekedik, az áradás egyre tart. Az árviz most a legerősebb hatalom, mely őrületes dühvel rombolja, pusztitja az emberek hosszas fáradozásának gyümölcseit. A nyomort és szenvedést fokozza a borzasztó hideg; a fagy majdnem lehetetlenné teszi a mentési és védelmi munkálatokat. Egy egész nagy vidék hajléktalanná lett szerencsétlen lakossága könyörületes emberbarátok segitségére szorul. Alább közöljük a katasztrófáról érkezett távirati tudósitásokat.

*

Győrből január 7-iki kelettel a győr-szigethi katasztrófát megelőző helyzetről következőket irják:

Az a töltés okozta most a veszedelmet, mely Szigetközt már az 1876-iki árviz alkalmával a pusztulástól megóvta. E gátat még az 1876-iki év után erősitették ugyan meg, de hogy nem a kellő mértékben, azt a mostani szomoru helyzet eléggé bizonyitja. Daczára annak, hogy a viz 30 centimeterrel alacsonyabb volt a töltésnél, az átázott gyenge töltés nem birt ellentállani az erős szélvihar által felkorbácsolt hullámoknak és már e hó 5-én több helyen átszakadt. A Rába és Rábcza völgye beláthatlan tengerhez hasonlit, melyből Győr városa és az elöntött községek csak szigetekként látszanak ki. Az árviz által okozott károk igen nagyok. A Rába és Rábcza érdekeltségének körülbelől 200,000 katasztrális holdja és a szigetközinek 25,000 katasztrális holdja van viz alatt. A védelemre Bély János és Angyal Ármin szolgabirák minden lehetőt megtettek, bámulatos kitartással vezetvén a védelmi munkálatokat; de hasztalan! a rohamos ár most már 9 helyen szakitotta át a gátat s a nagyobb réseken át befelé ömlik.

Igen sokat szenved az árviz által Győr városa és különösen az Ujváros, melynek nagy részét elboritotta az ár; a Duna partján lévő egyes utczák a felnyomuló viz következtében elöntettek, a pinczék és mélyebben fekvő helyek csaknem mindenütt vizzel telvék. Az Ujvárosban a közlekedés csak csolnakon vagy a járdán lerakott padlókon történhetik. Ujfalu, Zámoly, Kis- és Nagy-Bajcs, Vének, Vámos, Szőgye, Szabadi és Révfalu az árviz áldozatául estek. Emberélet azonban sehol sincs veszélyeztetve. Laszberg gróf az alispán kitartó buzgalommal vezeti az árvizügyet. Eddigelé az árvizveszélylyel nem igen törődnek, mivel Győr magas fekvése a jelen viszonyok közt nagyobb szerencsétlenség bekövetkezése elől biztosit. Csak az ugynevezett város töltésnél — mely az Ujváros lapályos részét védelmezi — mutatkozhatik nagyobb veszély. E töltés a késön kezdett és erélytelenül folytatott védelem következtében több helyen megrongáltatott.

Győr jan. 8. (10 óra 10 percz. Péch felügyelőtől.) Tegnap este a Rábától visszatérve, azonnal részt vettem a győrszigethi védelemben, de a folytonos áradás következtében számos helyen betörvén az ár, ma hajnalban 3 órakor a védelem hiábavalóvá vált. A vészjel idejekorán megadatott. A kiszállásolás kellő időben történt. Emberélet nem esett áldozatul. Összes erőnket Győr-Ujváros védelmére forditjuk. Vizállás 6.16.

Győr, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Daczára azoknak a roppant erőfeszitéseknek, miket ugy a hatóságok, mint a katonaság kifejtettek, a Győr-Szigethnél lévő töltéseket nem lehetett megmenteni. A Duna tegnap délutáni 4 órától esti 10 óráig 2 centiméterrel áradt s a vizmagasság ekkor 609 centimeter volt. A lakosság körében már napok óta roppant izgatottság uralkodott. A kemény hideg beáltával azt hitték, hogy a fagy enyhiteni fogja a veszedelem nagyságát; a fagy némileg megkeményitette a gátakat; azonban csalódtak, a fagy még növelte a bajt, mert megnehezitette a gátak megerősitésére, a nyilások betömésére irányzott védelmi munkálatokat. Az, hogy az áradás vizét vékony jégkéreg boritotta, szintén fokozta a bajt, s rendkivül módon megnehezitette a közlekedést, a csolnakokat épenséggel nem lehetett használni. Pinnyédről 160 menekülőt szállitottak be Győrbe, s a csónak csak ugy haladhatott előre, hogy előbb utat törtek a jégben s csak azután birtak lépésről-lépésre evezni. Az ár nagymérvü emelkedése után folytatták a lakások kiüritését. Egész éjjel nagy erőfeszitéssel dolgoztak, de mind hiába. *Ma hajnali 3 órakor három ágyulövés dördült el;* ez adta jelül azt, hogy az árviz átszakitotta a gátat. A Rábcza vize borzasztó erővel zudult három helyen a töltésen át s **reggelre az egész községet viz boritotta.** Borzasztó rémület vett erőt a szerencsétlen lakosokon, habár előre várhatták a veszedelmet. Több helyen erőhatalommal kellett kiszállásolni az embereket, a kik nem akarták házaikat és vagyonukat elhagyni. Szerencsére a vészjelt idejekorán adták meg s igy a mentési munkálatokat azonnal teljes erélylyel kezdhették meg. Ma délután a főtéren már 4—5 láb magas viz hullámzik. A légmérséklet igen hideg. *Ma reggel a hőmérő higanyoszlopa a zerus alatt 8 fokon állott.* Az áradás vize, a mint csendesedik, azonnal megfagy s ennek következtében a mentési munkálatok akadályokba ütköztek, ugy hogy a mentés igen lassan megy. *Mentőeszközökben nagy hiány van.* Minden ház, sőt a templom is vizben áll; **több ház már beomlott.** Az árviz még folyvást emelkedik. Ma estére várható, hogy a kiáradt viz olyan magasságra emelkedik, mint a folyó felszine. A viz magassága már meghaladja az 1850-ik és 1876-iki árviz magasságát. Az életmentést nagy erélylyel folytatják. Eddigelé még mit sem tudnak arról, hogy vajjon emberélet esett-e áldozatul. A szerencsétlenül járt lakosság nagy csoportokban menekül Győrbe. A várossal való közlekedés csaknem egészen megszakadt.

Győr, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Győr várost is elboritotta az ár. Délelőtt 10 órakor vésztrombitajelzések adták tudtul, hogy a **védgátat két helyen szakitotta át a Rábcza vize,** mely itt nem rohamosan, hanem csak lassan terjedt. **A városrész jobbára viz alatt van.** A belváros és ujváros közt levő gyönyörü sétatér egészen vizzel van boritva. A lakosság gyorsan menekül és Győr város telve van menekülőkkel, kiket a nyilvános épületekben helyeznek el. Győr városban a regattisták és a tüzoltók éjfél óta fáradhatlan buzgalommal dolgoznak, hogy megmentsék azt, a mi még menthető. **A vidékről rendkivül szomoru hirek érkeznek.** Abda, Pinnyéd, valamint a szomszédos községek és a Rábaköz háromnegyedrésze viz alatt van.

Győr, jan. 8. délután 5 óra 5 percz. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Győrrel összefüggő **Révfalu községet szintén elboritotta az ár.** Tegnap, január hó 7-én éjjeli 11 órakor Patatháza és Révfalu szomszédos községeknél a viz két helyen átszakitotta a töltést. A Duna árja gyorsan elboritotta a községet. A nagy hideg s a fagy következtében a vizen képződött jégréteg *rendkivül megnehezitik a mentési munkálatokat.* Most már az egész község viz alatt áll. **A szerencsétlenség egyre növekszik; a házak omladozni kezdenek;** a romboló elem teljes elpusztulással fenyegeti a vidéket és vagyonilag tönkreteszi a lakosságot.

Győr, jan. 8. Délután 5 óra 20 percz **A sokáig védett Győr-Ujvárost is elöntötte a Rába és Rábcza.** Az óriási viznyomás ma délelőtt 11 órakor átszakitotta a Rábatöltést. Az igy támadt hat öles szakadékon rohamosan ömlik a viz Ujvárosba. Ez időszerint egyedül a belváros van még szárazon. *A sétatéren lévő szinházat már a mult éjfélkor elboritotta a viz;* a zártszékek magas vizben állanak; a szinészek Szombathelyre menekültek. Győrszigethben, Révfaluban és Ujvárosban a viz nagy rombolást visz véghez. **Mind a három helyen düledeznek a házak.** A városban végtelen zavar és izgatottság uralkodik. A mentést nagy erővel és kitartással folytatják. A vidékről kétségbeejtő hirek érkeznek: Bajcs, Bácsa, Zámoly, Ujfalu, Ikrény, Raba-Patona, Pinnyéd, Abda, községek mind teljesen vizben állnak. A lakosok nagyrészt Győrbe menekültek. A bécsi és pápai országutakat egészen elboritotta az ár, ugy hogy a közlekedést meg kellett szüntetni, azonban a vasutakon még tart a közlekedés. Az ujvárosi ó-temetőből töltésemeléskor kiásott koponyák és csontok az áradás vizén usznak. Mindenütt rettenetes pusztulás képe tárul, a helyzet kétségbeejtő.

Győr, jan. 8. Esti 9 óra 15 percz. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mitől napok óta rettegtünk, végre bekövetkezett, a vizár elérte a 618 centiméter magasságot, a mi az 1850-iki vizimagasságot is tulhaladja. Az ár keresztülcsapott a töltéseken és elboritotta Győrszigethet és Ujvárost. A lakosság mindkét helyről nagy veszedelem közt menekült romlásnak indult tüzhelyeiről, s most a belvárosban a középületek és iskolák telve vannak a szerencsétlenül járt menekültekkel. — Révfalu községet, melyet Győr-belvárosától a kis Duna választ el, ez utóbbi öntötte el, s lakosai szintén nagy veszedelem között menekültek át a kis Duna hidján Győrbe, minden vagyonukat áldozatul hagyva a kegyetlenül pusztitó elemnek. Az óriási erővel és kitartással folytatott önfeláldozó munkában a mentők annyira kimerültek, hogy többen megbetegedtek. *Az elöntött városrészekben és községekben lévő házak omladoznak,* romjaik alá temetve a lakosoknak ott hagyott vagyonát. **Eddig már több emberélet esett áldozatul.** Roppant rémület és izgatottság uralkodik, s egyre nagyobb zavar vesz erőt az embereken. **Az ide menekültek száma meghaladja a 6000-ret.** Az árviz egyre tovább terjed, mert nem képesek utját állani. *Már a belvárosba is behatolt a viz. Itt az Apácza-, Bástya- és ispita-utczákat viz boritja.* Még csak a Nádorváros tartja magát, de itt is a roppant erőfeszités kell ahhoz, hogy a töltések fentartassanak. A Ferenczvárosban szintén erős védelmet fejtenek ki s remélik, hogy sikerülni fog ezt a városrészt megmenteni az árviztől. *A viz most nem árad és állandóan egy magasságban marad.* Hogy később mi történik, azt nem tudjuk. A Győrt környező községek mind vizben vannak, s rendkivüli erőfeszitésbe kerül az, hogy megmenthessék a lakosoknak házaikban maradt vagyonát. A katasztrófa még most beláthatlan következményeket vonand Győr városára és környékére.

*

A győr-soproni vasut töltése 22 kilométernyi távolságban ki van téve az árvizveszélynek, de különösen a Csornától Győrig vezető ut van fenyegetve. A merre csak a szem lát, minden viz alatt áll. A két napon át, dühöngő iszonyu szél folytán a töltés északi része nagyon átázott. Most óriási erőfeszitéssel igyekeznek megszabályozni, hogy a már is nagyban megrongált töltés át ne szakadjon; az egész mérnöki kar a szőny-győri vonalrészen müködik.

*

A közlekedésügyi minisztériumba ma délután *a viz állásáról* a következő hivatalos táviratok érkeztek:

A közmunka és közlekedési magyar királyi minisztériumban egész éjen át együtt ülnek a vizépitési szakosztály berendelt tagjai. Az árvédelmi intézkedések központi vezetését *Rapaics* Radó miniszteri osztálytanácsos, mint Bodoky Lajos szakosztályfőnök helyettese, intézi.

*

Mosony, jan. 8. (Feladatott Magyar-Óvártt, 3 óra 15 perczkor. A megye alispánjától.) A Duna és Lajtha árvizei lassu apadásban.

Komárom, jan. 8. (Feladatott 2 óra 50 perczkor.) Jégtorlódás folytán a Vág-Duna a gutaszakállasi részen mintegy 200 méter hosszusággal a töltésen átfolyik. A lehető intézkedések megtétettek. Komáromnál a nagy Dunán 4, Vágon 2 cm. áradás.

Linz, jan. 8. (Feladatott d. u. 1 óra 10 perczkor.) A Duna vizállása 265 cmter. Tegnap óta 25 cmetert apadt.

Sopron, jan. 8. (Felad. 10 óra 25 perczkor. A megye alispánjától.) Vágnál 4, Árpásnál 8 centimetert apadt. Csorna és Kóny közti elboritott országutnál azonban az árviz 14 czentimetert emelkedett.

Linz, (feladatott 1 órakor d. u.) A vizállás 265 cm.; tegnap óta 25 cm.-rel *esett.*

Sopronmegye *alispánjától* (10 óra 25 percz d. e.) A Rába, bár tegnap éjjel *Vágnál 4, Árpásnál 8 cm.-rel apadt,* a *Csorna* és *Kóny* közti elboritott országutnál azonban az árviz *14 cm.-rel emelkedett.*

Komárom, (2 óra 50 percz d. u.) Jégtorlódás folytán a *Vágduna a guta-szakállasi részen mintegy 200 méter hosszuságban a töltésen átfolyik.* A lehető intézkedések megtétettek. Komáromnál a Nagy-Dunán 4, a Vágon 2 cm. áradás.

Magyar-Óvár (3 óra 35 percz.) A *Duna* és a *Lajtha* árvize *lassu apadásban.*

Komárom, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Komárommegye csallóközi járásában még eddig el nem ért magasságra emelkedett a vizállás. Déli 12 órától délután 5 óráig négy czentimétert apadt az ár. Losonczi szolgabiró és Szarka segédszolgabiró fáradhatlan tevékenységet fejtenek ki, ugy hogy nagy részben a már többszörösen kipróbált buzgalmuknak és kitünő védintézkedéseiknek lesz köszönhető, ha töltéseink megmenekülnek. A veszély még mindig nagy.

Esztergom, jan. 8. Délután 6 óra. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Duna folyvást árad, a vizállás magassága 602 centiméter, s elérte a legnagyobb magasságot. Az áradás vizét vastag jégréteg boritja, mely nagy nyomást gyakorol a házakra, minek következtében ezek igen sokat szenvednek. A folyvást tartó fagy igen végzetessé válhatik a szerencsétlen népre, melynek nyomorát ez a baj rendkivül sulyosbitja. **Számos családnál éheznek;** a katasztrófa jobbára a legszegényebbeket sujtotta legnagyobb mértékben. *Soknak kenyere sincsen és segély sehonnét sem érkezik.*

*

Dévényből borzalmas esetet jelentenek: F. hó 6-án délután 4 óra felé Dunántulról szivszaggató segélykiáltást hallott öt ide való hajós, a kik egy kis csónakkal azonnal a vészkiáltás irányában eveztek. Sok keresés után, már szinte rájuk éjjeledett, midőn négy hainburgi férfira akadtak, a kik gyümölcsfákra kapaszkodtak, közelükben egy szétzuzott kis csónak vergődött a vizen. A négy szerencsétlent a derék hajósok megmentették a megfagyás borzasztó veszedelmétől. Hasonló eseteket más oldalról is jelentenek.

*

Dévény-Ujfaluból f. hó 6-áról irják: A March vize folyvást aggasztó mérvben emelkedik. Az árviz mérföldekre terjed, és tengerhez hasonló. A March mellett elterjedő és nagyobbára őszi vetéssel bevetett szántóföldek viz alatt vannak s az egész vetés tönkre megy. Az utakat annyira elboritotta a viz, hogy nem lehet rajtok közlekedni. A Marchon 1879-ben épült drága hidat ismét elsodorta az ár.

*

Pozsonyban a viz folyvást apad és már 627 cmterre szállott alá a vizállás.

*

Uszod, jan. 8. A viz lassu áradásban van, a tegnapi északnyugoti szelet, mely egész éjen át tartott, ma gyengébb északkeleti szél váltotta fel. Mindeddig a töltések elegendő védelmet nyujtanak, veszély nincs. A töltések éjjel-nappal őriztetnek.

Bécs, jan. 8. A központi árvizbizottság állandóságát megszüntette, s többé távirati tudósitást nem küld.

Pancsova, jan. 8. Nagy György ideérkezett és tüstént a töltésekre sietett, hogy a felülről rohamosan jövő rendkivüli árviz ellen idejekorán minden szükséges intézkedést megtegyen. Itt nagy félelem uralkodik. A nagy veszély itt majd csak négy-öt nap mulva fog kezdődni.

*

Az állami vizmércze-állomásokon ma a következő vizállás észleltetett.

Pozsony 644 (tegnaphoz képest 1+39 cm.), Komárom 606 (+ 9), Mohács 622 (+ 5), Ujvidék 550 (+ 17), Pancsova 475 (—2), Orsova 445 (— 9), M.-Sziget 90 (—2), Tokaj 520 (+ 17) Szolnok 554 (+ 2, jégzajlás), Szeged 650 (—9), Barcs 158 (—31), Eszék 353 (+ 12), Szisszek 245 (—15), Mitrovicz 478 (—22), Arad 59 (— 47, égzajlás), B.-Gyula 214 (— 50), Gyoma 584 (+ 3), Temesvár 22 (— 26). — A Vág vizállása 561 (+5) czentiméter.

Chanzy halála.

(Az «Egyetértés» tudósitójától.)

Páris, jan. 5.

Még el sem temették Gambettát, s már egy másik nemzeti halottja van Francziaországnak. Châlonsból egy rövid sürgöny jelenti, hogy Chanzy tábornok meghalt.

Azt mindenki tudja, hogy Chanzy tábornok Francziaország legtehetségesebb vezére volt, ki az utolsó háboru alkalmával mint a Loire-hadsereg vezére az egyedüli győzelmeket aratta a poroszok ellenében.

Azt is tudja róla mindenki, hogyha Gambetta lelke lett volna a Revanche-háborunak, Chanzy mint főparancsnok hajtotta volna végre a nagy müvet.

A berlini katonakörökben három embertől féltek: Gambettától, Skobelevtől és Chanzytól.

Mindhárman rövid időközben haltak meg. Németországban és egész Európában szabadabban lélekzenek fel a béke barátjai.

A mellett, hogy a németek e három réme ily rövid időközben egymásután tünt el örökre a világesemények szinteréről, valóban különös az, hogy a franczia Skobeleff ép oly halállal mult ki mint a másik, teljes egészségben, mikor legkevésbbé sejtette volna: erőszakadás folytán.

A franczia hadsereget e váratlan veszteség épugy sujtja mint a köztársaságot Gambetta halála.

Bizvást lehet Chanzyról mint hadvezérről azt állitani mi Gambettáról az államférfiról áll: hogy nincs senki sem ki őket teljesen pótolhatná.

Már az utolsó köztársaságelnöki választásnál vagy 150 szavazatot kapott, ha életben marad és ujabbi választásra került volna a sor: csak két competensről lehetett volna komolyan szó, Brissonról és Chanzyról.

Egyik vagy másik kevés szavazattal győzött vagy bukott volna meg.

Politikai meggyőződésére köztársasági volt; némelyek szerint az utóbbi időkben az orleanisták felé huzódott volna. Akár mint legyen is, államcsinyre soha sem nyujtott volna segédkezet, ha megválasztják vala a köztársaság elnökéül, ezt hiven szolgálta volna. De ha Francziaország törvényes uton visszaállitja a szabadelvü királyságot az orleanisták dynasztiájával, valószinü hogy a kormányformát nem találta volna igazán szabadelvü politikai érzelmeivel össze nem férhetőnek.

Négy nappal ezelőtt Chanzy a marnemegyei préfetvel társalogva, a tábornok Gambettára vonatkozólag a következőket mondotta: «Mi konzervativ köztársaságiak elkeseredett harczot folytattunk két év óta Gambetta ellen; megtörtük mindenhatóvá vált hatalmát, de azért mégis ugy voltunk vele, hogy öt a köztársaság bástyájának tekintettük és a nehézségek bekövetkezésével természetes és mintegy magától értendő dolognak véltük volna öt a nemzet élén látni.»

A mit a tábornok négy nappal ezelőtt Gambettáról mondott azt némi variáczióval ma róla is mondhatnók, ugyanis Chanczy tábornokot a franczia köztársaságiak az utolsó időkben rosszul gyanusitották állitólagos kokettirozása miatt az orleanista herczegekkel; de a háborus nehézségek bekövetkezésénél mindenki természetesnek és magától értendő dolognak tekintette volna, hogy Chanzy, a legtehetségesebb és legbecsületesebb tábornok, kapja meg a főparancsnokságot.

Gallifet marquis a vitézségi bravourjairól hires lovas-tábornok is nevezetes szerepre van hivatva a revanche háboruban; némelyek hadvezéri tehetségeket is tulajdonitanak neki, de ezek távolról sem állithatók egy sorba Chanzynak gyakorlatilag érvényesült kapaczitásával.

Azonkivül Gallifet csak a lovasságban népszerü; mert Napoleon udvarának kedvencze volt, mert születésére nagyon előkelő, a köztársaságiak nem igen szeretik.

Francziaországot tehát rövid öt nap alatt a két legnagyobb csapás érte, mely csak érhette.

*

Châllons sur Marneból folyó hó 6-iki kelettel Chanzy halálára vonatkozólag a következőket irják:

Tegnapelőtt este Chanzy tábornok egyedül ment volt a präfectura fogadó estélyére; innét jó kedvben tért haza hol felesége és leánya már várták megérkeztét.

A tábornok rendesen 7 és 8 óra közt szokott volt reggel felkelni, egy idő óta még korábban, hogy felesége betegágyánál is tölthessen rövid időt. Tegnap még reggeli 9 órakor sem hagyta el szobáját, ez gyanut keltett, miért is komornyik ja az ürügy alatt, hogy egy csésze tejet visz be neki, bement a szobába. A tábornok [illegible] szemekkel feküdt nyughelyén, s a szolga hivására [illegible] felelt. Ez észrevévén a tábornok sápadt arczv[illegible], rögtön összecsődi tette a háznépet, s csakhamar k[illegible], hogy a tábornok elhunyt. A szerencsétlenségről azonnal értesitették a ha lott fiát, Chanzy György hadnagyot. A fiatal ember oz

kogva rogyott le atyja halottas ágyánál és nem merte a kegyetlen valót anyjának tudomására adni. A chalons-i érsek Msgr. Sourrien a legnagyobb kiméléttel hozta a dolgot a tábornok beteg nejének tudomására.

Páris, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Chanzy utódja Chalons-sur-Marne-ban, hirszerint, Wolff, Schneegans, e két elszászi születésü tábornok egyike vagy Bérge lesz. Őket tartják leghivatottabbaknak ama fontos szerepre, a melylyel bizonyos eshetőségre Chanzyt bizták volna meg. Bérge a hatodik hadtest legidősebb hadosztály-tábornoka és ideiglenesen már vezeti is ama hadtest parancsnokságát. Bilot hadügyminiszter tizennyolcz hadtestparancsnokkal együtt holnap reggel Chalonsba utazik Chanzy temetésére. Grévy köztársasági elnököt Pitié tábornok képviseli.

Chanzy temetése.

Chalons sur Marne, jan. 8. *Chanzy* tábornok temetése a közönség nagy részvéte mellett tegnap ment végbe. A gyászmenetben Grévy képviselője, az orosz nagykövet, a hadügyminiszter, a belügyminiszter, 18 hadtestparancsnok, 16 hadosztályparancsnok, 22 dandárparancsnok és számos tiszt vett részt. A gyászmenet elvonulása egy óra hoszszáig tartott.

Gambetta halála.

Budapest, jan. 8.

Mai számunk kimeritő tudósitást közölt Francziaország nagy halottjának impozás temetéséről, de azért kipótoljuk táviratainkat a következő részletekkel:

Csodálatos, mélyen megható képet mutatott a temető. A főbejárat kerítő fala félholdat képez. Az egész keritést bevonták fekete bársonynyal. A szárnyajtók előtt egy-egy égő szövétnek állott. A koporsó számára emelvényt készitettek s melléje szószéket állitottak. A dragonyosoktól elzárt mellékutczákból szinte özönlött a nép. Az emelvényt telehintették virágokkal, galyakkal, koszorukkal. A ravatal felállitását Lecointe tábornok, Páris térparancsnoka rendezte. A koporsó mellé, fejtől, hatalmas zászlót tüztek, melyen ez az egyetlen egy szó diszlett: «France.» A katonatisztek leeresztették e pillanatban kardjaikat.

Az első beszédet Brisson kamarai elnök mondta, ki alig birta leküzdeni meghatottságát. Szavát alig lehetett hallani, bár körülötte néma csend volt, «Arra vagyunk-e hivatva — ugymond — hogy soha ki ne fogyjunk a gyászból? El kell-e vesztenünk minden reménységünket? Nem, barátaim, nem könyekkel, hanem fogadalmakkal és tettekkel tisztelhetünk meg ilyen halottakat; igen, a republikánusok meg tudják védeni köztársaságukat s össze tudják tartani a republikánus és nemzeti erőket. A népnek ez a nagy részvéte késztet rá bennünket.

Fájdalmában összetartva, terveiben is egyetért majd a demokráczia és későbbi időkben hálával emlékezik meg rólunk egy felvilágosultabb és szerencsésebb generáczió. Fájdalmunk ne legyen terméketlen. Fogadjuk meg a koporsónál, mely köré ide sereglettek barátok, polgárok, a különböző pártok férfiai, a katonák, a drága tartományainak gyermekei is, fogadjuk meg, hogy amaz egyesülés létrejöttén munkálkodunk, mely Gambettának óhajtása volt. Éljen Francziaország! Éljen a köztársaság!»

A tömeg ismételten félbeszakitá lelkes közbekiáltásaival a kamara elnökének beszédét.

Deves igazságügyminiszter a kormány nevében beszélt. Üdvözölte a nagy polgár földi maradványait. Az ilyen férfiu elvesztése nemzeti gyász. A haza is gyászolja ma fiát, mely őt szenvedélyesen szerette és védelmezte. A Francziaországhoz való szeretet, a sorsába vetett bizodalom még abban az időben is, mikor a szerencse elfordult tőle s az a törekvés, hogy ne engedje lebukni századosi magaslatáról, eltörülhetetlenül jellemzik a dicsőült nagy alakját. De a hazafiságon kivül, melyet a nemzeti védelem sugalmazott, csodálatot érdemel Gambettában, politikai nézetének fensége. Élete egészen Francziaország és a republika szolgálatának volt szentelve, melyeket gyermekies ragaszkodása sohasem választott el egymástól. Korán költözött el, de hátrahagyja az országot, mint sorsának urát, szerencsésen és szabadon, mindenkor tisztelt és méltán szeretett kormány alatt. Emléke örökké él minden hazafi szivében.

Legrövidebben és legmeghatóbban beszélt *Billot* tábornok, a hadügyminiszter.

«A hadsereg nevében hódolok — ugymond — a nagy polgárnak és hazafinak, kit Francziaország és a köztársaság elvesztett. Most a hadsereget a gyász is egyesiti a néppel. A hadsereget is nagy csapás érte s egyformán oszlik meg csodálata és tisztelete Gambetta és Chanzy között. Gambetta, ki a legnagyobb szerencsétlenség közepett sem esett kétségbe a haza sorsa fölött és Chanzy, ki legjobb tábornoka volt. «Isten hozzád»-ot mondok neked Gambetta a hadsereg nevében, melyet szerettél, a mint Francziaországot és a köztársaságot szeretted s a mely téged szintén szeretett.

Chauffour ekként szólt az elszász-lotharingi társulat nevében.

Gambetta hazánk lelke volt a háboru alatt. A bordeauxi nemzetgyülésen keserveinket képviselte. Megcsonkittatásunk után leküzdhetetlen reményeink képviselője volt. Mikor az elszász-lotharingiakról beszélt, azt mondotta, hogy ők kétszeresen francziák. Egész Elszász-Lotharingiában csodálatot, háladatosságot, bizalmat és reményeket keltett. A nagylelkü munkás elköltözött, de müve megmaradt: az, a melyet bevégzett s az a nagyobb, mely életének titkos dicsvágya volt. Drága földiek! Az, a mivel mi a nagy halottnak tartozunk, nem terméketlen köny és a kétségbeesés szózata. Férfias fájdalmat, férfiak fájdalmát kell itt mutatnunk, mely uj hévvel tér vissza feladatához. Elszász-Lotharingia nagy barátja halt meg, de Francziaország, a mi drága hazánk itt van tettre készen. Éljen Francziaország! Éljen a köztársaság!

A párisi ügyvédek nevében *Falateuf* bucsuzott el a nagy hazafitól.

Henri *Martin* történetiró és akademikus beszédéből különösen kivált a következő rész:

«Gambetta megmentette volna a mi drága tartományainkat, ha a metzi bűntény által ki nem szolgáltatták volna bátor és szerencsétlen hadseregünket az ellenségnek. De követni kell Gambetta politikáját.

Németországban méltatlankodva olvassák majd *Cazot*, *Peyrát* és *Isambert* beszédeit is; de figyelembe fogják venni a szónokok módtalan izgatottságát.

A beszédek három órakor értek véget s a küldöttségek ekkor kezdtek elvonulni a koporsó előtt. Mikor az elszásziak haladtak előtte, lelkesen megéljenezte őket a menet.

*

Párisi levelezőnk a következőket irja jan. 5-dikéről:

A magyar lapoknak Gambettáról tett elismerő nyilatkozatait ugy kommentálja a párisi sajtónak egy része, hogy a magyarok, a szerbek és a csehek tőle vártak segedelmet az oroszokkal való egyesülhetésre. Tehát hiába való minden prédikáczió, a magyar nem lehet magyar és megmarad szlávnak a francziák szemében.

Hogyha csak a boulevardlapok mondták volna ezeket az ostobaságokat, szóba se hoztam volna; de komolyabb lapok, mint a *France*, a *Liberté* erősitgetik, hogy a magyaroknak az a leghőbb vágyuk, hogy mielőbb orosz uralom alá jussanak.

*

Nagy feltünést keltett, hogy Jules *Ferry* összeterelve száznál több képviselőt, élükön ünnepélyesen elvonult Gambetta ravatala előtt. A ma esti lapok ezt politikai demonstrácziónak tekintik. Jules Ferry manifesztálni akarta a nép és ország szeme előtt, hogy Gambetta utódja csak ő lehet. Felettébb megrójják Jules Ferryt e politikai sakkhuzásért s szemére vetik, hogy meg sem várta Gambetta temetését. Épenséggel nem tájékozhatjuk még magunkat az örökösödés dolgában. A köztársasági sajtó és a képviselők illetlennek tartják e kérdés szellőztetését, mig Gambetta nincsen eltemetve.

Nizzából jelentik, hogy egy ujságiró megkérdezte az öreg Gambettát, vajjon egyházi szertartással fogja-e utólag Gambettát eltemettetni.

Gambetta atyja állitólag azt felelte volna, hogy eleintén ez volt szándéka, de végre a dolognak komoly megfontolása után abban állapodott meg, hogy fiát egész életében hangoztatott elveihez képest fogja eltemettetni, noha ez elvek nem egyeznek meg az övéivel.

Gambetta hivei valóságos botránynak tekintették volna, ha papokat hivnak a temetésre. Sokan csak azért utaztak el Nizzába, mert hire járt, hogy az öreg Gambetta határozottan kivánja fiának a családi sirboltba való helyezését. Megkisérlettek minden lehetőt, hogy az öreget lebeszéljék ama szándékáról, hogy papokat hivasson Gambetta temetésére.

*

Marseilleből és Olaszországból két Gambetta család protestál az ellen, hogy a gyászjelentésen nem tették ki neveiket, holott közeli rokonai az elhunytnak.

Valószinüleg ezek is csak olyan «közeli rokonok» lesznek, a milyenek tuczatszámra tünnek elő, valahányszor olyan ember hal meg, kinek isten felvitte a dolgát. Különben Génuának némely halásztelepén annyi a Gambetta mint Magyarországon a Kovács vagy Szabó.

*

Páris, jan. 8. A republikánus lapok remélik, hogy a legutóbb lefolyt hét gyászos eseményeivel szemben a köztársaság valamennyi hive, nevezetesen a parlamentben össze fog tartani és az egyetértés érzete, mely a beszédekben nyert kifejezést, tovább fog tartani a Gambetta sirjára helyezett koszoruknál. — A Le Français azt hiszi, hogy a képviselőház többsége uj alakulása után Ferry és Clémenceau között ki fog törni a harcz.

Páris, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Mindenképen igyekeznek Gambetta atyját rávenni, hogy engedje fia földi maradványait véglegesen itt eltemetni — A belügyminiszter azonnal elrendelte, hogy Gambetta anyja és nagynénjé holttestét ez esetben szállitsák ide és Gambetta sirjába tegyék. — *Renault* Leo, ki Gambetta atyját személyesen ismeri, elutazott Nizzába, hogy rábeszélje az öreg Gambettát. — Hirlik, hogy nehány követ a kamara holnapi megnyitása alkalmával inditványozni fogja az ülések elhalasztását január 15-ig.

Páris, jan. 8. Gambetta atyja határozottan kivánja, hogy fia holttestét Nizzába szállitsák.

Berlin, jan. 8. A «Nordd. Allg. Ztg.» kikel *Gambetta halála politikai hatásának tulbecsülése ellen*, mit ugy látszik a német sajtó nyilatkozatai keltettek Francziaországban. Grévy közlönye, a «Paix,» helyesen fejezi ki a helyzetet, midőn azt mondja, hogy Francziaország nem kivánja a háborut, de nem is fél attól. Francziaország tehát oly helyzetben van, mint Németország és valamennyi, felelősségének tudatában levő hatalom. Kevésbbé békések a «Siécle», Brisson közlönyének nyilatkozatai. Brisson ugy látszik a revanche-háboru hive. Nem akarja ugyan politikája egyedüli czéljául a revanchet kitüzni, de czélja mégis ez. Be fogjuk ezt várni s ha Brisson majd azon helyzetbe jut, hogy czéljának gyakorlati kifejezést adjon, nem fogja azzal Németországot meglepni.

Zágráb, jan. 8. (O. É.) A megindított vizsgálat kideritette, hogy ama részvét táviratot, melyet állitólag a horvát egyetemi ifjuság intézett Grévyhoz, csupán egy harmadéves joghallgató küldte.

LEGUJABB.

Bál az udvarnál.

— január 8.

Az udvar ittléte óta folytonosan nagy élénkség uralkodott a máskor annyira csendes Budán; ma a bál alkalmából a rendesnél is élénkebb volt a vár. Nyolcz órára volt kitüzve a megjelenés, de a fogatok hosszu sorának az eleje már félhétkor megérkezett a várpalotába s a megszakitás nélkül haladó kocsisor vége csak két óra mulva (félkilenczkor) ért be. A pesti részen a lánczhidon pompás öt-öt águ lángok égtek helylyel-helylyel, nemkülönben az Albrecht-ut kanyarodásainál és a miniszterelnökségi palotánál. Az udvari istállón, a mellék-épületen, a nagy udvarban, a kápolna-udvarban, s a folyosó melletti kertrészben (összesen kilencz) hatalmas ivfényü villamos lámpák égtek, csaknem nappali fényt terjesztve az udvarokban és azok környékén. A villamos fény már 6 óra után kigyuladt s szépen egyenletesen éget ugy egy óra hosszan, mikor egyszerre kialudt minden ponton, ugy hogy az érkező kocsikba fogott s a nagy fényhez hozzászokott paripák csaknem megbokrosodtak a váratlanul beállott elsötétedésre. Szerencse, hogy a villamos fény mellett égtek a gázlángok is, különben egészen sötét maradt volna az udvar. A baj különben nem ebben rejlett, hanem abban, hogy a várpalota két termét is villamos fény világitotta meg ma este, (a kéket és a rózsaszinüt,) melyeket ma buffet-nek használtak. Amint kivül kialudt a villamos fény, e termekben is egyszerre sötét lett. Majdnem egy óra mult el, mig a villamos-fény ismét kigyult.

Az udvaron mintegy husz egyenruhás rendőr és tiz udvari zsandár tartotta fenn a rendet s ügyelt arra, hogy a kocsik a várpalota balszárnyának a lépcsője elé a kerti részen menjenek be s az udvari oldalon jöjjenek ki.

A déli növényekkel diszitett lépcsőkön piros diszruhás koronaőrök, mig a lépcsőnél levő előcsarnokban diszbérruhás inasok és udvari cselédek képeztek sorfalakat.

A felvonulást, valamint a sok czifra ruhát nagy közönség nézte Budán, az Albrecht-uton végig, az alagut előtt, sőt a lánczhidnál is. Egy-egy fényesebb ruháju hajdut vagy inast meg is éljeneztek, a mint a kocsis mellett magasra felnyuló forgóját meglátták. Különösen a várpalota körül gyült össze nagyszámu közönség, de itt már nem lehetett éljenezni.

Körülbelül ezerkétszáz személy kapott meghivót s ezek közül bizonyára eljött 800—850, mintegy háromszázötven kocsin.

Az előcsarnokból a megjelentek a zentai csata képével ékesitett előterembe, innen a kis terembe s végül az arany csikokkal diszitett pompás fehér márvány-terembe léptek, melyet ezer gyertya lángja világitott. Az előcsarnokban udvari fulajtárok, az előteremben pedig a király főudvarmesteri hivatala részéről Rauch udvari titkár fogadta az érkezőket. A nagy fehér márvány-terem csaknem tündéri látványt nyujtott. A márványlapok tükör simaságán megtört a gyertyák világa, s hogy a fény még nagyobb legyen, csaknem a tetőig érő roppant tükrök voltak a falakon sürüen alkalmazva.

Valamennyi ajtónál teljes diszruhát öltött testőrök állottak, mig az összes termekben udvari cselédség végezte szolgálatát. A várpalota első emeletén levő összes termek nyitva voltak ma este (a királyné lakosztályának a kivételével), de azért nyolcz órára csaknem valamennyi terem megtelt.

A királyi család a királyné belső lakosztályában gyült össze, a várpalota jobb szárnyában, a mely lakosztályhoz külön fölépcső vezet, egyuttal feljáratul szolgálva a király lakosztályához is. Ennél a feljárónál jött meg József főherczeg és Koburg Fülöp herczeg a nejével együtt s mindannyian egyenesen a királyi családhoz mentek.

A királyi család gyülekező termének a szomszédságában gyült össze a kiséret, melynek tagjai voltak: Hohenlohe-Schillingsfürst herczeg a király főudvarmestere, Mondel báró főhadsegéd, Wolkenstein gróf szárnysegéd, Nopcsa báró a királyné főudvarmestere, Majláth Györgyné, szül. Prandau-Helleprandt báróné a királyné főudvarmesternőjét helyettesitve, Festetich Mária grófné és Majláth Sarolta udvarhölgyek, Vécsey József báró a királynénak szolgálattevő kamarása, Pálffy gróf vezérőrnagy a trónörökös főudvarmestere, Nostitz gróf őrnagy-szárnysegéd, Andrássy-Kendeffy Katinka grófnő, a trónörökösné főudvarmesternőjének helyettese, Pálffy grófnő udvarhölgy, Korniss grófnő, Ferenczy Ida asszony, Nyáry báró vezérőrnagy József főherczeg főudvarmestere, d'Ablany báró kamarás és Thun grófnő udvarhölgy.

Főajtónálló helyettes gyanánt Szapáry István gróf működött az első belső előteremben, mig pálczás urak Gerliczy Félix báró, Révay Simon báró, Vay Péter gróf, Blaskovich Elemér voltak. A nagy márványterem hátterében a zene számára két stylszerü emelvény volt felállitva. A tánczzenével Duber karmesternek vezetése alatt az Este 32-ik ezred zenekara volt megbizva, mely az egyik emelvényt foglalta el, mig a második emelvényt Berkes fekete ruhába öltözött czigányzenekara okkupálta később, a csárdásnál.

A királynak jelentés tétetett, hogy a vendégek együtt vannak, mire a királyi család és kiserete megindult a belső termekből. Szápáry István gróf ½9-kor adta meg a jelt, hogy a királyi család közeledik, mire pár pillanat mulva csakugyan megérkezett a következő sorrendben: elöl a király a királynéval. (A király tábornoki egyenruhában, a királyné gyöngyszin szürke faile ruhában, gyémánt diademmal fején.) A felségeket Rudolf trónörökös követte (tábornoki ruhában) Stefánia herczegnővel. (Halvány szalmaszin ruha, csipke boritékkal.) József főherczeg főparancsnok Koburg herczegnével és Koburg herczeggel.

A merre a királyi pár elhaladt, a hölgyek két csoportban voltak összegyülekezve, balról az asszonyok, jobbról a leányok. Mailáth Györgyné főudvarmesternő-helyettes által a következők mutattattak be a felségeknek: Festetich Tasziló grófné született Hamilton Mary herczegnő, Széchényiné-Klinkosch grófnő, Károlyiné-Pálffy grófné, Bundell-Uzovic asszony, Czébrianné-Révay grófnő, Bissingen-Justh grófnő, Bissingen-Meraviglia grófné, Károlyiné-Orczy grófnő, Majláth-Zichy Sarolta grófné, Odescalchi Géza herczegné, Andrássy grófnő, Pálffy-Daun-Lónyay grófné, Pejacsevich Károly grófné, Piret-Orczy bárónő, Révay báróné, született Berchtold grófnő, Rohonczy Gedeonné, Rudnay-Vörös asszony, Szentkereszty Béla báróné, Sennyey-Vécsey bárónő, Zichy-Marenzi Ármin grófné; Andrássyné Pálffy Gabriella grófné által Andrássyné Kaunitz grófné; Tiszáné szül. Degenfeld Ilona grófnő által Odescalchi Irma herczegnő, Zichy-Zichy grófnő által Zichy grófnő (gróf Zichy Rudolf leánya) s Bombelles Henriette grófnő, Teleki-Teleki Jozefin grófnő által Beniczky Mártha, Andrássy-Wenckheim Leontine grófnő által Andrássy Mária grófnő, Bissingen-Merasiglia grófnő által Bissingen grófnő, Czébrianné-Révay grófnő által Czebrian grófnő, Lipthay-Almay Antal bárónő által Lipthay bárónő, Pálffy-Károlyi Geraldine grófné által Pálffy grófnő; Piret-Orczy bárónő által Piret báróné, Rudnay-Vörös asszony által Rudnay kisasszony, Sennyei-Vécsey báróné által Sennyei bárónő, Vécsey-Dessewffy bárónő által Vécsey bárónő, Zichy-Rédern grófné által Zichy grófnő, Széchenyl-Andrássy grófnő mint nagynéne által Zichy Ilma grófnő.

A félóránál több időt igénybe vevő bemutatások alatt a nagy terembe vezető ajtók zárva maradtak. A bemutatások megtörténte után a királyi és trónörököspár kiséretével együtt a három kis melléktermen át a márványterem első szárnyajtójáig ment. Néma csend állott be, az ajtók feltárultak s ő felségeik a többi uraság kiséretében a terembe léptek s itt a jelenlevők által hódolatteljesen üdvözöltettek. A királyasszony ő felsége a trónörökösné és Koburg Luiza herczegnő a terem jobb felső sarkában fenntartott helyre haladt, hol a hölgyek helyet foglalván, cerclet tartottak, mig a király ő felsége a trónörökös, József főherczeg és Koburg herczeggel keresztül vonult a termen s számos vendéget tüntetett ki megszólitásával.

A terem e pillanatban a fény és pompa elragadó látványát tárta a szemlélő elé. A magyar diszruha oly annyiszor leirt fénye, a gazdag egyenruhák a nagy számban megjelent hölgyek gyönyönyörü öltözetei mellett is érvényt tudtak maguknak szerezni. Mailáth Gy.

A bálon jelen voltak: az összes miniszterek, külföldi hatalmak konzulai s ezeken kivül:

Haynald Lajos kalocsai bibornok-érsek, Samassa József egri érsek, Berchtold László gróf nyitrai főispán, Ried gróf, Forster Emil kapitány, Korányi Dániel, Erdődy Ferencz gróf nejével és leányával, Fesztetich Tasziló gróf és neje, Rohonczy Gida és neje, Révay Simon báró, Bánffy Béla gróf és neje, Pejácsevich Márkus gróf nejével és leányaival, Bissingen Ernő gróf, Brüll Miksa belga konzul, Csernátony Lajos, Bornanemissza Ádám, Bicskey Kálmán, Sváb Károly, Zichy Pál gróf leányaival, Eötvös József báróné, Inkey Nándor báró nejével és leányaival, Zichy János gróf nejével és leányaival, Lipthay Antal báróné, Henneberg lovag tábornok, Batthyány Elemér gróf, Vecsera Albin báróné, Szápáry István gróf és neje, idősb Ráday Gedeon gróf és neje, Császka szepesi püspök, Horváth Gyula, Blaskovich Ernő, Vay gróf és neje, Hajós ezredes, Lónyay gróf leányával, Szápáry Gyula grófné, Zichy Ágost gróf és neje, Migazzy Vilmos gróf, Jendrassik, Apáthy és Lenhossék egyetemi tanárok, Ráth Károly főpolgármester, Révay Gyula báró, Széchényi Pál grófné, Odescalchi Gyula herczeg és neje, Teleki Gyula és József grófok, Esterházy Miklós gróf, Blaskovics Bertalan, Almássy Vincze gróf, Sztáray Antal gróf, Gräfl főispán, Pálffy gróf nejével és leányaival, Bethlen András gróf, Bissingen grófné leányaival, Orczy báróné, Hilmi effendi szerajevoi reisz ül ulema, Nuredin effendi és Nesid effendi bosnyák kádik (birák), Oliva Carlos konzul és szerajevói rendőrigazgató, Gyürky Ábrahám gróf, Appel altábornagy, Kemény Kálmán báró, Windisch-Graetz herczeg, Pallavicini őrgróf, Szentkereszthy Béla báró és neje, Odescalchi Géza herczeg és neje, Péchy Manó gróf, Andrássy Gyula, és Manó grófok nejeikkel, Andrássy Tivadar gróf, Péchy Tamás házelnök, a főrendiház számos tagja közül Lipthay Béla gróf, Zichy Ferencz gróf, Zichy Lajos gróf, Pejacsevich Lásztó gróf, Csekonics gróf, Aczél Béla báró, Mailáth Béla, Szlávy József, Festetics Pál gróf, Esterházy Pál gróf, Orczy Andor báró, Szapáry Géza gróf, Almásy Kálmán gróf, Radvánszky Béla báró, Bethlen Gábor gróf, Károlyi Gyula gróf, Zichy Henrik gróf, Lónyay Menyhért gróf stb. A számosan — de valószinüleg a szünidők miatt nem oly nagy számban mint máskor — megjelent képviselők között ott voltak: Péchy Jenő, Tisza Lajos, Füzessćry Géza, Karácsonyi Guidó gróf, Károlyi Sándor gróf, Zichy Jenő gróf, Jókai Mór, Harkányi Frigyes, Szerb György, Prónay Gábor báró, Fenyvessy Ferencz, Podmaniczky Frigyes báró, Éber Nándor, Boér Antal, Göndöcs Benedek apát, Bausnern Guido, Teleki Samu gróf, Halász Géza, Szlávy Olivér, Károlyi Tibor gróf, Bittó István, Darányi Ignácz, Tanárky Gedeon, Busbach Péter, Lánczi Gyula, Bossányi László, Matuska Péter Zelenszky Róbert gróf, Kármán Lajos, Hegedüs Sándor, Wodianer Béla, Szatmáry György, Biasini Domokos s mások.

Azonkivül nagyszámu főbb rangu katonatiszt a közös hadseregből és a honvédségből, köztük Edelsheim-Gyulay báró, Gräf, Fejérváry báró, Hollán, Szabó, Horváth, Ghyczy, Frank-Schemel, Fratricsevics, több tábornok és törzstiszt, több magasabb államhivatalnok, biró és tanár; Márffy, Tarkovics, Nagy Lajos, Köffinger, Jekelfalussy miniszteri tanácsosok, Csemegi, Bogisich, dr. Csatáry, Hölbling, Cserhalmi, Benkő, b. Andreánszky, Herich Károly tanácsosok, Thaisz főkapitány, Ráth Károly főpolgármester, Tolnay, Fackh, Beretvás és Bram igazgatók.

Ritkán lehetett annyi fényt és annyi izlésteljes öltözetet látni, mint ezuttal. A királyné világosszürke faille-ruhában jelent meg, a mely sürüen volt átszőve ezüst-himzésekkel; a fején gyönyörü uj foglalatu diadémmal, melyben szépen összeállitott gyémántok közt ritka szépségü rubinok ékeskedtek. Épugy volt a gazdag nyakék összeállitva és a mélyen kivágott derék fölül egészen köritve volt gyémántokkal és rubinokkal. Érdekes volt a trónörökösné toilettje is: nagyon világos rózsaszinü, majdnem sárgásba játszó atlasz-ruha, a derék virágokkal ékesitve, az egész ruhaalj pedig finom csipkével boritva; a hajban egy négy részből álló gyémánt diadém. Egyike a legkülönösebb és legérdekesebb toiletteknek volt a Koburg herczegnéé, ujdonság, mely ugy látszik, az idén nagy hóditást fog tenni. Fehér, nehéz failleből és atlaszból készült hosszu uszályu ruha, mely nagyon gazdagon van elül gyöngyökkel kivarrva, a mint általában ma sok gyöngygyel diszitett ruhát lehetett látni; a derék épugy, mint maga a ruhaalj széles szalagban nehéz czobolyprémmel volt köritve és a felső prémben látható rendetlenségben mogyorónagyságu gyémántokkal behintve. A fej- és nyakék ritka szépségü smaragd ékszer volt, mely a körülötte csoportositott szép gyémántok fényét még csak emelte. Ő felsége a királyné, valamint a trónörökösné és Koburg herczegné ülve fogadtak hölgyeket, kik szintén leültek melléjük, Itt felemlitjük, kiket a nagy tolongásban észre lehetett venni: Károlyi Sándor grófné, ki szép fehér brocat-ruhát viselt, mely fekete bársonyvirágokkal volt áttörve; elül sürün feketén kivarrva, Szapáry Gyula grófné sötétes szürke ruhában, ezüst szövesü virágmintákkal, Ráday grófné vörös bársonyruhában, Csekonics grófné fehér ruhában, szép levelekből álló fejdiszszel, Erdődy-Obersdorf grófné nagyvirágu szürke satin-ruhában. Feltünő izlésteljes szép ruhában jelent meg Andrássy Gyula grófné: aczélszürke brocat kelme, sűrü, apró, sokszinü virágokkal tarkitva, a derék széles ezüstcsipkékkel diszitve. Nagy tetszést aratott gr. Festetics Taszilóné gyönyörü ruhája; maga a ruha-alj fehér atlaszból készült, elül azonban különböző árnyalatu, rendkivül széles brüsszeli csipkékkel volt sávolyokban diszitve, és pedig a legsötétebb szürkétől kezdve egészen világosfehérig; a derék pedig és a hosszu uszály gyönyörü ezüst himzésü virágokkal ékeskedtek. Pallavicini-Széchenyi grófnő sárga atlaszruhában tarka virágu uszálylyal, Teleki grófné fehér ruhában ezüst virágokkal, gr. Andrássy Gézáné egzszerüsége által kiváló szép fehér faille-ruhában gazdag gyöngyhimzéssel, hajában a grófné gyönyörü diademet, nyakán pedig egy gyöngyéket viselt. Mailáth Béláné fehér faille-ruhában volt fehér atlaszcsikokkal, Pálffy grófné egy igen szép piros peluche-ruhát tarka szoknya-előrészszel, gróf Andrássy Gabrielle sárga-piros ruhában aczélszürke himzett uszálylyal, gróf Szapáry Istvánné gazdagon himzett szürke atlaszruhát viselt; Tisza Kálmánné bordeaux-piros atlaszruhában tarka virágu szoknya-erőszszel, Inkei báróné ibolyaszinü brokát ruhát fehér csipkediszrzel, gr. Széchenyi Pálné fekete bársonyruhát hordott fehér aranyhimzésü atlaszból készült szoknya-előrészszel. gr. Zichy Agostné nagyvirágu fehér atlaszruhát, b. Fejérváry Gézáné fehér faille-ruhát gyöngyhimzéssel, gróf Zichy Livia nagyvirágu atlaszruhát, herczeg Esterházy Pálné fehér gyöngyhimzésü faille-ruhát, gróf Károlyi Gyuláné tengerzöld ruhát virágokkal ékitve, Almássy grófné kék selyemruhát, Pallavicini őrgrófné fehér atlasz ruhát gyöngyhimzéssel s gróf Szapáry Gézáné szürke faille-ruhát gyöngyökkel diszitve, báró Kemény Kálmánné bordeauxpiros ruhában. A fiatal hölgyek majdnem mindnyájan egyszerü rövid fehér ruhában jelentek volt meg. Igéző szépségü volt a Tisza Paula kisasszony toilettje is, mely fehér atlaszruhából állott kevés gyöngygyel s szép atlaszgyöngyökkel diszitve. Az Inkey baronessek fehér satinruhákat viseltek finom apró virágmintával, Rohonczy Gedeonné csinos ibolyaszinü atlaszruhában. Fehérváry baronesse pedig virágokkal diszitett rózsaszinü robeot, Pejacsevich bárónő, rózraszinü ruhában fekete bársony derékkal stb. stb.

Miután a hölgyek helyet foglaltak és a cercle megkezdődött, jel adatott a tánczra. A tánczosok a mentét és kardot letették. A tánczot br. Bánffy György nyitotta meg Zichy Sarolta grófnővel (rózsaszin ruha) keringővel. A tánczrend magyar nyelven szerkesztve a következő volt: keringő, franczia-négyes, csárdás, polka, 2. négyes, 2. keringő, 2. csárdás, füzértáncz.

Ő felsége a király legelőbb Éber Nándort, Haynald bibornokot, azután Tisza miniszterelnököt, gr. Szapáry pénzügyminisztert, gr. Andrássy Gyulát, az olasz konzult, gr. Csekonicsot, továbbá nagyobb számu képviselőt szólitott meg, ezután bemutattatta magának a négy pálczavivő urat és erre br. Edelsheim-Gyulayhoz lépett, a kivel hoszszabb ideig beszélt; ezután megszakitotta ő felsége a cerclet és a tánczot szemlélte, melyet a párok látható kedvvel jártak. Az első négyesben 44 párt vett részt. A csárdást, mely nagy kedvvel tánczoltatott, a czigánybanda huzta. Ő felsége a királyné a tánczot közelből kivánta megnézni és ezért a csárdás a terem felső részében a magas hölgyek közelében folytattatott.

A második négyes után, mely nem tartott tovább 12 percznél, rövid szünet volt, mely alatt a legmagasabb uraságok a villanyfénynyel tündériesen kivilágitott kék teremben theához ültek. A királyasszony ő felsége asztalánál, melynél a főudvarmesternő helyettese gyanánt Mailáth-Hillebrandt asszony működött, a következő tiz hölgyet láttuk: Esterházy-Croy herczegnő, Szapáry-Győry grófnő, Szapáry-Festetics grófné Tisza-Degenfeld asszony, Schönborn-Trauttmannsdorf grófné, Ráday-Pergen grófné, Korniss-Vécsey grófné, Inkey-Degen báróné, Erdődy-Oberdorff grófné, Zichy-Zichy grófné. A trónörökösné asszony asztalánál, melynél főudvarmesternői helyettes gyanánt Andrássy-Kendeffy Katinka szerepelt a következő hölgyeket volt alkalmunk láthatni: Szász-Coburg-Gótha Lujza herczegnőt, Festetich Hamilton grófnőt. Pálffy-Károlyi grófnőt, Andrássy Andrássy-Pálffy grófnőt, Károlyi-Kornis grófnőt, Andrássy-Wenckheim grófnőt, Teleki-Teleki grófnőt, Csekonics-Cziráky grófnőt és Thun grófnő udvarhölgyet.

A második rózsaszinü teremben a kiséretek teáztak, mig a melléktermekben a hölgyek számára volt teritve, a nagy sarokteremben, valamint a kihallgatási teremben pedig hideg ételekkel gazdagon ellátott buffet állott.

Ezen idő alatt ő felsége a király a trónörökössel, József főherczeggel és Koburg herczeggel a nagy teremben folytatta a cerclet, megszólitott számos tisztet, a bosnyák küldöttség tagjait, az idegen konzulokat és több más személyiséget. A trónörökös theára a kék terembe vonult vissza, mig a király a nagy teremben maradt. Teázás után nagy élénkséggel folytatták a tánczot. Fél 12 óra felé a 2. csárdás után a füzértáncz következett 50 párral, melyet br. Bánffy Andrássy Irma grófnővel nyitott meg; nem rendeztettek nagy figurák; csokrok és tánczjelvények nagy mennyiségben voltak és szétosztattak. Az udvar 12 óra után vonult vissza a belső termekbe, a tánczot még rövid ideig folytatták, mignem 1 órakor véget ért a szép ünnepély.

TÁVIRATOK.

Zágráb, jan. 8. (Az »Egyetértés« tavirata.) Jowo Tondarics ismeretes rablóvezért Malo-Polje mellett a mult éjjel egy bosnyák *meglőtte*. — A serajevói volt katholikus püspöktól Vuicsicstól Livnoban egy ismeretlen tolvaj minden értéknemüjét ellopta.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az itteni külügyi hivatalban mitsem tudnak arról, hogy az angol kormány az egyiptomi ügyre vonatkozólag köriratot küldött volna a hatalmakhoz.

Lemberg, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A szerdán tartandó reichsrathi képviselőválasztás alkalmából ma választói értekezlet volt, melyben többnyire parasztok vettek részt. Lewicki ruthen lelkész azt veté szemére a lengyel pártbizottság által támogatott ifju ruthen jelöltnek, Hulinskának, hogy nem jó ruthen hazafi. *Kovalski* erre válaszolva, eliteli az ó rutheneket, kik az országban a viszályt szitják s még a ruthén egyházat is készek feláldozni. Az értekezlet Hulinska jelöltségét proklamálta.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az angol kormánynak az egyiptomi ügyben szétküldött köriratáról szóló jelentést, valamint azt a hirt, hogy londoni nagykövetünk Kálnokyval levélváltást kezdett a jegyzékre adandó válasz ügyében, illetékes helyről megczáfolják.

Haága, jan. 8. A kormánynak a választókerületek uj beosztására vonatkozó javaslata *37 uj választókerület* felállitását és a képviselők számának *nyolczczal való szaporitását inditványozza.*

Róma, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) A «Panza» értesülései szerint a trónörökös pár keleti utazásáról visszatérőben Rómát is felkeresi.

Róma, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Riminiben nehány fiatal ember megkisérlette az *osztrák konzulság deszkára festett czimerét meggyujtani*, de a rendőrség meggátolta tervüket. — Freund trieszti szintársulatát a cataniai szinházban kifütyülték és inzultálták.

Róma, jan. 8. Tegnap este az emberi jog védelmére alakult egylet megkisérlé Oberdank uj szobrát leleplezni. A kormány a rendőrség által megakadályoztatta a leleplezést és a gyülést feloszlatta. Az elnök és többen, összesen mintegy 25 személy fogatott el. A szobrot és a falragaszokat lefoglalták. Az elfogottak a börtönbe vitettek. A város teljesen nyugodt.

Páris, jan. 8. A «Temps» londoni távirata azt fejtegeti, hogy azon javaslatok, melyeket Angolország Francziaországnak tett, a nemzetközi kötelezettségek megsértését jelentik, mert az államadóssági pénztár elnöksége jogainak kiterjesztése, ugy a mint azt Francziaországnak kinálták, a daira ellenőr, valamint az államjavak igazgatója jelenlegi szabadalmainak hátrányára szolgált volna, mely két intézmény nemzetközi védelem alatt áll. A Temps távirati dicsérettel emeli ki, hogy Duclerc nem válaszolt ellenjavaslatokkal, melyek visszautasitása biztos lett volna: kijelenti azonban, hogy a franczia kormány hajlandó lett volna olynemü uj inditványt fontolóra venni, mely reálisabb és kevésbbé ábrándos kiterjesztése lett volna az elnökség szabadalmainak, mint az, a mely alapját képezte annak, a mivel Francziaországot megkinálták. Francziország ily inditványt valószinüleg örömmel fogadott volna, természetesen a daira ellenőr és az államjavak igazgatója jogainak fentartása mellett. Ez a leszámolási törvény ellenőrzését, mely az összes pénzügyi jövedelmek hovaforditását szabályozza, az elnökségre ruházta volna. Ily megegyezés kielégithette volna Francziaországot, miután a leszámolási törvény ellenőrzése ezzel a franczia elnökre bizatott volna. Az angol képviselők az egyiptomi kormány tanácsában ekkor szabadon, Anglia nézetei szerint és a leszámolási törvény által biztositott nemzetközi érdekek megsértése nélkül működhettek volna. Szerencsétlenségre azonban az angol kabinet többsége inkább szenvedélyes, mint felvilágosodott nézeteknek engedett, melyek oda irányulnak, hogy Anglia szabadalmát nemcsak az egyptomi kormány politikájára nézve, hanem a pénzügyi kezelésre is fentartsa.

Lyon, jan. 8. Ma kezdődött az anarchisták elleni pör tárgyalása. A vádlottak tagadják, hogy résztvettek volna az összeesküvésben és azt állitják, hogy a szinház éttermében történt merényletről mitsem tudnak, és csak annyit vallanak be, hogy a szoczialisztikus tanoknak hiveket szereztek. Krapotkin herczeget még nem hallgatták ki.

Páris, jan. 8. A kamara holnapösszeül, az elnöksége megválasztását azonban valószinüleg elhalasztják, mert még számos képviselő nincs jelen.

London, jan. 8. *Marke* orvos, kit Hawardenbe hivtak, kijelentette, hogy Gladstone a tulfeszitett munkásság következtében gyengélkedik és nyugalomra van szüksége. Ennélfogva Gladstone tervezett utazása Midlothianba választóihoz, elmarad.

London, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Gladstone miniszterelnök Hawardenből visszatértében ujolag megbetegedett.

London, jan. 8. A «Times» szerint Granville jegyzéke még nem nyujtatott át a hatalmaknak. A jegyzéket legközelebb a portának és azután egyidejüleg a többi hatalmaknak fogják kézbesiteni.

London, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) «P. Corr.» Néhány hatalom felszólalt az ellen, hogy az egyiptomi hadseregbe angol tisztek alkalmaztassanak, az angol kabinet azonban el van határozva, hogy e kérdésben nem enged.

Madrid, jan. 8. A pénzügyminiszter a minisztertanácsban azt inditványozta, hogy valamennyi állami erdőség adassék el mintegy 40 millió pesetáért. A közmunkaügyi miniszter felszólalt ez inditvány ellen, mire mindkét miniszter beadta lemondását. Sagasta reméli, hogy képes lesz egyetértést létesiteni, ellenkező esetben a pénzügyminiszter megtartaná tárczáját, a közmunkaügyi miniszter pedig kilépne a kabinetből. *A minisztertanács beható tanácskozás után elhatározta, hogy beadja lemondását. Sagasta* a király elé terjesztette a lemondást. Azt hiszik, hogy ismét Sagasta fog az uj kormány alakitásával megbizatni.

Madrid, jan. 8. Sagasta megbizatott a kormány ujjáalakitásával. A kormány megtartja eddigi jellegét, csakhogy Comacho nem lesz tagja.

Belgrád, jan. 8. A skupstina egyhangulag elfogadta a vallásügyi miniszter által az egyházi reform s a vallási és egyházi alap létesitése tárgyában benyujtott törvényjavaslatot.

Pétervár, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) A főpostaigazgató, Wjasemky herczeg utodjául a közoktatásügyi miniszterium hivatalos lapjának szerkesztője Feoktistow fog kineveztetni.

Pétervár, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Worontzov-Daskov gróf visszatérését minden órán várják, mint hogy a téli palotában végbemenendő ujévi (ó u. 12.) fogadásnál mint udvari miniszter fog szerepelni.

Varsó, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Itt az a hir kering, hogy a kongresszusi Lengyelország megszállására küldött csapatok az indulás előtt visszarendeltettek, mindazáltal a hadügyminiszter azt a kérdést intézte a városi tanácshoz, hogy a katonai szállások fel vannak-e fogadva. Kruedener tábornok radomi és konskyi utjáról azt mondta, hogy ő e városokban csak szemleuton volt, Albiedinszki főkormányzó értesittetett, hogy pétervári utját elhalaszthatja. Itteni kormánykörök állitása szerint a mozgósitás félbeszakitásának a «poroszok» az okai, a kik a kongresszusi Lengyelországba szállitott nagy tömegü orosz katonaság láttára azt kérdezték az orosz kormánytól, hogy mi e nagymérvü csapatösszpontositásnak a czélja? E kérdésre az orosz kormány azt válaszolta, hogy a kongresszusi Lengyelország megszállása egyáltalában nem volt szándékukban, hanem csak a határra tolt első hadvonal háta mögött üresen maradt második hadvonalat akarták megszállani.

Konstantinápoly, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Arméniaban a mozgalom sokkal komolyabb természetü, mint hivatalosan jelentik; az izgatás kiterjed Erzerum, Van, Bittliz és Diarbekir kerületekre s közel 1200 embert fogtak el a vidékeken.

Konstantinápoly, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Az elfogott háromszáz örmény kivétel nélkül munkások, napszámos és földmivelő. Az erzerumi püspökre a legszigorubban ügyelnek.

Konstantinápoly, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr.: Aleko pasa és Knebel orosz főkonzul közt a viszály még folyton tart. Keletkezésének története a következő: Aleko pasa a főkonzulhoz intézett magánlevelében sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy többé nem fogadhatja, mire a főkonzul csodálkozását fejezte ki afelett, hogy Aleko pasa ily elhatározást keresztülvihetőnek vél, s egyszersmind kijelentette, hogy az esetről kormányának jelentést fog tenni. Pár nap mulva a főkonzul másodszor is irt levelet, melyben kijelentette, hogy jövőre is fölkeresi Aleko pasát, mindannyiszor, ahányszor csak szükségét látja, minthogy Aleko pasának az összeköttetés megszakitásához nincs joga. Aleko pasa hivatalos levelében visszavonta a magánlevél tartalmát, kijelentvén, hogy közte és a *konzulság* közt az összeköttetés továbbra is fenállhat, a mennyiben *Krebel kivételével* a konzulság minden hivatalnoka folyóügyekben fölkeresheti s ő azokat el fogja fogadni. Krebel erre ismét válaszolva, tagadásba vette Alekonak azt a jogát, hogy bárcsak vele is szakithasson, minthogy ez egyedül a portától függ. Aleko pasa kijelentette, hogy Krebel nála nincs hitelesitve és exequaturát sohasem nyert. A két fél közt a kibékülés lehetetlenné vált.

London, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Az örmény állapotok folyvást komolyabbakká válnak. A porta tagadja ugyan a veszélyt, de batumi jelentések azt igazolják, hogy a felkelés már nagyon előrehaladt. Bebizonyitott tény az, hogy a mozgalmat tifliszi örmény nemzetiségü orosz tábornokok inditották meg. — A Sawas wani, battli diaz bekiri és erzerumi kerületek a hol a lázadás legnagyobb mérveket öltött, egész nyiltan készülnek lerázni a török igát. A török hatóságok legnagyobb szigort tanusitanak. A rögtönitélő biróságot mindenütt felállitották s vagy 1200 örmény keresztényt már el is fogtak. A forradalom már azért is igen veszélyes jellegü, mivel rendezői között számos muzulmán is van.

Kairo, jan. 8. A Reuter ügynökség jelentése. Az alkirálynak a nemzetközi kártéritő bizottság kinevezésére vonatkozó rendeletét legközelebb várják. A hatalmak képviselői által előterjesztett tervezet szerint Egyiptom két tagot: az elnököt és az alelnököt, Angolország, Franczia-, Olasz-, Német- és Oroszország, az osztrák-magyar monarchia és az éjszakamerikai Egyesült-Államok egy-egy tagot, Dánia, Hollandia, Portugália, Spanyolország és Svédország pedig együttesen egy tagot küldenek a bizottságba.

New-York, jan. 8. *Polk* megszökött kincstárnokot San-Antonióban (Texas) elfogták.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, jan. 8. *Az osztrák-magyar bank állása 1883. január 7-éről:* Bankjegyforgalom 366.270,000 forint (— 2.363,000 frt), ezüst 114.323,000 frt (—244,000 frt), arany 79.175,000 frt (+ 3000 frt), devisek 96,000 frt (változatlan), tárcza 155.859.000 frt (— 6.890,000 frt), lombard kölcsönök 31.686,000 frt (— 851,000 frt), jelzálog-kölcsönök 89.865,000 frt (— 257,000 frt), záloglevélforgalom 82.721,000 frt (+ 39,000 frt.)

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az északnyugati vasut engedélyt kért egy kisebb állomástól, Melniktől Prágába vezetendő szárnyvasut épithetésére, a mi által az északi vonalrészek rövidebb uton közlekedhetnének Prágával, mint az eddig Lissán át történt. A tervezett vonalrész körülbelül 30 kilométer hoszszu lesz és valószinüleg egy millió forintba kerül.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az osztrák magyar államvaspálya uj 4 százalékos arany elsőbbségeinek kibocsátása az osztrák kormány elfogadása, valamint ez uj adósságnak az osztrák és magyar vonalokra való betábláztatása után, de mindenesetre még január havában meg fog történni.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az elbavölgyi vasut a tartaléktőke gyarapitása czéljából 1882-re nem fog superdividendát kiosztani. Az északnyugati vasut 1882-re 150—200,000 frtnyi államgaranciát fog igényelni.

—

A magyarországi vörös-kereszt-egylet által kibocsátott 800,000 drb sorsjegy biztositására szolgáló *sorsolási alap s ennek tartalékalapja* — a mint értesülünk — közjegyző közbejöttével f. hó 4-ikén tétetett le magyar 5% papirjáradékkötvényekben a magyar országos banknál egy külön e célra elhelyezett pénztárba. A vörös-kereszt-egylet és az országos bank között kötött szerződés értelmében ezen a sorsjegyek beváltására és a nyeremények kifizetésére szolgáló alap egy bizottság kezelése és felügyelete alatt áll, melynek elnöke mindenkor a vörös-kereszt-egylet elnöke, tagjai közül pedig hármat a vörös-kereszt-egylet, hármat az országos bank nevez meg. A bizottság tagjai ez időszerint gr. *Károlyi* Gyula elnök, gr. *Zichy* Nándor, *Rudnyánszky* Ferencz, *Ivánka* Imre, *Beretvás* Endre, lovag *Leeb* Péter és *Frölich* Gusztáv.

Az iparos-hitelügy szervezése.

Az országos iparegyesület egyik szakosztályában *Matlekovics* Sándor államtitkár, mint az iparegyesület tagja, az iparos hitelügy szervezése érdekében a lapunkban már ismertetett inditványt tette, melyet az igazgatóság is helyesnek ismervén fel, annak tárgyalására egy vegyes bizottságot küldött ki. E bizottság tagjai az igazgatóság részéről: Gróf *Zichy* Jenő elnök, *Matlekovics* Sándor, lovag *Falk* Zsigmond, *Hegedüs* Sándor, *Ullmann* Emil, *Mudrony* Soma; az ipartársulati szakosztály részéről: *Walser* Jakab, *Matheidesz* István, *Korompay* Ágoston, a gyáripari szakosztály részéről: ifj. *Kölber* Fülöp, *Havas* Sándor, *Ungár* Ignácz; a kézmüipari szakosztály részéről: *Thék* Endre, *Eöry-Farkas* Kálmán, *Janitsek* Károly; a házi ipari szakosztály részéről: dr. *Herich* Károly, gróf *Szapáry* István és *Rakovszky* Aladár; s végül *Gelléri* Mór egyesületi titkár, mint bizottsági jegyző. Már magában véve azon körülmény, hogy ez inditványt az államtitkár tette meg az iparegyesületben, annak különös sulyt kölcsönzött s ez által az iparosok is inkább bizván a kérdés okszerü megoldásában, már eleinte is nagy érdeklődést mutattak az inditvány iránt, mely érdeklődés a föntemlitett bizottság tárgyalásai alatt is folyton élénkült és a kérdés sikeres megoldására nézve nem csekély támpontul szolgálhat. Az emlitett bizottság első ülését tegnap tartotta meg az iparegyesületben, melynek érdekes lefolyásáról álljon itt a következő tudósitás:

Gróf **Zichy** Jenő elnök megnyitván az ülést, ujból röviden ismerteti az államtitkár inditványának lényegét és utalva arra, hogy e bizottság van hivatva a modus procedendit megállapitani, a vitát megnyitottnak nyilvánítja.

Mudrony Soma igazgató mindenekelőtt azon kérdést fejtegeti: hivatva lehet-e az iparegyesület bármely üzleti vállalatot létesiteni és arra a következtetésre jut, hogy az iparegyesület hivatva lehet a helyes utat és módot kijelölni, a helyes alapelveket megállapitani, melyek szerint a szóban forgó kérdés megoldható, de ez után az ügyben leginkább érdekelteknek lehet kizárólagos föladata ez alapelvek alapján a határozatokat megvalósitani. A további főkérdés az: vajjon a létező pénzintézetek jelenlegi szervezetükben elégségesek-e arra, hogy az iparoshitelügy kifejlesztését lehetősitsék, illetve, hogy az iparosok hiteligényeit kielégitsek. E kérdésre szóló *nem*-mel felel, mert tudja, hogy azon iparosok, kiknek bankképes váltója nincs, csak nehezen tudnak hitelhez jutni. Az iparosokat tehát mindenekelőtt hitelképesebbé kell tenni és pedig először tőkegyüjtésre szoktatni, másodszor formai tekintetben is hitelképessé tenni, vagyis az egyes hiteligénylőket oly szilárd állásra fektetni, hogy ezekkel, mint hitelképesekkel állhasson szemben akármely bankintézet. E végből oly szövetkezeti intézményt kellene létesiteni, mely az iparosoknak alkalmat nyujt a tőkegyüjtésre, s módot ad nekik arra is, hogy kompakt testté tömörülve, saját hitelképességüket kölcsönösen emeljék, illetve, hogy az általuk e szövetkezethez benyujtott váltók a nagyobb bankok által is leszámitoltassanak. Végre szóló részletesebben ecseteli azon bajokat és nehézségeket, melyeknél fogva e szövetkezethez hasonló alkotások eddig prosperálni nem tudtak.

Matlekovics Sándor a vitát az elméleti fejtegetések helyett gyakorlati mederbe kivánván terelni, azt hiszi, hogy mindenekelőtt bizonyos pontozatokat kellene felállitani és azokra nézve az eszméket tisztázni. E pontok a következők: 1. Mennyire terjedjen az iparegyesület működése az iparos hitelügy kérdéseinek megfejtése körül? Nézete szerint az egyesület föladata e kérdést tisztázni, és a megállapitandó elveket egy exposéba összefoglalva, az illetékes köröknek érvényesités végett készen átadni. 2. Kiterjesztessék-e az iparoshitel szervezésének ügye az egész országra, vagy csak a fővárosra? Nézete szerint az egész országra kellene a szervezetet kiterjeszteni, de az első lépést Budapestre nézve megtenni, hogy e példán és mintán a vidék is tovább épithessen; mert mihelyt a fővárosban a kellő utat és módot megtaláljuk e kérdés megoldására nézve, könnyen lehet az ország főbb vidéki városaiban is az ügygyel sikerrel foglalkozni. 3. Fel kell deriteni: miért nem kapnak az iparosok a bankok jelenlegi szervezete mellett elegendő hitelt? El lehet-e ez akadályokat háritani? 4. Vannak-e utak és módok, hogy az iparosok a mostani bankoknál és pénzintézeteknél elegendő hitelt kapjanak? Melyek ez utak és módok? 5. Ha kitünnék, hogy a mostani pénzintézetek keretében az igényeket kielégiteni nem lehet, mily módon lehetséges a hiányon segiteni és összeállhatnának-e az iparosok, egy külön intézet létesitésére és milyen legyen ez intézet?

Hegedüs Sándor elfogadja a kérdőpontokat, de a kérdéseket meg akarja forditani; mert a legelső és fő kérdésnek azt tartja: mért nem kapnak az iparosok elegendő hitelt? Ha ez meg van állapitva, akkor lehet a többi pontok tárgyalásába bocsátkozni és esetleg az iparegyesület hatáskörét is e kérdés megfejtése körül kifejtendő müködésben meghatározni.

Thék Endre az iparos hitelügy korlátolt voltát a következő tényekben véli felismerhetőnek: A bankok gyárakra és iparvállalatokra pénzt nem adnak. Az iparosok gyáruk és mühelyük felszerelését és berendezését mint hitelre érdemes tárgyat nem tudják értékesiteni. A törvénykezés utján kellene az elsőbbségi jogot a vagyon leltározása alapján az iparosoknak megszerezni. Továbbá a kisebb iparosok — kiknek legnagyobb része nem bir elegendő elméleti képzettséggel — nem vezetnek üzleti könyveket, üzletükben ez által nincs kellő rendszer s a hitelt nem vehetik oly könnyen igénybe, mint a külföldi iparosok, kik rendszeresen vezetett könyveik alapján is igényelhetnek és nyerhetnek is hitelt. Kifejti továbbá, hogy az iparos kénytelen gyakran igen előkelő megrendelőinek is hosszabb ideig terjedő hitelt engedélyezni, a nélkül, hogy e követelést értékesithetné. Oda kellene hatni, hogy vagy a megrendelők is legalább elfogadmányuk által (melyeket az iparos bankban értékesithet) rendezzék tartozásukat, vagy, hogy az iparost e követelésekre is, melyekben csak anyaga, munkája és értéke fekszik, szintén nyerhessen hitelt.

Falk Zsigmond azon akadályokat, melynélfogva az iparosok a mostani intézetekben elegendő hitelt nem nyernek, a következők által véli elhárithatóknak: Az iparosokat rendes czégbejegyzésre és könyvek vezetésére kellene szoritani. Minden banknál a szolidnak ismert iparosok most is kapnak két aláirásra megfelelő hitelt, de mivel sok iparosnak az aláirás (jótállás) megszerzése áldozatába, esetleg viszontszolgálatába és talán kellemetlenségekbe is kerül, egy oly szövetkezetet kellene létesiteni, mely az iparosnak hozzája benyujtott váltóját forgatná és ezáltal *jóvá*, bankképessé tenné. E szövetkezet számára a kormány közbenjárására egyelőre legalább 200,000 frt hitelt kellene biztositani első sorban az osztrák-magyar banktól és ha ez összeg nem elég, esetleg más pénzintézet-től.

Hegedüs Sándor a bejegyzést és könyvvezetést szintén helyesli, de a mi a hitelképesség megszerzését illeti — a mi kardinális pont — ezt ugy vélné elérhetőnek, ha az előkelő és független iparosok maguk, kik legjobban ismerik iparostársaik vagyoni viszonyait, vagy ha nem ismerik, a felől legmegbizhatóbb módon szerezhetnének tájékozást, mintegy garancziát vállalhatnának hitelre szoruló társaikért; ez pedig akár szövetkezet utján érhető el, akár ugy, ha a jobb iparos-firmák bizottságot alakitanának az iparos váltók czenzurálása végett. Ha a bizottság keresztül bocsájtotta a váltót s azt girójával látta el, akkor könnyen és olcsón lehet azt értékesiteni akár az osztrák-magyar banknál, akár más jóravaló pénzintézetnél. A mi a vállalkozók és nagyiparosokat illeti, ezek most kénytelenek valamely kereskedő giróját megszerezni, ami 1½—2%-kal drágitja a hitelt. Hogy ez kikerültessék, arra szóló — per analógiam — csak egy módot ajánlhat és pedig ugyanazt a rendszert, mely a hivatalnok-egyletnél divik. A hivatalnokok ugyanis ha hitelt igényelnek, fizetési ivüket deponálják és azzal törlesztik részletenkint a felvett kölcsönt. Az iparosoknak módot kellene nyujtani, hogy a vállalkozási szerződéseiket, illetve kötéseiket ugyanily módon értékesithessék. Mert az, a mit Thék a gyárak és mühelyek szerelvényeinek és berendezéseinek esetleg készleteinek értékesithetésére nézve ajánlott, nem elegendő s még sokáig nem fogja hitel tárgyát képezhetni, mivel a fölszerelés, berendezési készlet mindennap változik, fogy vagy gyarapodik, nem mindig tulajdona az illető iparosnak és gyakran inventáriumba se fogható. A nagyon kisiparosnál pedig ez alig rug csekélyebb értékre. A mondottak és hallottak alapján az iparosok személyes hitelének fejlesztését csak két mód által véli lehetségesnek és pedig először az iparos társak támogatása által szövetkezeti nagy bizottsági giró), másodszor a vállalkozó iparos szerződésének értékesitése által, mely szerződésre vagy kötésre történő részletfizetések esetleg elegendő biztositékul szolgálnak. Más módot alig találhatunk e kérdés sikeres megoldására nézve nemcsak szóló saját bő tapasztalatai szerint, hanem a külföldön sem, hol az iparos hitelügy szervezésének kérdése szintén messze terjedő mozgalom tárgyát képezte és képezi még ma is.

Rakovszky Aladár hivatkozva külföldi tapasztalataira e téren, kiemeli, hogy a kis váltók értékesitése megmérhetlen haszon volna kisiparosainkra nézve. Például a franczia nemzeti banknál — a statisztikai kimutatások szerint — a 100 frankon aluli váltók összege többet tesz ki egy évben a nagy váltók összegénél. Nálunk roppant nagy baj az, hogy intézeteink nemcsak 100 frank, hanem 100 forinton aluli váltók elfogadását és forgatását *szégyennek* tartják és nem is foglalkoznak vele. Az uzsora elleni mozgalom is — melynek definicziója nagyon tág tért nyit s melyet sokan már a 10—12 százaléknál kezdődőnek tartanak — a pénzügyi világ legtisztességesebb elemeit is az eskomptirozástól való visszavonulásra birnak és részben ez is sürgeti a felvetett ügynek sikeres megoldását. Az emlitett bajokon csakis a többször érintett szövetkezés segithetne, melynek girója jóvá tehetné az elfogadott váltókat. Mert a mai *kölcsönös aláirás* az iparosra nézve még sokkal rosszabb, mint az uzsora, sőt gyakran beláthatlan veszélyeknek a megteremtője, végül óhajtja, hogy a szövetkezet a maga hitelét ne az osztrák-magyar banknál, hanem más intézetek igénybevételével szerezze meg.

Mudrony Soma örömmel konstatálja, hogy a főkérdésekben általános egyértelmüség uralkodik s csak is lényegtelenebb részletekre nézve vannak igen csekély eltérések. A Hegedüs által felemlitett iparosbizottságra nézve felemliti, hogy az keresztülvihetetlen, mert az iparosok között nem akadnak olyanok, a kik egyszerüen bizottsággá alakulva, a váltók felett biráskodjanak, sőt azokat girójukkal lássák el. E bizottságnak csak akkor van értelme, ha alapot adunk neki, és ez alap a *szövetkezet*. Mert a szövetkezet választmánya vagy igazgatósága tulajdonképen szintén csak bizottság, de alappal és felelősséggel felruházott, mandátummal ellátott bizottság, melynek hivatalos hatásköre van és mely mint ilyen elismertetést szerezhet magának. Sajnálattal tapasztalta, hogy a vita folyamában egy főkérdést egészen mellőztek és ez a *tőkegyüjtés*. Ha az iparost tőkeképzésre, takarékosságra szoritjuk, azáltal annak hitelképessége jelentékenyen emelkedik és azért nem szeretné e sarkalatos pontot a létesitendő szövetkezetnél mellőzni.

Némi eszmecsere után az értekezlet egyhangulag hozzájárul azon nézethez is, hogy a létesitendő szövetkezet a tőkegyüjtést is egyik feladatának kell, hogy tekintse. A többi kérdések feletti élénk eszmecsere után

Zichy Jenő gróf elnök a következőkben mondja ki a *határozatot*: A bizottság egyhangulag megállapodik abban, hogy az iparosok személyes hitelének fejlesztése érdekében egy hitelszövetkezet létesittessék a fővárosban, mely az iparosoknak egyszersmind tőkegyüjtésre is alkalmat szolgáltasson. E szövetkezet a kiválóbb pénzintézetekkel kapcsolatba hozandó, s később annak mintájára a vidéken is alakitandók hasonló intézetek. A szövetkezet szervezésére nézve az értekezlet folyamán felmerült irányelvek egy tervezet keretébe foglalandók, melynek alapján az eszme gyakorlati megvalósitása eszközölhető legyen; a kérdés minél kedvezőbb megoldására nézve — a szövetkezet létesitésétől eltekintve — ajánlott módozatok ugyanezen emlékirat keretében rendszeresen összes foglalandók, végre e szervezeti javaslat összeállitására *Mudrony* Soma igazgató kéretik fel, ki munkálatát kinyomatni s a bizottság tagjainak minél előbb beküldeni ajánlkozván, e munkálat végleges megállapitása és a netaláni további gyakorlati lépések megindítása végett a bizottság e hó 17-én ujból összeül.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara közös ülése.

— jan. 8.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara ma délután 4 órakor *Ráth* Károly alelnök elnöklete alatt közös ülést tartott.

Alelnök megnyitván az ülést, jelenti, hogy a kamara mult évi müködéséről szóló jelentés elkészült, a tagok meg fogják kapni. Ezután a *Fromm* Antal kamarai tag által a legutóbbi ülésben tett interpellatióra a távollevő elnök nevében a következőket válaszolja: Az interpellálónak ama állitása, mely szerint a ministerium nem válaszolt volna a kamara ama felterjesztésére, melyben a konsulatusoknak a magyar kereskedelmi kar érdekeinek megfelelő szervezését kérte, — nem felel meg egészen a tényeknek, mert a ministerium az ebben az ügyben tett első felterjesztésre kimeritő választ adott, felszólitván a kamarát, hogy jövőben konsulátusaink ellen ne általánosságokban mozgó panaszokat hangoztasson, hanem a felmerülő konkrét sérelmeket hozza a ministerium tudomására. A mi pedig a magyar polgároknak a házában konsulatusi hivatalnokokká leendő kiképeztetését illeti, a kormány tudvalevőleg már tényleg kezdeményezte egy keleti tanfolyamnak a budapesti kereskedelmi akadémiánál leendő felállitását. A palaczkokban kivitt sör fogyasztási adójának visszatéritése tárgyában tett felterjesztésre válasz nem érkezett ugyan, de tekintettel arra, hogy a kormány nem köteles a kamarának minden felterjesztésére okvetetlenül válaszolni, elnök a kamara belátására bizza annak megitélését, vajjon tapintatos eljárásnak tartja-e, hogy a kamara, mint a ministeriumnak alárendelt közege, ez ügyben sürgetőleg lépjen fel.

A kamara az elnöki válasznak a konzulátusokra vonatkozó részét tudomásul vette; a palaczkokban kivitt sörfogyasztási adó megtéritésére vonatkozó részét illetőleg a titkárságot utasitja, hogy járjon utána s tudja meg, hogyan áll ez az ügy.

Ezután jelenti az elnök, hogy az uj gyárak által az állami kedvezmények részbeni megadása esetében vezetendő külön könyvelés tárgyában a kereskedelmi ministeriumban tartott értekezletre kiküldettek *Burchard* Konrád, *Csepreghy* János, *Lederer* Sándor kamarai tagok és dr. *Szvetenay* Miklós kamarai titkár; továbbá, hogy az uj gyáraknak biztositott állami kedvezményekért folyamodtak gr. Pálffy Mór földbirtokos, Perl és Weil budapesti és Hentschker Vilmos aradi gyárosok, és hogy e folyamodványok az állandó szakbizottság határozatai értelmében elintéztettek. A gyapju- és börnemüeknek szeptember-novemberi átlagos árai az illető szakbizottság által megállapittatván, a közös hadügyministeriumhoz felterjesztettek.

Ezen elnöki jelentések tudomásul vétetvén, az elnök bemutatja még a Dunagőzhajózási társaság igazgatójának Cassián Márton lovagnak levelét, melyben kijelenti, hogy a kamarai levelező tagságot köszönettel elfogadja. Tudomásul vették.

A napirend tárgyai közül kiemeljük a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium leirata, melyben tudatja, hogy az osztrák-magyar vámterületen nem készülő gépeknek kedvezményes vám melletti behozatala tárgyában megállapitott eljárást nem kivánja megváltoztatni. Tudomásul vétetett.

Ugyan e ministerium értesité a kamarát, hogy a Spanyolországba kivitt árukhoz szükséges származási bizonyitványokat ezentul nem csak a városi polgármesterek, hanem a rendőri hatóságok és a kereskedelmi és iparkamarák is állithatják ki. Értesiti továbbá a kamarát az 1883. évben Bécsben tartandó hizó marha-kiállitásról. Tudomásul vétetett.

A közmunka- és közlekedésügyi ministerium megküldte a kamarának azt a körrendeletét, mely szerint az 1883-ik év elejétől kezdve nagyobb czégek és vállalatok utólagos leszámolás mellett adhatnak fel táviratokat. Tudomásul szolgál.

A közös bizottság jegyzőkönyvéből kiemelendő a kereskedelmi ministerium leirata a sovány sertések szabványsulya tárgyában való véleményadás iránt. A közös bizottság a meghallgatott szakférfiak nyilatkozatai alapján egy sovány sertés átlagos sulyát 60 klgrammban véli megállapitandónak. A kamara a közös bizottság inditványához csatlakozik.

Az esztergomi kereskedelmi társulat felkérte a kamarát, hogy lépéseket tegyen az iránt, hogy a budapest-ujszőnyi vasut kiépitése alkalmával e vasutnak esztergomi szárnyvonala is államköltségen kiépittessék. A közös bizottság tekintettel arra, hogy a kamara az esztergomi szárnyvonal ügyére már két izben felhivta a kormány figyelmét; tekintettel továbbá arra, hogy a kormány az érdekeltek hason irányu kérvényének tárgyalása alkalmával a képviselőházban kijelentette, hogy a kérdéses szárnyvasut épitésének ügyével komolyan foglalkozik: nem tartja időszerünek e szárnyvasut érdekében ez alkalommal ujabb lépéseket tenni. Tudomásul vétetett.

Ezután előterjesztetett a pozsonyi kereskedelmi szövetkezetnek a kormányhoz intézett kérvénye a czukorfogyasztási adó megszüntetése iránt, minthogy a pénzügyministernek az emlékiratra vonatkozólag tett nyilatkozata szerint nincsen kilátás arra, hogy a kérvény pártolása a kivánt eredményre fogna vezetni, a kérvény tudomásul vététik.

Fromm Antal kamarai tag a bizottság ülésében inditványozta, hogy a kamara szemben az ország czimerének magánosok és testületek által leendő használata tárgyában az országgyülés elé terjesztett törvényjavaslattal, megfelelő lépéseket tegyen annak kieszközlésére, hogy az ország czimerét a magyarországi kereskedők és iparosok jövőben is szabadon használhassák. A közös bizottság mellőzni ajánlja az inditványt. A kamara ebben az értelemben határozott.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium közlése szerint a közös külügyministerium hajlandó volna a keleten székelő konsulatusainkat utasitani, hogy a székhelyükön előforduló csődökről és bukásokról távirati uton értesitsék az érdekelt hazai kereskedőket és iparosokat, ha ezek a konsulatust mindenkor értesitik, hogy mely czéggel léptek a konsulatus székhelyén üzleti összeköttetésbe, és ha a távirati költséget megtéritik. A kereskedelmi szakosztály a szándékolt intézkedést örömmel üdvözli és csak azt óhajtja, hogy hasonló utasitás adassék a nyugati külállamokban székelő konsulatusoknak is. A kamara tudomásul vette.

Egy Miskolczon előfordult konkrét eset alkalmából, melyre vonatkozólag a kamara véleményadásra szólittatott fel, a kereskedelmi szakosztály oda nyilatkozik, hogy az ipartörvény szerint a kereskedő nemcsak azon községben, melyre nézve iparigazolványnyal bir, hanem más községben is jogositva van terményeket vásárolni és beraktározni. A kamara a szakosztály nyilatkozatához csatlakozik.

Baja város gabonapiaczi szabályrendeletét a kereskedelmi osztály véleményadás végett kiadta *Strasser* Alajos alelnöknek, a ki a szabályrendeletet tanulmányozván, azt csekély módositással elfogadhatónak találja.

Székesfehérvár véleményadás végett a kamarához leküldött italmérési szabályzatát a kereskedelmi szakosztály módositandónak véli oly irányban, hogy először is az italmérési üzletekre kivetendő italmérési adónak évi átalányösszege a szabályzatban megállapittassék, másodszor, hogy az italmérési adót kivető bizottság tanácskozásaiban votum informativummal részt vegyenek az érdekeltek bizalmi férfiai is, harmadszor, hogy az ujonnan megállapitott engedélydijak a már fennálló üzleteket ne terheljék. A szakosztály inditványa elfogadtatott.

A budapesti főpostahivatal mellett felállitandó vámkirendeltség kérdése a titkárság által illetékes helyen szerzett értesülés alapján egyelőre elejtetett, s *Révay* Károlynak a hazai kereskedelem emelése iránti emlékirata tudomásul vétetett.

A kereskedelmi szakosztály továbbá ujabban tanácskozván a boreczet gyártásra használt bornak a borfogyasztási adó alóli felmentéséről, miután a legutóbbi ülés határozata folytán bekivánt szakértő vélemények nem szolgáltatnak alapot arra, hogy a kamara ez ügyben a kormánynak ujabb előterjesztést tehessen, az osztály e kérdést elejteni javasolja, mely javaslatot a kamara is magáévá tette.

Az iparosztály jegyzőkönyvéből megemlitendő a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium leirata a szövőipar előmozditása érdekében alakult bizottság felhivásának terjesztése iránt. — A leirat tudomásul vétetik.

Ugyane ministerium leküldi a Budapesten alakitani szándékolt első három kerületbeli bor- és sörmérők ipartársulatának alapszabály tervezetét véleményes jelentéstétel végett. Tekintve, hogy Budapesten már évek óta fennáll a szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata, mely közel 800 taggal és tekintélyes vagyonnal rendelkezvén az illető iparosok érdekeinek előmozditása és a segélyezés körül sikeres munkásságot fejt ki, az iparosztály hangsulyozni javasolja a ministeriumhoz intézendő felterjesztésben, hogy nem látszik kivánatosnak, hogy a főváros területén az erők szétforgácsolásával még egy rokon czélu ipartársulat alakittassék. A szakosztály véleménye elfogadtatott.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium felhivja a kamarát, hogy a kerületében fekvő nagyobb városokban olyan férfiakat jelöljön ki, kik a vidékenkint, illetőleg városonkint felállitott vagy felállitandó iparos tanoncz-iskolákban Jágocsi *Péterffy* József ministeri biztos mellett a felügyeléssel a nevezett ministerium által megbizandók lesznek. Az iparosztály javaslatára a kamara következő egyéneket ajánlja a nevezett ministerium figyelmébe: Szabadkán *Rácz* Vilmost, Szegeden *Rainer* Ferenczet, H.-M.-Vásárhelyen *Megyelka* Józsefet, Esztergomban *Kovács* Albertet, Egerben *Gyubek* Lajost, Szolnokon *Lengyel* Antalt, Balassa-Gyarmaton *Karlik* Jánost, Losonczon *Busbak* Ádámot, Kecskeméten *Katona* Zsigmondot, Váczon *Serédy* Gézát, Beszterczebányán *Stadler* Tófort.

Budapest főváros tanácsa véleményadásra kérte fel a kamarát a fegyenczmunka mikénti szabályozása iránt. Tekintve, hogy a fegyenczmunka szabályozásának kérdése a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi ministerium kebelében a többi érdekelt ministeriumok képviselőinek a szakférfiaknak bevonásával ép most beható tanulmányozás tárgyát képezi, az osztály azt javasolja, hogy a főváros tanácsának ajánltassék, hogy további lépések tétele előtt a ministeriumban folyamatban levő tárgyalások eredménye bevárassék. Helyesléssel tudomásul vétetett.

Ugyancsak a főváros tanácsa véleményadásra kéri fel a kamarát Komárom vármegye közönségének a belügyministeriumhoz intézett az iránti kérvénye tárgyában, hogy a villós gyufák gyártása és eladása az egész országban eltiltassék. Tekintettel arra, hogy a kamara az ügygyel már egyszer foglalkozott és ekkor oda nyilatkozott, hogy a gyufagyártás technikájának jelen állása mellett a villós gyufák gyártása a hazai gyufagyárak helyzeteinek komoly veszélyeztetése nélkül nem volna megtiltható: az osztály fenntartani javasolja a kamarának idézett véleményét, mely szerint a kamara, tekintettel a hazánkban nagy terjedelmü iparág érdekére és tekintettel arra, hogy a kimondandó tilalom által a kivánt eredmény alig volna elérhető, a villós gyufák gyártásának és elárusitásának megtiltása ellen nyilatkozik. A szakosztály javaslata elfogadtatott.

A főváros tanácsa válaszolván a kamarának a házalás betiltására vonatkozó átiratára, kijelenti, hogy a főváros közegei eddig is kellő erélylyel jártak el a fennálló házalási tilalom érvényesitése tárgyában; és egyszersmind azt az óhajt fejezi ki, hogy az érdekelt kereskedői és iparos körök a főváros közegeit ebbeli feladatuk teljesitésében az eddiginél nagyobb mérvben támogassák.

A kamara a határozathozatal előtt bevárja, hogy a rendőrség ebben az ügyben hozzá intézett átiratára mit fog válaszolni. Ezzel a napirend kimerittetvén, az ülés véget ért.

A gazdakörből.

A vizjogi törvényjavaslat felőli véleményadás végett egyesült bizottságok e hó 5-dikén gróf *Károlyi* Sándor elnöklete alatt ülést tartván, résztvettek; *Dessewffy* Aurel gróf, dr. *Darányi* Ignácz, dr. *Csillagh* Gyula, *Kvassay* Jenő, *Dékány* Mikály, *Bujanovics* Sándor, *Keszlerffy* János, *Máday* Izidor.

A jegyzői teendőkre dr. *Peregriny* János kéretvén fel, tárgyalás alá vétetett a 4-ik kérdés, vagyis:

«Megfelel-e az 1840: X. t. cz. 1. §-ának azon intézkedése, mely szerint a vizeknek természetes lefolyását akadályozni tilos a megváltozott viszonyoknak? Ha nem: a) nem kellene-e azt oly módon kiegésziteni, hogy a töltések közé vett vagy lefolyás nélküli egyéb területeken a belvizek lokalizálhatók legyenek? b) Meghagyassék-e továbbra is az 1874: XI. t. cz. 3. §-ának azon intézkedése, hogy a fogasolás és szántás által képzett barázdákon való vizlebocsátás és vizmentén a partok emelése, ha ez által a folyammeder szélessége nem változik: nem képeznek tiltott müvet? c) Helyes-e azon elv, hogy a felső birtokos tartozik birtokán oly berendezéseket eszközölni és fentartani, hogy a természetes lefolyás szolgalma a legkevésbbé terhes módon nehezedjék?»

Kvassay Jenő: Visszapillantást vetve eddigi vizmüveleteinkre, azt találja, hogy azok főleg a vizlefolyás akadályozásában állottak, halastavak, malmok és egyéb mozgató erő czéljából. A malmok a gőzgépek alkalmazása előtt roppant jövedelmet szolgáltattak s az e miatt elárasztott területek mezőgazdasági haszna alig jött tekintetbe. Ugy a régibb törvényhozás, mint az 1840: X. tcz. csakis a vizek szabad folyásának megakadályozása ellen küzd. Mikor e tekintetben az állapotok megváltoztak s az elposványosodott területeket hasznositani kezdették, egy másik baj állott elő s a gyors és nagyobb tömegü leeresztések által nagy kiterjedésü szántóföldek és rétek jutottak viz alá. Ennek behatása alatt hozatott az 1874. XI. tcz. 2. §-a, mely szerint «a vizek lefolyását gyorsitani vagy növelni tilos». E két állapotot nem szabad egymástól elkülöniteni, mert egyik a másikkal szerves és logikai összefüggésben áll és e tekintetben legjobbnak tartja az olasz polgári törvénykönyv 536. § át, mely szerint az alább fekvő telkek kötelesek elfogadni azon vizet, a mely magasabbról folyik, természetesen a nélkül, hogy emberi munka avatkozott volna belé. Az alsóbb telek birtokosa semmi módon nem akadályozhatja meg e lefolyást. A felső telek birtokosa nem tehet semmit, a mi az alsóbb telek szolgalmát sulyosbitaná.»

Csakis históríkus szempontoknak hódol, mikor I-ör az 1840. X. tcz. 1. §-át megtartani véli, kiegészitve az 1874. évi XI. tcz. 2. §-ával, a mely szerint «a vizek lefolyását elősegiteni vagy nagyobbitani hasonlag tilos.»

A kérdés a) pontjára vonatkozólag felhozza, hogy töltésezett folyóknál az 1840. X. t. cz. 1. §-ának megtartása igen sok esetben financziális és technikai abszurdumra vezet. Ha szorosan vétetik e szakasz, melyszerint a viz természetes lefolyását akadályozni nem szabad: *nem lett volna megengedhető a mai töltések emelése.* E bajon akart segiteni az 1871. 39. t. cz. 23. §-a, mely az ármentesitési érdekeltségre bizonyos kötelezettségeket ró. Ha a kormány ezen szakasz keresztülvitelét forczirozná: igen sok esetben nemcsak a mentesitett terület, hanem az is, a melyről a viz levezettetik, együttvéve nem ér annyit, mint a mennyi költséggel a munkálat keresztülvitele jár. Hollandiából és Olaszországból vett példákkal illusztrálja, hogy a belvizek rendezése csakis a fokozatos raktározás utján lehetséges. E tekintetben a következő inditványt terjeszti elő:

«II. Töltések közé vett folyóknál az ármentesitő érdekeltség gondoskodni tartozik, hogy a töltések mögött elterülő vizek számára oly lefolyás biztosittassék, mint a milyen a szabályozás előtt volt. Ha azonban ez nem eszközölhető, akkor a magasabb helyről lefutó eső és hóvizeknek, nemkülönben a töltések mentén fakadó és szivárgó vizeknek az ártérbe való leeresztése mindaddig elzárható, mig a töltések közé vett folyó vizszinének apadásával a lefolyás ismét szabaddá válik. Azonban a leeresztést ekkor is csak a hatóságilag megállapitott sorrendben szabad végezni.»

Egyéb területeket illetőleg pedig ha ily rendszeres levezetés nem jöhetne létre a következő elv kimondását ajánlja:

«III. Oly esetekben, midőn valamely laposan összegyülendő viznek onnan természetes lefolyása nincs: a felsőbb vizeknek oda való természetes lefolyása is elzárható hatósági engedély mellett.»

A kérdés b) pontját illetőleg felhozza, hogy kivált hegyes vidékeken a barázdákon való vizlebocsájtás által nagy károkat lehet okozni, a miért is: «IV. az 1874. XI. t. cz. 3. §-ának erre vonatkozó intézkedése a törvényből kihagyandó azzal az indokolással, hogy oly barázdák huzása, melyek által másoknak kár nem okoztatik, ugy sem képezheti panasz tárgyát és mindég lehet a barázdák vizét keresztárkokkal ugy felfogni, hogy az alsó birtokosoknak kárt ne tegyen.»

Hogy az alaptörvény 536. §-a intézkedéseinek is elég tétessék, a kérdés c) pontjának alapján a következőket kellene válaszolni: «Oly területeken, hol a természetes lefolyás müvelés következtében megváltozott, a felső birtokos tartozik birtokán oly berendezéseket eszközölni és fenntartani, hogy a természetes lefolyás szolgalma az alsó telekre a legkevésbbé terhes módon nehezedjék.»

Ez utóbbi intézkedést főleg a vizmosások következtében előálló bajokkal indokolja.

Dr. **Darányi** Ignácz azt kivánja kimondani, hogy ha egy és ugyanazon területen ármentesitésről s belvizszabályozásról van szó: az árvizmentesitő társulatok legyenek kötelesek a belvizszabályozást intézni. Részéről a kivülről beömlő vad vizeket a tulajdonképeni belvizektől, a szivárgó és fakadó vizektől megkülönböztetni s mind a kettőt külön elbánás alá vonni akarja.

Kvassay Jenő arra nézve, hogy a belvizlevezetést és az ármentesitést egy és ugyanazon társulat oldja meg, megjegyzi, hogy e kettő, még pedig gazdasági szempontból egymástól teljesen elkülönitve kezelendő.

Keszlerffy János kiemeli, hogy ha nem lennének töltések, belvizek sem volnának. Pártolja *Darányi* azon inditványát, hogy ott, a hol az ármentesitett területen belvizről van szó, ennek rendezését az ármentesitő társulat végezze. A financziális és technikai nehézségek elodázására vonatkozó orvosszereket részéről üdvözli, de egyedül azokra támaszkodni nem merne. A legnagyobb biztositékot abban látná, ha azon elv mondatnék ki, melyet a Tiszavölgyi központi bizottság kimondott, t. i. hogy a belvizek levezetése az érdekeltek szabad akaratától tétessék függővé, mert csak az érdekeltek képesek azt megmegitélni, hogy rájok nézve mi hasznos?

Dr. **Csillagh** Gyula nem járulhat azon elv kimondásához, hogy a felsőbb telek birtokosa az alsó telek javára szolgáló oly berendezések felállitására s fenntartására köteleztessék, a melyek által a természetes lefolyás szolgalma az alsó telekre a legkevésbbé terhes módon nehezedjék. A felső telek birtokosának kötelezettsége pusztán nemleges lehet: nem szabad megváltoztatni a természetes lefolyást, de pozitiv szolgáltatásra, müveletre az alsó telek érdekében semmi esetre sem szoritható. A természetadta helyzetet köteles csak fentartani s ezt igen tisztán fejezte ki a római jog mondván: ne superior aliter aquam mittat, quem fluere natura solet. A mit tehát a természet elmulasztott: annak eszközlésére a felső telek birtokosa semmi esetre sem szoritható. Ily esetekben tehát, midőn a vizfolyás az alsó telekre kártékonyan nehezedik: «a felső birtokos csak szolgalomra vagyis annak megengedésére, türésére kötelezhető, hogy a szükséges berendezések az ő birtokán hatósági jóváhagyás s esetleg kisajátitás alapján létesittessenek, melyekhez a haszonarány szerint ő is hozzájáruljon.» Csak egy esetben, ha tudniillik ő nyitott ki oly forrást, melynek vizét már nem lehetne visszatartani, lehetne őt pozitiv munkálatokra kötelezni. Ámde ez kivételes eset. *Kvassay* ugyan megszoritólag magyarázta a törvényjavaslatban átalában kimondott elvet, de szóló ebben sem nyugodhatik meg és azt hiszi, hogy ha az elv ily alkalmazásban is törvényesittetnék: az alaptalan igények és jogi zavarok forrásává válnék s ezért annak mellőzését ajánlja.

Dékány Mihály a c) pontot mellőzné, mert törvényeink értelmében, ha valaki birtokán berendezéseket csinál, ezeket ugy tartozik foganatositani, hogy belőlök másra kár ne háromoljon. **Keszlerffy** János ezzel szemben azt kivánná kimondani, hogy minden berendezés, a mely a felsőbb birtokon változást idéz elő, az alsó birtokos meghallgatásával vihető csak keresztül. **Máday** Izidor nézete azonban az, hogy ha a felső birtokos bebizonyithatólag megváltoztatta a viz eredeti lefolyását: tartozik gondoskodni, illetőleg türni, hogy az alsó védje magát.

Végre hosszas vita után, a melyben **Károlyi** Sándor gr., **Dessewffy** Aurel gr., **Kvassay** Jenő, **Dékány** Mihály és **Keszlerffy** János vett részt, elnök *határozatképen* kimondja, hogy: az 1840. X. t. cz. 1. §-a megváltozott viszonyoknak nem felel meg, s hogy az 1840. X. t. cz. 1. §-a kiegészitendő az 1874. XI. t. cz. 2. §-ának azon intézkedésével, mely szerint a vizek lefolyását elősegiteni vagy nagyobbitani tilos.

A kérdés a) pontjára vonatkozólag elfogadtatott Kvassay Jenőnek II. és III. alatti inditványa.

A b) pontra nézve kimondatott, hogy az 1874. XI. tvczikk 3. §-ának a barázdákon való vizlebocsátásra vonatkozó intézkedése az uj törvényből azon indokolással hagyandó ki, hogy oly barázdák huzása, a melyek által másnak kár nem okoztatik, ugy sem képezheti panasz tárgyát s hogy mindig lehet a barázdák vizét keresztárkokkal ugy felfogni, hogy az alsó birtokosnak kárt ne tegyen.

A kérdés c) pontjára az egyesült bizottságok «*nem*»-mel felelnek.

Ezzel az ülés véget ért.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A sárkányi petroleum-forrásról**, melyet csak nem rég fedeztek fel a fogarasi ménesbirtok területén, a földmivelési-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter megbizásából annak szakszerü megvizsgálására kiküldött Matyasovszky Jakab osztály-geolog terjedelmes jelentést terjesztett fel. E szerint a feltalált petroleum-forrás minden tekintetben figyelemre méltó, és a behatóbb kutatás kecsegtető eredménynyel biztat, mert egyrészt a petroleum létezése e vidéken tényleg be van bizonyitva, másrészt a földtani viszonyok is azonosoknak látszanak a gácsországbeli gazdag petroleumot rejtő képződményekkel. A sárkányi forrás nem eredeti helyen fakad, hanem egy nagyobb medenczéből eredő ér, mely a havasok aljából jő s ugy látszik, hogy ez ér utjában több kisebb üreget is megtöltött petroleummal. A forrást illetve a gödröt Matyasovszky befödette és zár alá helyezte. A felszivárgó petroleumot minden harmadnap kimeritik s igy fogják annak magatartását egész tavaszig megfigyelni. Egyuttal tüzetesebb megvizsgálás végett mintát küldenek fel belőle a központi vegyelemző hivatalhoz, valamint a kimeritett petroleumból egy hordóval a brassói petroleum tisztitógyárba is küldenek.

⁂ **Szamosvölgyi vasut.** Az 1882. évi deczember havában a szamosvölgyi vasut vonalán 4329 utas, 15,715 klg. málha, 14.426,885 klg. elküldött és 360,435 klg érkezett áru szállittatott, melyekért és egyéb külön bevételekért az összes bevétel 17,749 frt 86 kr.

Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság.

Kimutatás

	1882	1881
a decz. 20-tól decz. 26-ig terjedő hét bevételéről	128.724·47 frt	82.973·80 frt
ehez a bevételek a hajózás kezdetétől decz. 19-ig	15.574.771.85 frt	14.381·713.26 frt
Összesen	15.703.496·32 frt	14.464.687.06 frt

Budapesten, 1883. jan. 7-én.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

IPARÜGYEK.

— **Butoriparosok klubja.** Frankl B. és Madari iparos urak tegnap tanácskozásra hivták össze a butoriparosokat s más ebbe a szakba vágó iparok képviselőit, mint asztalosokat, kárpitosokat, esztergályosokat stb. stb. A tanácskozás czélja egy butoriparosok klubbjának alakitása volt a hazai butoripar emelése végett. A tanácskozásban mintegy 50-en vettek részt s elvileg elfogadták a klub alakitásának eszméjét.

— **A szövőipar terjesztése érdekében.** *Zichy* Jenő gróf, mint az e czélra alakult országos bizottság elnöke által kibocsátott felhivásra vonatkozólag, a pécsi kereskedelmi és iparkamara oly nemü intézkedést tett, hogy megbizta titkárát, miszerint a kamara területén teendő körutja alkalmával, idevágólag gyüjtsön tapasztalatokat és ez adatok alapján a szövőiparnak Tolna, Somogy és Baranyamegyében mily módon leendő legczélszerübb terjesztését illetőleg az országos bizottsághoz kimeritő emlékiratot intézzen.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A pénzintézetek orsz. értekezletének** felterjesztése a képviselőházhoz az uj tőkekamat-adó ellen az értekezlet felirat-szerkesztési bizottsága által az összes hazai pénzintézeteknek megküldetett.

** **A pénzintézetek és részvénytársulatok** orsz. nyugdij-egyletének szervezőbizottsága tegnapelőtt tartott ülésében Lewin Jakab kereskedelmi akadémiai igazgató tartott előadást az eddigi alapszabály-tervezet munkálatairól. Lewin a dijtétel leszállitását inditványozta 9 százalékról 7 százalékra, továbbá a nyugdijképességet már 8 évi befizetés után kivánja érvényesiteni. Ezen módositások elfogadtattak és Lewinnek szives közremüködéseért köszönetet szavaztak.

** **Ezüstforgalom Ausztria-Magyarországban.** Ausztria-Magyarország ezüstforgalma a mult évben csökkent. Mivel az ezüstkivitel Ausztria-Magyarországból az ezüstpiaczon hosszabb ideig uralkodott kedvező konjunktura következtében nagyobb kiterjedést nyert. Az 1882-ik év első tiz havában 41·74 millió forint értékü ezüst vitetett ki, mely összeg azonban a lefolyt év utolsó heteiben nagyon aligha emelkedett, mivel az ezüst konjunktura azóta jelentékenyen megváltozott. Ezzel az összeggel szemben emlitendő, hogy a hivatalos jelentések szerint havonkint körülbelül két millió forint értékü ezüstpénz veretett s igy az ezüstforgalom a pénzverés következtében 1882-ben mindenesetre legalább 20—24 millió forinttal emelkedett, minélfogva az ezüstforgalom csökkenése 1882-ben csak 16—20 millió forintra rughatott. Ez az összeg jelentéktelennek fog látszani, ha azokkal az összegekkel hasonlitjuk össze, melyekkel az ezüstforgalom az utolsó években emelkedett. Az ezüstforgalom emelkedését ezüstpénzverés és ezüst behozatal idézik elő, ellenben az ezüstpénz kivitele csökken'i az ezüstforgalmat. A következő táblázat azt mutatja, mikép alakult az ezüstforgalom 1877 óta az emlitett három irányban:

	Ezüstpénz verés	Ezüstpénz behozatal	Ezüstpénz kivitel
1877 --- --- --- ---	16·613	2·941	8·598
1878 --- --- --- ---	28·828	3·523	9·955
1879 --- --- --- ---	66·682	5·235	3·978
1880 --- --- --- ---	10·624	2·104	14·598
1881 --- --- --- ---	22·167	3·943	1·030
1882 --- --- --- ---	20	0·529	41·740
(Első 10 hónap)	(Becsü szerint)		
Összesen ---	164·914	19·275	79·889

Pénzverés és behozatal által az ezüst pénz forgalma Ausztria-Magyarországban 1877 óta 184·189 millió forinttal emelkedett; levonva ebből a kivitt összeget: 79·899 millió forintot, — az ezüstrudak kivitele nem igen jön figyelembe — ugy még mindig az marad eredményül, hogy az ezüstforgalom 104.29 millió forinttal emelkedett. Igy tehát Ausztria-Magyarország pénzforgalma csupán ezüstpénz által több, mint egy millió forinttal emelkedett. Nagyon természetes, hogy a forgalmi eszközök emelkedése, a pénz értékének bizonyos csökkenését, s az értékpapirok árfolyamának, valamint az agiónak emelését vonta maga után.

** **A fővárosi és vidéki kereskedők köre** tegnapelőtt Fromm Antal elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen Horovitz kültag inditványára elhatározták, hogy azokat a kereskedőket — szám szerint mintegy 60-at — kiknek, birt iparjegyök daczára a főváros az elárusitást a Hunyadi-téren és más tereken eltiltotta, az ügy alapos megvitatása és a további teendők megállapitása végett, az elnökség minél előbb egy külön értekezletre fogja meghivni.

** **Fizetésképtelenség.** A bécsi «Kreditoren-Verein» a következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Schusterbauer József és Margit vegyeskereskedők Natternbachban; Seeliger Henrik órakereskedő Wanszdorfban; Toman Tamás czipőkereskedő Trebitschben; Wantschwea Ágoston kereskedő Leibnitzben; Mehler S. rövidárukereskedő Bécsben; *Zsöter* Zsigmond kereskedő Szabadkán; Hacker Miksa kereskedő Lackenbachban; *Pollacsek* Ignácz kereskedő Salgó-Tarjánban; *Fröhlich* és *Stauber* kézmüárukereskedők Szombathelyen; *Hirt* Pál kereskedő Budapesten; Feldmann testvérek divatárukereskedők Bukaresztben; *Eckstein* József börkereskedő N.-Becskereken; *ifj. Mandeles* H. Pozsonyban; Koller Dávid lábbeli késztitő Brünnben; *Kohn D. fia és Dirnbach* Pozsegán; Schacherl Fülöp Bécsben.

Ingatlanok forgalma a fővárosban.

— jan. 8.

Az év első hetének forgalma elég kedvező eredményt tüntet fel. Forgalomba került 26 ingatlan 193204 frt értékben, volt köztük 4 ház 119250 frt értékben, 18 telek 73714 frt értékben és 4 legelő 240 frt értékben. Az ingatlanok közül a hely szerinti megoszlást tekintve Pesten 12, Budán 9 és Ó-Budán 5 feküdt. Legnagyobb érték volt a Kemnitzi-utcza 23. sz. ház, mely 110000 frtért vétetett meg a hozzátartozó telekkel együtt; legkisebb érték egy óbudai legelő volt 40 frttal. A főváros egy telket kisajátitott 6320 frtért, 4 ingatlan árverésen került más kézre, kettő pedig csere utján — hol az egyik fél a főváros — változtatta tulajdonosát. A forgalom különben következően alakult:

Budapest főváros közönsége kisajátitás folytán megveszi a budapesti (pesti) 9389. sz. tjkv. 9253. hrzi szám alatt IX. Üllői-ut és Kinizsi-utcza sarkán 26. sz. a. fekvő *Fleischl* József birtokát képező ingatlanból 79□ ölet 6320 frtért, *Grill* Lajos és neje eladják a pesti rész 4051. tjkv 4014—4015/a. hrzi sz. a. a VI. ker. Kemnitzer-utcza 23. sz. a. házat és telket *Langheinrich* Magdolna kisasszonynak 110,000 frtért, *Korpebesz* Fülöp eladja a budapesti 8794. sz. betétben 8663. hjzi sz. a. Ferencz város névtelen utcza, most Telepi-utczában álló telket *Vagner* Ferencz és nejének 1050 frtért, *Lechner* János eladja a budai 5895. tjkv 8310—8315. hrzi szám alatti ingatlant *Feldkoffer* Márton és nejének 3500 frtért, *Kotsis* János eladja a budai 1803. tjkv 2848. hrzi sz. a. ingatlant *Leveszi* Ferencznek 1000 frtért, *Horváth* sz. *Bechtold* Mária nevére irt, a budai 3735. tjkv. 6149/28 a.—6149/29 a. hrsz. a. ingatlant árverésen *Schváb* József megvette 10,500 frtért, *Horváth* szül. *Bechtold* Mária nevére irt, a budai 3735. telekkönyv 6149/28/10—6149/29/13 hrsz. a. ingatlant árverésen megvette *Kellner* György 400 frtért, *Deák* Mihály eladja az ó budai régi térképen 10. sz. a. s az uj térképen 2371. sz. a. legelőt *Kozori* Kálmánnak 90 frtért, *Rumbauer* József eladja a budapesti (pesti) 4997. tjkv. betét 4957. hrsz: a. ingatlan ⅓-ad részét *Szmetana* Józsefné született *Rumbauer* Rózának 6750 forintért, *Schäffer* János eladja az ó-budai 1129. helyrajzi szám alatti legelőt *Sütz* Istvánnak 40 forintért, *Ruts* János eladja az óbudai 2272. hrsz. alatti legelőt *Kuts* szül. *Pálinkás* Rózának 40 frtért, *Süsz* István és Mária eladják az óbudai 1128. hrsz. legelőt *Sütz* Istvánnak 70 frtért, *Latzkó* Mária eladja az óbudai 1615. tjkv. 2078/8. hrsz. háztelket *Lautner* Károlynak 450 frtért, Az I—III. kir. járásbiróságnak 1882. deczember 21-én 8416. sz. a. végzéssel nyilv. árverésen eladatott a budai 661. tjkv. 1372. hrsz. *Lang* István és Mária nevére irt ingatlan *Bogisits* Antalnak 2550 frtért, a budapesti kir. törvényszéknek 1882. junius 26-án 5916. sz. a. végzése folytán a budapesti 4657. sztjkv. 4619. hrsz. a VII. kerületi Rottenbiller-utcza 30. szám alatt fekvő de *Pottere* Jakab nevére irt ingatlan nyilvános árverésen *Hahn* szül. *Mayer* Hedvignek eladatott 20,000 frtért, *Veiszkopf* Jakab eladja a pesti 2883. és 2884. sztjkv. betét 2845. és 2846. hrsz. a. VII. Istvánmezőn a csömöri ut 58. 60. sz. a. és névtelen uton fekvő ingatlant *Ocker* Boldizsárnak 13000 frtért, *Fleischmann* és *Veber* czég eladja a bpesti 1691. sztjkv. betét 1661. hrsz. a. VI. erdőtelek névtelen utczában ingatlant *Stark* Barbarának 1194 frt 75 krért, *Balázs* Kálmán eladja a pesti 6045. sztjkv. betét 5990. hrsz. a. fecske-utczában fekvő ház ½ részét *Balázs* Eleknek 950 frtért, *Gartner* Rudolf eladja a föv. pesti rész 9029. számtelekjegyzőkönyv 8894. helyr. szám alatt az üllői-ut és viola-utcza sarkán fekvő háznak ¹/₃₀-ad részét *Moyss* Vilma és Ferencznek 800 frtért. *Sztanya* Mihály eladja a pesti 9441. sz. tjkv betét 9305. hr. sz. a. a soroksári-utcza 9. sz. a. fekvő háznak ½ részét ifj. *Günther* Gusztáv és neje *Frágó* Annának 17,500 frtért. *Budapest főváros közönsége* cserébe adja a budai 3560. tjkv 7207. és 7210. hr. sz. a. foglalt ingatlannak szabályozás és felosztás folytán utczaterületre eső részét *Szitár* Dénesné, szül. *Lang* Bertának a karthausi-utnak 799 □ ölét.

Magyarországi kereskedelmi czégek.

— Kivonat a «Központi Értesitő» 1-ső számából. —

I.

a) **Egyéni czégek**: *Mayer József* varrógépkereskedő Kassán, bej. u. o. decz. 19-én. — *Löff Ignácz* szatócs Kis-Koszmályon, bej. az ar.-maróthi kir. trvszéknél nov. 30. — *Rosenberg Miksa*, vegyesáru kereskedő Alsó-Györödön, bej. az a.-maróthi kir. trvszéknél decz. 21. — *Grósz Gábor* vegyes kereskedő Bereten, bej. a kassai kir. trvszéknél decz. 12. — *Bergl József* Vadkert, bej. a kalocsai kir. trvszéknél decz. 20. — *Kadár János* arany- és ezüstmüves Félegyházán, a kecskeméti kir. trvszéknél decz. 20. — *Fischer* Adolf füszer- és vegyeskereskedő Kecskeméten, bej. u. o. decz. 15. — *Temesvári Vilma* vegyeskereskedő Brassóban, bej. u. o. decz. 23. — *Tolnay* Sándor Nyiregyházán, czukrászattal összekötött kávéháza bej. u. o. decz. 9. — *Markovics Ignácz* vegyeskereskedő Nagykállón, bej. a nyiregyházi kir. trvszéknél decz. 15.

b) **Társas czégek**: «A kisbirtokosok országos földhitelintézetével szövetséges kis-tapolcsányi mezőgazdasági előleg-egylet mint szövetkezet bej. az a.-maróthi kir. trvszéknél jul. 6.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Jan. 8. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma nagyon szilárd irányt követett. A kinálat mérsékelt volt, a vételkedv malmaink részéről nagyon élénk, mi által a forgalom is nagyobb terjedelmet ölthetett és mintegy 15,000 mm. adatott el, mi átlag 5—10 krral magasabb árakon vétetett piaczról. — *Tengeri* keresett és szilárdabb irány mellett 5—10 krral drágább, egyéb gabonanemek csekély forgalom és általán szilárd irány mellett teljesen változatlanok. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki:* 1100 mm. 81·5 k. 10.50, 100 mm. 80·5 k. 10.20 sárga, 300 mm. 80 k. 10.30, 200 mm. 80·5 k., 100 mm. 80 k. és 200 mm. 79 k. 10.10 pótlékos, 200 mm. 79 k. 10.25, mind három hóra.

Pestvidéki 200 mm. 80·5 k. 10.15, 100 mm. 80 k. 10.10, 100 mm. 79·4 k. 9.80 frt sárga, 100 mm. 79 k. 10.10, 100 mm. 79·5 k., 200 mm. 78·5 k. és 100 mm.

77 k. 9.90, 100 mm. 76·5 k. 9.50, 100 mm. 78 k. 9.95, mind három hóra.

Fejérmegyei 800 mm. 80 k. 10.15 frt, 200 mm. 79·5 k. 10 frt, 1300 mm. 78·7 k. 10.25 frt; mind három hóra.

Felsőtiszavidéki 1400 mm. 78 k. 9.70 frt, 1300 mm. 78 k. 9.70 frt; mind három hóra.

Bácskai 100 mm. 78 k. 10.10 frt; három hóra.

Aradvidéki 200 mm. 79 k. 9.85 frt: három hóra.

Gombosi 2600 mm, 77·2 k. 9.47½ frt; három hóra.

Éjszakmagyarországi 100 mm. 75 k. 9.20 frt; három hóra.

Oláhországi 400 mm. 76 k. és 700 mm. 74·2 k. 8.45 frt; mind kettő három hóra.

Arpa 350 mm. 7.50 frt, 200 mm, 6.60 frt, 100 mm. 7 frt, 100 mm. 7.25 frt; mind készpénz fizetéssel.

Tengeri 200 mm. 6.05 frt, 200 mm. 5.95 frt, 200 mm. 5.80 frt, 200 mm. 5.90 frt; mind készpénz fizetéssel.

Rozs 200 mm. 7 frt, 100 mm. 6.95 frt; mindkettő készpénz fizetéssel.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza	uj, bánsági	78—81 k/g	9.50 frttól	10.— frtig
—	uj, tiszavidéki	78—81 k/g	9.75 »	10.25 »
—	uj, pestvidéki	78—81 k/g	9.70 »	10.20 »
—	uj, fehérmegyei	78—81 k/g	9.70 »	10.20 »
—	uj, bácskai	78—81 k/g	9.60 »	10.05 »
—	uj, északmagyarországi	78—81 k/g	9.20 »	9.60 »
Rozs	uj	70—72 k/g	7.— »	7.30 »
Árpa	uj, takarmány	60—62 k/g	6.40 »	6.65 »
—	uj, égetni való	62—64 k/g	7.20 »	7.90 »
—	uj, sörfőzdei	64—66 k/g	8 — »	9.25 »
Zab	uj	37—40 k/g	6.10 »	6.50 »
Tengeri	uj, bánsági	75 k/g	5.95 »	6.65 »
—	uj, másnemü	73 k/g	5.85 »	5.95 »
Köles	uj,	— k/g	6.15 »	6.50 »
Repcze	uj, káposzta	— k/g	—.— »	—.— »
—	uj, bánsági	— k/g	—.— »	—.— »

Határidőüzlet csekély forgalom mellett szilárd irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza, tavaszra 2500 mm. 9.56 frt.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde teljesen üzlcttelen volt és egy kötés sem jött létre, az irány azonban szilárd maradt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza 1883. tavaszra	frt	9.55 —	9.57—
Bánsági tengeri 1883. május—juniusra	»	6.12 —	6.14—
Szokványzab 1883. tavaszra	»	6.55 —	6.58—
Káposzta-repcze 1883. augusztus—szept.-re	»	13.⅜ —	13.½ —

A **délutáni** ugy, mint az **esti** tőzsde teljesen üzlettelen volt, tartósan szilárd irány mellett.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	9.55 —	9.60—
Sánsági tengeri 1883. május—juniusra	»	6.12 —	6.15—
Kzokványzab tavaszra	»	6.55 —	6.58—
Báposzta-repsze aug.—szeptemberre	»	13.⅜ —	13.½ —

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Szilva állandó, *boszniai* zsákáru 25 frtjával, *szerbiai* zsákáru 23.21 frtjával köttetett.

Disznózsir vidéki áru hordóval együtt 73.50 frtjával köttetett.

Termények mai hivatalos jegyzése 100 kilókint.

Különféle termény	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru kr.
Heremag	szilárd	luczerna magyar	48.—	54.—
	—	franczia	—.—	—.—
	—	olasz	—.—	—.—
		vörös	64.—	74.—
Repczeolaj	szilárd	nyers azonnali száll.	—.—	—.—
	»	finomitott	38.—	38.50
	»	őszi, kétszer finomitott	—.—	—.—
Lenmagolaj	csendes		—.—	—.—
Olajpogácsa	—	repcze, egysz. préselt	6.50	6.50
Disznózsir ingyen hordó netto tara	kellemes	pesti	76.—	77.—
		vidéki	—.—	—.—
Szalonna	szilárd	m. Ia légensz. árum. sz.	64.—	64.50
		városi légensz.	68.—	68.50
		füstölt, azonnal	74.—	75.—
Fagygyu	szilárd	olvasztott	—.—	—.—
Szilva ingyen hordó t. s. hordó és zsákokban	szilárd	boszniai, hordóban	25.—	25.—
	»	boszniai, zsákokban	23.50	24.—
	»	szerbiai, hordóban	23.50	23.75
	»	szerbiai, zsákokban	22.25	22.50
Szilvaiz ingyen hordó netto tara	csendes	szlavóniai Ia uj	23.—	24.—
		bánsági uj	22.—	23.—
Dió	—	magyar min. szerint	—.—	—.—
	—	szerbiai	—.—	—.—
Gubacs burok nélkül	lanyha	magyar Ia	15.50	16.50
	lanyha	szerbiai	12.—	13.—
Hamuzsir ingyen hordó netto tara	—	magyar, fehér	—.—	—.—
	—	magyar, kékes	21.—	22.—
	csendes	házi, kék	—.—	—.—
	—	illiriai	—.—	—.—
	—	erdélyi	—.—	—.—
Borkő term.l hordó nélkül	—	fehér Ia	—.—	—.—
	—	fehér IIa	—.—	—.—
	—	vörös	—.—	—.—
Méz netto tara	—	nyers, min. szerint	34.—	35.—
	—	sárga, csurgatott	39.—	40.—
	szilárd	fehér	—.—	—.—
		apró hordókban	—.—	—.—
Viasz	lanyha	rozsnyói	126.	127—
	lanyha	bánáti	132.—	133.—
Szesz 100 liter százalékonkint	lanyha	szesz	30.—	30.25
	lanyha	szesz-élesztő	32.25	32.75

Értéktőzsde.

A szilárdság, mely a tegnapi vasárnapi forgalomban uralkodott, ma kedvezőbb külföldi jegyzésekre még határozottabb alakot nyert. Osztrák hitelrészvények, miután az osztrák-magyar államvasuttal az elsőbbségek kibocsátását illető üzlet létrejött, élénkebben vásároltattak, járadékok szintén élénken kerestettek, miután pénz ismét bővebben van. Az utótőzsde kissé gyengébben folyt le, az esti tőzsdén pedig üzlettelenség uralkodott. Az árfolyamok keveset változtak.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén kedvező külföldi jelentésekre az irány szilárd volt, s a forgalom élénkebb menetet nyert. Osztrák hitelrészvények 285.75-ről 286.50-re emelkedvén, esett 286.10-re, és maradt végre 286.80-on, magyar hitelbank 276.50-től 276.25-ig, magyar 4%-os aranyjáradék 85.70-től 85.82½-ig, magyar papirjáradék 85-től 85.20-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 91-től 91.25-ig köttettek.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 286.80—286.90, magyar 4%-os aranyjáradék 85.82½—85.85.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd volt, miután Berlinből is kedvező jelentések érkeztek és az értékelhelyezés könnyen eszközöltetett. A forgalom ugy üzérkedési, mint helyi értékekben meglehetősen élénk volt. Osztrák hitelrészvények 286.60 és 287 közt váltakozván, maradtak 286.60 pénz; magyar hitelbank 276.50-től 276.25-ig köttetett, maradt 276 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 91-től 91³/₈-ig, magyar jelzálog hitelbank II. kb. 111-en, magyar iparbank 190 en, budapesti bankegyesület 113.50-en köttetett. Befektetési értékek közül: magyar 4 százalékos aranyjáradék 85.75—85.85-ig, magyar papirjáradék 85.10—85.22½-ig, magyar 6 százalékos aranyjáradék 118.50-en, magyar vasuti kölcsön 135.25—136.50-ig, földhitelintézet 5 százalékos záloglevelei 101³/₈-on köttettek. Egyéb érték közül forgalomba jött: Osztrák magyar államvasut ultimóra 334-en, Ganz féle vasöntőde 695-ön, Schlick féle vasöntőde I. kib. 234-en, ugyanaz II. kib. 215 ön, Pannonia malom 1150—1160-ig, Lujza malom 258-on. Váltók és valuták lanyhábbak voltak.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 286.60—286.70, magyar hitelbank 276—276.50, magyar 4%-os aranyjáradék 85.70—85.75, magyar papirjáradék 85.15—85.20.

Utótőzsde.

Az utótőzsde reálizálások következtében gyenge irányban indult meg, zárlat felé azonban szilárdult. Osztrák hitelrészvények 286.80 és 285.60 közt váltakozván, maradtak 286.30 pénz, magyar 4%-os aranyjáradék 85.70-től 85.75-ig köttetett, magyar hitelbank 276.25.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 286.30 286,40, magyar 4% os aranyjáradék 85.75—85.80.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde meglehetős üzlettelen irányt folytatott. Osztrák hitelrészvények 286.50—285.70, magyar hitelbank 276, magyar 4%-os aranyjáradék 85.75—85.70, magyar papirjáradék 85.10, kassa-oderbergi vasut 145 pénz, 145.75 áru.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 285.80 —285.90, magyar 4%-os aranyjáradék 85.70—85,72½.

Felszámolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	85.75	Osztrák hitelintézet	287.—
» 5% papirjáradék	85.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	276.—	«Union» bank	—.—
» pénzv.és lesz.bank	91.—	Állami vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Déli vasut	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—		

Sertéskereskedelmi csarnok

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jan. 8. A forgalom csekély, vevők tartózkodók, az irány szilárd. Magyar urasági öreg nehéz 60—61, fiatal nehéz 62—63, közép 61.50—62, könnyü 60—61. Szedett nehéz 59—60, közép 58—59, könnyü 56—57 Romániai, bakonyi nehéz 60—62.50 átmeneti, közép 58—59 átmeneti, könnyü 54—55 átmeneti, eredeti nehéz ——, átmeneti, könnyü 54—55 átmeneti. Szerbiai nehéz 59½—60 átmeneti, közép 58—59 átmeneti, könnyü 56—57. Hizó egy éves élősulyban 4% 50—56, hizó két éves élősulyban 4% 53—56. Két éves hizó a vasutról mázsálva 53—56. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4%-os levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el vevőnek páronkint 3 aranyban vám fejében megtéríttettek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» távirata.) Az üzérkedés a külföldi tőzsdék javult zárlati árfolyamainak következtében ujra jó véleményben vásárlásokat tett és az árfolyamok emelkedtek. Mindamellett a forgalomban nem volt nagy élénkség, az üzlet csupán járadékok s tramway részvényben volt nagyobb terjedelmü, mig a többi koulisszaértékek forgalma kiskörü maradt. A sorompónál is csak egyes kötések történtek, de a forgalomba jött értékek árfolyamai szintén emelkedtek. Valuták lanyhultak. Az értékek elhelyezése felette könnyen ment. Májusi járadék oly nagyon hiányzott, hogy 80 kros deportal kerestettek.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 285.70—286.50, *magyar hitelbank* 275—276, angol-osztrák bank 114—115.50, unio-bank 111.80—112.25, bankegyesület 106—106.10, *magyar leszámitoló és pénzváltóbank* 90.75, osztrák államvaspálya 332.75—333.50, déli vasut 136—136.50, Károly-Lajos vasut 296.25—296.50, elbavölgyi vasut 211.75—212, *kassa-oderbergi vasut* 144, északi vasut 2730—2735, tramway részv. 218—220.25, alpesi bányatárs. 73.50, májusi járadék 76.90—77, osztr. ezüstjáradék 77.70, *magyar 4%-os aranyjáradék* 85.70—85.90, *magyar papirjáradék* 85.15—85.20, unio bank .—, birodalmi márka 58.60.

11 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 286.20, *magyar hitelbank* 275.80, angol-osztrák bank 115.25, union bank 112, tramway részv. 219.40, osztrák államvaspálya 333.25, elbavölgyi vasut 211.75, májusi járadék 76.95, *magyar 4%-os aranyjáradék* 85.82½, husz frankos arany 9.48.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde igen szilárd iránynyal s emelkedett árfolyamokkal indult.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 286.80, *magyar hitelbank* 276.25, angol-osztrák bank 115.50, union bank 112.25, bankegyesület 106.25, tramway részvény 219.50, osztrák államvaspálya 333.40, Károly-Lajos vasut 296.75, elbavölgyi vasut 212, májusi járadék 77, *magyar 4%-os aranyjáradék* 85.85, husz frankos arany 9.48.

A forgalomban folyvást uralkodó a szilárd irány és igen élénkült; nevezetesen járadékok és sorsjegyek kerestettek; árfolyamuk emelkedő, de vasuti értékek is magasabban keltek. Valuták, váltók lanyhábbak. Zárlat felé üzlet csend állott be.

2 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 285.80, angol-osztrák bank 115.25, unionbank 112.20, bankegyesület 105.80, *magyar hitelbank* 275.75, osztrák államvaspálya 332.70, Károly-Lajos vasut 296.—, gőzhajózási részv. 577, Lloyd részv. 659, északnyugati vasut 196.75, elbavölgyi vasut 211.50, tramway 219.25, déli vasut 136.10, májusi járadék 75.92, osztrák aranyjáradék 95.95, *magyar 4%-os aranyjáradék* 85.72, 1864-iki sorsjegy 167.60, husz frankos arany 9.49, birodalmi márka 58.60.

Bécs, jan. 8. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 97.50. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 97.25. 5½% Magy. földh. záloglevél 100.50. Erdélyi vasut 158.50. Magyar keleti vasut 94.—. Magyar sorsjegy 114.—. Szőlődézsma váltsági kötvények 98.50. 6%-os aranyjáradék 118.30. Tiszavölgyi sorsjegyek 109.75. Magyar 4%-os aranyjáradék 85.72. Magyar vasuti kölcsön 134.75. Magyar hitelbankok 275.50. Alföldi vasut 166.75. Magyar északkeleti vasut 159.—. Keleti vasuti elsőbbség 89.75. Tiszav. vasut-részvény 246.75. M. lesz. és váltób. részv. 90.—. Kassa-oderbergi vasut 144.—. Magyar papirjáradék 85.10.

Bécs, jan. 8. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 285.80. Déli vasut 136.10, 4%-os aranyjáradék 95.95. Váltó Londonra 119.30. Kár.-Laj. vasut 296.—. 1864-es sorsjegy 167.50. 1860-as sorsjegy 130.—. 4·2%-os ezüst-járadék 77.75. Török sorsjegy 25.25. Angol-osztrák bank 115.75. Államvasut 332.70. Napoleondor 9.48½, 4·2%-os papirjáradék 76.92. Hitelsorsjegy 171.—. Váltó német bankhelyekre 58.60. Cs. kir. arany 5.63. Osztr.-magyar bank 835. Ingadozó.

Esti tőzsde.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde meglehetősen szilárdan nyilt meg és jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 286.30, *magyar hitelbank* 275.75, angol-osztrák bank 115, uniobank 111.80, tramway 219, osztrák-magyar államvasut 332.80, elbavölgyi vasut 211.80, májusi járadék 76.95, *magyar 4%-os aranyjáradék* 85.77½.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészv. 286, *magyar hitelbank* 275.50, angol-osztrák bank 114.80, unionbank 112, bankegyesület 105.75, tramway 219. osztrák-magyar államvasut 332.60, Károly-Lajos vasut 296. déli vasut 136, elbavölgyi vasut 211.25, *magyar 4%-os aranyjáradék* 85.65, májusi járadék 76.92½. Csendes.

Az esti tőzsde **zárlata után** jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 285.60 után 285.40, *magyar 4%-os aranyjáradék* 85.60.

Bécs, jan. 8. *(Esti tőzsde.)* Osztrák hitelrészvény 285.80, osztr. államvas. 332.50, Károly-Lajos-vasut —.—, ötszázalékos papirjáradék —.—, 4% osztr. aranyj. —.—, 20 frkos arany 9.49, déli vasut 136.—, *magyar hitelbank* 275.50, *magyar 4%-os aranyjáradék* 85.62, angol-osztrák bank 115.—, májusi járadék —.—. Pang.

Prolongáczió és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Prolongáczió**: Osztrák hitelrészvényért 50—70 kr; *magyar hitelbankért* 50—70 krajczár; angol-osztrák bankért 20—30 kr; unió bankért 20—30 kr; bankegyesületért 20—30 kr; osztrák-magyar államvasutért 20—50 kr; déli vasut simán; májusi járadékért 20—50 kr; *magyar 4%-os aranyjáradékért* 10—20 kr.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3½—4 frt, nyolcz napra 10—10½ frt, egy hóra 20—21 frt, három hóra 36—38 frt, angol-osztrák bank egy hóra 9—10 frt; osztrák-magyar államvasut egy hóra 17—19 frt; déli vasut egy hóra 12—13 frt. Egyéb változatlan.

Magánkamatláb. Első helyi váltóra 4¾—5½ százalék, távolabbi látra 5½—6 százalék.

Pénz szüken.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Szilárd irány mellett ma csak nagyon kevés üzlet volt. *Buza* tavaszra 10.05 frtjával, *zab* tavaszra 7.05 frtjával és *tengeri* május—juniusra 6.55 frtjával köttetett, és zárulnak általán igy mint pénz. *Rozs* tavaszra 7.83—7.85, *buza* őszre 10.45 frtjával jegyeznek.

Kész áru szintén tartva.

Hivatalosan jegyeztetett: *Buza* tavaszra 9.70—9.80, tavaszra 10.05—10.07, őszre 10.45—10.50, magyar *rozs* 7.55—7.80, tavaszra 7.80—7.85, kész *tengeri* 6.40—6.60, május—juniusra 6.53—6.55. *Zab* magyar kereskedelmi áru 6.65—6.80, tavaszra 7.03—7.05.

Szesz árai ma is szilárdan tartvák; kész gabonaáru jegyez 31.25 frtot mint pénz.

Délután változatlan irány mellett üzlelettelen volt a tőzsde. Jegyeznek: *Buza* tavaszra 10.05, *zab* tavaszra 7.05, *tengeri* május—juniusra 6.53—6.55, *rozs* tavaszra 7.82—7.85, *buza* őszre névleg 10.45 frt.

Kész áru határozatlan szilárd, de figyelemreméltó forgalom nélkül.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Kedvező hangulatu volt a tőzsde. Váltó Londonra 119.40, olasz piaczokra 46.80, husz frankos arany 9.48½, májusi járadék 76.85, *magyar 4%-os aranyjáradék* 85.70, osztrák hitelrészvény 286, Lloyd részv. 662, olasz járadék 87.37, olasz bankjegy 46.90.

Berlin, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az irány szilárd, de a forgalom nem igen élénk, habár fedezések történtek osztr. hitelrészvényben. Bányaértékek szilárd, mert szombaton a kattovitzi vashámorok nem szállitották le az árakat. Felső-sziléziai és marienburgi vasut lanyha; gotthard vasut szilárd, épugy dux-bodenbachi, egyátaljában osztrák vasutak. *Magyar 4% aranyjáradék* emelkedő; orosz szilárd. Később igen csendes lesz az üzlet. Zárlat gyengült. Magánkamatláb 3⅞ százalék. Osztrák hitelrészvény 502, Károly-Lajos vasut 126.50, osztrák államvaspálya 569.50, osztrák déli vasut 233.50, román járadék 102.70, dortmundi 93.50, Laura-huta 125.50, commandit 189.60, orosz 68.90, első keleti kölcsön 55, második 54.80, felső sziléziai vasut 244.60, olasz járadék 88.25.

Berlin, jan. 8. (Utótőzsde.) 4.2% papirjáradék —.—, 4.2% ezüst-járadék —.—, 6% magy. aranyjáradék —.—, 5% magyar papirjáradék —.—, 5% keleti vasut elsőbbs. kötv. —.—, Magyar hitelrészvény —.—, déli vasut részvény 234.—, kassa-oderbergi v.-részv. —.—, orosz bankjegyek 199.50, II. kibocs. kel. kölcsön —.—, M. jelzál. hitelb.-részv. —.—, magyar országosbank részv. —.—, 5% osztrák papirjáradék —.—, ultimo aranyjáradék —.—, 4% magyar aranyjáradék —.—, magyar kel. v. kötv. —.—, hitelrészvény 502.50, osztrák államvasut részv. 570.50. Károly-Lajos vasut részv. 126.60, román vasut részvény —.—, bécsi váltóár —.—, 4% osztr. aranyjáradék —.—, magyar leszámitoló és váltóbank részv. —.—. Szilárd.

Frankfurt, jan. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Csendes forgalom mellett szilárd irány jelentkezett. Kőszénbányák kedveltek. Pénz elég bőven. Magánkamatláb 4¼—4%. Osztrák hitelrészvény 251.50, osztrák államvaspálya 284.37, osztrák déli vasut 252.75, váltó Bécsre 170.35, Londonra 20.43⁸/₁₀, Párisra 80.72, buschtichrádi vasut 150.87, csehországi nyugati vasut 244.50, dux-bodenbachi 261, északnyugati vasut gyenge 167.75, elbavölgyi vasut 183.87, spanyol a miniszterium lemondására lanyhult 61.87, egyiptomi szilárd 72.12, gotthard 114.75.

Frankfurt, jan. 8. *(Esti zárlat.)* Papirjár. —.— 4,2% ezüst jár. —.—. 4% magy. aranyjár. —.—. Osztr. hitelrészv. 250.87. Osztr. államvasut 284.37. Déli vasut részv. 116.50. Magyar galicz. vasut —.—. Váltóár Bécsre —.—. Magyar leszám. és váltóbank —.—. Osztr. aranyjáradék —.—. M. orsz. bankrészv. —.—. 5% osztrák papirjár. —.—. 4% osztr. aranyjár. —.—. 5% magyar papirjárad. —.—. Osztr.-magy. bankrészv. —.—. Károly Lajos vasut. 253.50. Erzsébet nyugati vasut .—.— 4½%-os földhitel záloglevél —.—. Gyönge.

Páris, jan. 8. (Az «Egyetértés tudósitójának távirata.) A mai tőzsde ismét kedvező hangulattal és minden téren emelkedett árfolyamokkal indult meg. A forgalom további folyamában azonban lanyhulás jelentkezett, csak is járadékok, egyptomi és ottomán bank álltak mindvégig szilárdul. Egyptomi megtartotta 5 frkos javulását, s ottomán bank 2 frkkal emelkedett: ellenben osztrák államvaspálya 16 frkkal, szuez részvény 5 frkkal.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 5% évi járadék 115.75, törleszthető járadék 80.85, 3% járadék 79.75, Szuez részv. 2272, egyiptomi 362, osztrák államvaspálya 705, osztrák déli vasut 291, osztr. tartományi bank 527, *magyar országos bank* 476, osztr. alpesi bányatárs. 150, ottomán bank 735.

London, jan. 7. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Egyptomi 71.25, uj spanyol 61.68, török 11.81, ottomán bank 19.31, osztrák déli vasut 11.60, olasz járadék 86.68, *magyar 4%-os aranyjáradék* 71.87.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a mediőra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek.

Január hó 8.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.				
*3%-os évjáradék		79.72	—.—	—.—
*Törlesztési évjáradék		80.77	—.—	—.—
Lombard	M	291.—	135.55	—.—
Magyar aranyjáradék 6%	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi Unio bank		—.—	—.—	—.—
*5%-os évjáradék		—.—	—.—	—.—
Osztrák államvasut	M	705.—	333.04	— 8.51
*Osztrák földhitel		—.—	—.—	—.—
Osztrák aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzalogbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4% aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	47.30	
BERLIN.				
Osztrák papirjáradék	K	65.30	76.78	— 0.71
Osztrák ezüstjáradék	K	66.20	77.53	+ 0.05
Magyar 4% aranyjáradék	U	73.20	85.77	+ 0.16
Magyar államkötvény	K	94.20	110.32	— 0.21
Osztrák hitelrészveny	U	502.50	286.16	+ 2.38
Osztrák államvasut	U	570.—	333 68	+ 2.06
Galicziai vasut	U	126.40	295.94	+ 1.16
*Romániai		—.—	—.—	
Orosz papirpénz		199.70	116.92	— 0.05
Osztrák 5% papirjáradék	K	77.90	91.50	+ 0.03
Magyar 6% aranyjáradék	U	100.90	118.23	— 0.10
Magyar papirjáradék	U	72.40	84.92	+ 0.04
Keleti vasut elsőbbségi kötv.	K	76 70	89.83	+ 0.40
Magyar hitelrészvény	U	—.—	—.—	
Déli vasut	U	234 —	136.83	+ 0.47
Kassa-oderbergi vasut		61.80	144.76	+ 0.59
Váltó Bécsre		170 30	58.69	—.—
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		55.20	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	58.55	
FRANKFURT.				
Papirjáradék	K	65.25	76.72	+ 0.08
Osztrák aranyjáradék	K	81.63	95.75	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	251.62	286.55	+ 1.90
Osztrák államvasut	U	284.50	333.28	+ 0.31
Déli vasut	U	117.—	137.14	+ 0.47
Magyar-galicziai vasut	K	134.62	157.68	— 1.29
Váltó Bécsre		170.35	58.67	— 0.02
Osztrák 5% papirjáradék	K	77.56	91.15	— 0.06
Osztrák ezüstjáradék	K	66.13	77.45	+ 0.24
Magyar aranyjáradék 6%	U	101.—	118.35	— 0.17
Osztrák-magyar bank	K	704.50	825.09	+ 0.53
Galicziai vasut	U	252.62	295.91	+ 0.18
Erzsébet nyugoti vasut	K	178.62	209.19	— 0.55
Tiszai vasuti elsőbbségek	K	84.38	98.96	— 0.08
Magyar papirjáradék	U	72.50	85.04	+ 0.22
4½% földhitel záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	58.55	

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggon-rakományokban 100 kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért ½ márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonaért 0.30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszamitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 58 forint 55 kr. Párisra 100 frk vista 47 frt 30 kr.

Január hó 8.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	25.90	12.25	+ 0.14
— februárra	25.90	12.25	+ 0.07
— márczius—áprilisra	26.10	12.35	+ 0.05
— márcziustól 4 hóra	26.40	12.48	— 0.05
Liszt folyo hóra	57.75	17.18	+ 0.19
— februárra	57.75	17.18	+ 0.19
— márczius—áprilisra	57.80	17.20	+ 0.15
— májustól 4 hóra	58.—	17.26	+ 0.21
Olaj folyó hóra	84.75	40.09	—.—
— februárra	85.—	40.21	—.—
— márczius—áprilisra	85.—	40.21	+ 0.12
— májustól 4 hóra	81.25	38.43	— 0.12
Szesz folyó hóra	50.75	26.15	— 0.14
— februárra	51.50	26.52	—.—
— márczius—áprilisra	52.50	27.06	—.—
— májustól 4 hóra	54.—	27.82	—.—
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza április—májusra	181.75	10.64	+ 0.03
— május—juniusra	183.75	10.76	+ 0.04
Rozs januárra	135.75	7.95	+ 0.08
— április—májusra	138 50	8.11	+ 0.08
Zab április—májusra	124.—	7.26	+ 0.02
— május—juniusra	124.75	7.30	+ 0.03
Olaj április—májusra	65 40	38.29	— 0.03
— május—juniusra	65 20	38.17	— 0.04
Szesz április—májusra	53.20	31.15	+ 0.15
- julius—augusztusra	54.70	32.03	+ 0.03
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza április—májusra	183.—	10.71	+ 0.02
— május—juniusra	184.50	10.80	+ 0.05
— junius—juliusra	186.—	10.89	+ 0.05
Rozs április—májusra	135.50	7.93	+ 0.05
— május—juniusra	136.—	7.96	+ 0.05
— junius—juliusra	136.50	8.—	+ 0.03
Olaj április—májusra	64 50	37.76	— 0.04
— szeptember — októberre	60.70	35.54	+ 0.09
Szesz helyben	49.80	29.16	— 0 20
— januárra	49 90	29.21	— 0.15
— április—májusra	52.30	30.62	— 0.09
— junius—juliusra	53.50	31.32	— 0.03
Repcze április—májusra	288.—	16.86	— 0.02
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:			
Buza márcziusra	19.—	11.12	+ 0.04
— májusra	19.20	11.24	+ 0.06
Rozs márcziusra	14.40	8 43	+ 0.05
— májusra	14.40	8.43	+ 0.05
Olaj helyben	35.50	41.57	— 0.04
— májusra	33.90	39.70	+ 0.04
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	

Berlin, jan. 8. *Buza* és *zab* szilárd. *Rozs* javult. *Olaj* lanyha. *Szesz* nyugodt.

Páris, jan. 8. *Buza, liszt*, és *szesz* szilárd. *Olaj* csendes. Időjárás: hideg.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Bécs, (St. Marx.) jan. 8. (Távirat.) Felhajtatott 1496 db magyar ökör, 486 db galicziai és 474 német, összesen 2456 db. ökör. A kis felhajtás, az üzletre kedvező időjárás és a rendes szükséglet javult vételkedvet keltettek és ennek eredménye volt, hogy az árak métermázsa után 1—2 frttal emelkedtek. Minden elkelt. Fizettek magyar hizott ökörért 53—61 frtot, első minőségüért 62—64½ frtot, kivételesen 65 frtot, horvát parasztökrökért 52—58 frtot, galicziai hizott ökrökért 55—60 frtot, kivételesen 62 frtot, német hizott ökrökért 60—65 frtot, tehenekért 52—54 frtot, bikákért 49—52 frtot métermázsája után.

Páris (La Villette), jan. 4. 3037 db szarvasmarha és 18,891 db juh felhajtása mellett a piacz meglehetősen élénk volt és az árak mérsékelten emelkedtek. Fizettek ökrökért 65—86 cent, juhokért átalában 92—1 frk 12 czent, nevezetesen magyar juhokért (2300 db) 1 frank 8 cent-tól 1 frk 10 cent fél kiló után. Minden elkelt.

Tojás és vaj.

Bécs, jan. 6. (Medák M. tudósitása az «Egyetértés» részére.) A hozatalok a mult héten nem változtak, az árak szintén változatlanok maradtak, a realizálás kedvező volt. Jegyeztetett legszebb tojásból 32—33, elsőrendüből ládaáru 33—34, középszerüből 34—35 darab egy forintért. Meszes tojás 40—42 drb 1 frtért. tranzito. *Vaj.* Az üzlet nem változott. Legfinomabb tea-vaj 121—125 frt, elsőrendü asztali vaj 115—120 frt, konyhavaj 90—95 frt 100 kilogrammonkint; tranzito. Kivitelre: legfinomabb asztali vaj 85 márka, elsőrendü 80, sütő vaj 75 márka 50 kilogrammonkint. Stajerországi olvasztott vaj 95—100 frt 100 kilogrammonkint; tranzito.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Miként lehetne a fővárost jó, egészséges és megbizható tejjel ellátni?

II.

A felállitandó központi tejescsarnokban mi a tej feldolgozására a Lefeldt-féle központfutó (Centrifugal) készüléket óhajtanók alkalmaztatni. E készülék az eddig legnagyobbrészt csak házilag folytatott tejüzletet nagy iparüzletté fogja átváltoztatni. A müködő erő pedig a központfutó erő.

A központfutó erő oly erőnyilvánulás, mely az által keletkezik, ha valamely test egy tengely körül gyors forgásba hozatik. A test e mozgás által törekszik a tengelytől, mely körül forgattatik, minél jobban eltávozni. Ez a törekvés annál nagyobb, minél nagyobb a forgás sebessége és ha két összekevert különböző speczifikus sulyu test egyenlő sebességgel egy tengely körül forgattatik, akkor a specifice nehezebb test fog a tengelytől messzebb távozni.

Ez az erő végzi a czentrifugál készülékben a lefölöző müködést.

Egy pár vonással lerajzoljuk e készüléket. Van mindenekelött egy központfutó vaspléhből készült dob, melyet egy fedő zár el, azután következik a dob közepén felülről keresztülfutó tengely, mely az alsó végére alkalmazott szijgyürüben forog.

A dobot nyugodt helyzetében megtöltjük tejjel s ha most körforgásba hozzuk, a tej követni fogja a czentrifugálerőt és a mint a mozgás mind gyorsabb és gyorsabb lesz, a tejrészecskék is mind nagyobb erővel törekszenek a központtól eltávolodni, mignem az egész tej gyürü alakban fog köröskörül a dob oldalaihoz szorulni. Ezen kör-mozgás közben történik a zsirrészeknek kiválasztása. Ez a processus mintegy 1 óra 30—40 perczig tart és eredménye, hogy mind azon piszok, mely fejés alkalmával a tejbe kerül, tehénszőr, felhám, trágyarészek, mint specifice legnehezebb részek, a dob oldalára tapad, szürkés, kellemetlen szagu, nyálkás üledék alakjában, s mellé sorakozik a nehezebb rész, mint lefölözött tej s a tengelyhez legközelebb a tejszin. Milyen könnyü és közegészségileg fontos módja ez azon erjedést okozó és az egészségre oly igen ártalmas anyagok eltávolitásának!

Erre aztán a szükséghez képest kiszedetik a tejföl, s a lefölözött tej.

A dob oldaláról eltávolittatván az üledék, a proczessus a szükséghez képest ujra kezdődik. A géphez különben köpülő és sajtkészitő készülék is van alkalmazva, melyek mindjárt a kész vajat és édes sajtot szolgáltatják. Ezen a módon egészen 100%-ig lehet a tejből a zsirkiválasztást vinni, mert a kiválasztás a dob fotgásának sebességétől s az időtartamtól, természetesen csak perczeket számitva, függ.

Milyen kitünő minőséget lehet az őstermelvényből, a frissen fejt tejből nyerni, ha azt teljesen édes, tökéletesen változatlan állapotban már 1—2 órával a fejés után vajjá és sajttá lehet változtatni.

Mennyi megtakaritás helyiségben, munkában, tőkében!

E megbecsülhetlen czél elérésére azonban a legjobb és legujabb gépekkel és készülékekkel kell a tejescsarnokokat felszerelni s a szükséges kezelés végzésére müértő, értelmes személyzetet tartani.

A brünni hasonnemü intézet következő készülékekkel van felszerelve: a gép hajtására egy négy lóerejü gőzgép szolgál, 2 Lefeldt-féle központfutó készülék egy amerikai vajköpülő, egy gőzzel fütött sajtüst, 2 amerikai sajtprés, egy kőből és czementből készült hütő-medencze a tejfölnek vajjá feldolgozására szükséges hőmérsék megadására.

A brünni tejcsarnok azonban nemcsak a leirt proczesszus keresztülvitelére van kitünő készülékekkel berendezve, hanem azon külső eszközökkel is el van látva, melyek a termelvénynek a meghamisittatlan minőségben, a fogyasztó közönség kezeihez juttatására elkerülhetlenül szükségesek.

Ezen eszközök között első helyen emlitendő a kocsi. Ez áll hossznégyszögü szekrényekből, melyek kitünő ruganyokon nyugszanak. A szekrény hosszában 3 nagy rekeszre oszlik. Ezek a kocsi mindkét oldalán csapó ajtókkal vannak ellátva, melyek felülről nyilnak és becsapás által bezáródnak; rajtuk még egy-egy kis vendégajtó van, csak ezen lehet aztán az edényekre alkalmazott csaphoz hozzáférni. A kocsi hátsó részén is van egy ilyen csapó ajtó. Az oldalajtók 7 nagy négyszegletü pléhedény befogadására szolgálnak és azokon kivülről olajfestékkel fel van jegyezve, hogy minden edény hány litert és mit, tejet vagy tejfölt tartalmaznak, valamint azok ára. A hátsó rekesz porczellántégelyekben a vajat tartalmazza. Hogy a kocsiban elhelyezett termények nyárban a meleg, télben a hidegtől meg ne romoljanak, a kocsi kettős oldalakkal van ellátva s az ezek közötti ür rossz melegvezető anyaggal kitömve, továbbá a szekrény hajlott tetejére, belül a tető egész hosszát betöltő pléhedény van alkalmazva, melybe nyáron hideg vizet önteni, vagy még inkább jeget elhelyezni, télen pedig meleg vizet lehet bocsátani.

Most már a kocsi a különféle tejtermékekkel megrakatván, azt egy főbb tisztviselő elzárja, az oldali csapóajtók kulcsát magánál tartja; a kocsis, ki egyszersmind a tejárus szerepét is viszi, megindul a városon keresztül, időközönkint csöngetve, hogy a lakosokat érkezésére figyelmessé tegye. A tejárus absolute nem férhet az edényekhez, csupán a vevő szemeláttára csapolhat belőlök.

Ezek a két kerekü, kézi, vagy négy kerekü kocsik tehát azért vannak igy szerkesztve, hogy hamisitás czéljából hozzá ne lehessen férni az eladásra szánt tejhez.

Nehogy azonban e kocsik drágasága, azok általános használatba vételénél akadálylyal szolgáljon, mi oly edényeket óhajtanánk szerkesztetni, s esetleg költségkimélés czéljából csekély összeggel a meglevő pléhkannákat ugy átalakittatni, hogy azok a hamisitás lehetőségét is kizárják. Egyszerü kannákba, milyenek jelenleg is használatban vannak, fölülről le egy ujjnyi széles üveglemez illesztessék, melyen fokok jeleznék az edény tartalmát literenkint. Ezen üveglemezen keresztül mindenki láthatja, mennyi tejet tartalmaz a kanna. Az edény zárható födéllel van ellátva, melyen egy kis, egyszerü ventil van, mely a levegőnek szabad járást enged, de folyadék rajta sem ki, sem be nem juthat; oldalán, a fenékhez közel van egy csap alkalmazva, melyen a tej leereszthető, de azon keresztül egyszerü szerkezeténél fogva bármely folyadék sem hozható az edény belsejébe. A meglevő kannáknak átalakitása igen csekély összegbe kerül. Az üvegedények egyszerü üvegpalaczkok, melyek vagy közönséges parafa, vagy porczellán dugasszal záratnak el. Mindezen edények a tejcsarnok egyszerü vizsgálati állomásán, melyen még a legkisebb mennyiségü tej is minden nap megvizsgáltatnék, elzáratnak szalag alaku ragczédulával, melyen a vizsgálat kelte s a tej zsirtartalma feltünően kitüntetendő, oly módon, hogy a felnyitás a ragczédula eltépése nélkül lehetetlen.

Hyginikus szempontból igen fontos még az istállók és állatok ellenőrzése s ezek gondozása. E czélból szükséges lenne összeirni az összes tehenészeket, a teheneknek számát és állatorvosokra bizni a felügyeletet, kik a számukra előirandó szabályzat szerint járnának el az ellenőrzésnél. Csak ily módon lehetne elérni azt, hogy az istállók tiszta s kellő mennyiségü levegővel, legalább 22 négyszegméter állatonkint, ellenőrzés lehetősége és a tejnek könyebb beszállitása czéljából közel a városhoz legyenek, beteg állatok, s pl. korábban mint az ellés után 8 nappal s ellés előtt 4 héttel fejt tej eladásra ne kerüljön, a vizsgálat megejtése pedig minden egyes tehenész által tartandó ellenőrzési könyvecskébe konstatálandó. Ezt az ellenőrzést minden esetre szükségesnek tartanám, akár állittatnék fel tej-csarnok akár nem. Véleményem szerint, ha a kerületi állatorvosok ezen ellenőrzést tulelfoglaltság miatt nem teljesithetnék, az esetben az állomások szaporitandók lennének, s kötelességük lenne rövid időközönkint a megállapitandó szabályzat szerint a legnagyobb szigorral nem csak az istállókat, az állatokat egészségi tekintetben, hanem a takarmányozást is ellenőrizni; uj tehénnek istállóba állitását a tehenészek kötelesek bejelenteni.

Annak a szomoru egészségi viszonynak javitására, melyet most nyögünk, semmi költséget sem volna szabad kimélni, — az a költség pedig nem is lenne oly nagymérvü.

Ily kocsik, kannák vagy üvegek tartására s az előirandó istállószabályok pontos teljesitésére kötelezendők a tejtermelők. A ki nem akarja vagy képes magát ezen szabályokhoz alkalmazni, az hagyjon fel a tejtermeléssel.

Azt mondja talán valaki, hogy ez a szabad ipar korlátozása lenne. Meglehet; de egy háromszázezernél több lakossal biró városban a jó közegészségi helyzetet mi oly fontosnak tartjuk, hogy még az iparszabadság némi megszoritásától sem riadnánk vissza. Ha a tej ellenőrzése oly egyszerü volna, mint pl. a hus ellenőrzése, hogy a közvágóhidon az állatorvosok megvizsgálják a vágómarhát s ezzel a hus körüli ellenőrzés kivánalmainak elég van téve, távol van tőlünk, hogy az iparszabadság megszoritására gondoljunk; ámde a tej ellenőrzésére nem elégséges az egyszerü tejvizsgálat. Fentebb bőségesen elmondottuk, hogy mily veszélyes az emberi szervezetre a beteg állatoktól nyert tej élvezete, mennyire megváltoztatja a takarmányozás a tej állományát, és az igy változott tej milyen emésztési zavarokat idéz elő a gyermekeknél, s e tekintetben az ellenőrzést csak az imént elmondott módon tartjuk lehetségesnek.

Hogy a központi tejcsarnok felállitása nem járna kárral a városra, azt bizonyitja azon tény, mely szerint ily csarnokok felállitására egymás után alakulnak részvénytársulatok, melyek pedig tudjuk, nem igen kapnak az oly vállalaton, mely minél nagyobb haszonnal nem kecsegtet. De ha feltételezzük is, hogy a tejcsarnok az első pár évben nem adna nagyobb hasznot, később minden esetre tisztességes hasznot fog hajtani — nem is szólva a közegészségi szempontról — mit a külföld majdnem minden nagy városában létező tejcsarnok példája igazol. Hiszen a város nem nyereség, hanem a közegészség szempontjából indulván ki, nem is nyereségre törekednék, hanem arra, hogy a kezelési költségek megtérüljenek s igy, mig a termelők jó árakat kapnának, addig a nagy közönség aránylag olcsóbb áron kapná a megbizható tejet.

A mi pedig az elszámolást illeti: azt egy táblázat szerint, mely egy fél litertől kezdve foglalná magában az elszámolási tételeket, könnyen lehetne eszközölni a Chevalier-féle kremometer és a Quevenne-féle lactodentimeterrel megállapitandó zsir- és ürtartalom szerint.

Tudjuk mi nagyon jól, hogy sok nehézséggel járna a tejcsarnok vezetése: ellenőrzés, a tej feldolgozása, szétküldése, a termelőkkel való elszámolás stb., de nem látjuk kivihetetlennek. Mindenesetre iparkodtunk egy eszmét megpendíteni, mely hogy eléggé fontos arra, hogy minél tágabb körben tétessék megbeszélés tárgyává s esetleg maga a város is megfontolás körébe vonja, azt hiszszük, ezt senki sem fogja kétségbe vonni.

Mi rövid idő alatt szerzett tapasztalatainkat készségesen rendelkezésére bocsátjuk a fővárosnak, azonban mindenesetre czélszerü lenne az ügy tanulmányozásával bővebben foglalkozni s szükség esetén valakit e czélból a nagyobb városokban már létező intézetek tanulmányozása czéljából kiküldeni.

Mi három vizsgálati állomást, hol minden bár csak egy literny tej is megvizsgáltatnék és egy központi tejcsarnokot óhajtanánk a főváros által felállittatni. Hogyan? legközelebb.

Dr. Kresz Géza.

* **A Gazda-kör** igazgatósága f. 1883. évi január hó 10. napján, azaz szerdán délután 5 órakor ülést tart, melyre a tagok tisztelettel meghivatnak. Dr. Neményi Ambrusnak előre hirdetett felolvasása Budapest élelmezéséről közbejött akadályok miatt elmarad.

* **A bács-bodrogmegyei gazdasági egyesület** tudatja tagjaival és a gazdaközönséggel, hogy Zomborban magfigyelő állomást léptetett életbe egyrészt azért, hogy a gazdasági magvak jóságát a gazdák nála megvizsgáltathassák, másrészt azért, hogy előjegyzésbe tartsa azoknak a gazdáknak a neveit, a kik jóminőségü vetőmagvakat árulnak. A magvizsgálat a csiraképességre szoritkozik, azaz arra, hogy a mag megvizsgáltassék, hogy az illető mag csiraképes-e vagy nem. Nevezett gazdasági egyesület felhivja tehát a gazdaközönséget, hogy a vetésre szánt különféle magvakból mintákat küldjön hozzá, s hogy jó előre közöljék vele neveiket azok, a kiknél vetőmagvakat venni lehet. Az állomás küldeményeket, melyek a bács-bodrogmegyei gazdasági egyesület titkárához Zomborba küldendők, minden időben elfogad.

* **A magyar gazdatisztek és erdészek** segély- és nyugdij-egyletének igazgató választmánya Bujanovich Sándor elnöklete alatt tartott ülésében Ursiny Pál lemondása folytán a jegyzői teendők vitelével Bosányi Endrét bizván meg, mindenekelőtt Krocsák G. Emil ügyvezetőnek jelentése az egyesületnek a lefolyt év forgalmáról olvastatott fel, melyből ama örvendetes tény vehető ki, hogy az egyesület ügyei teljes rendben vitetvén, az egyesület iránti érdeklődés mind fokozottabb mérvben nyilvánul. Az ügyvezetői irodában szervezett állásközvetitő osztály már is sikerrel müködik, és több helykereső gazdatisztnek szereztetett általa állás, ugy hogy a megindított közvetités eredményes volta biztositottnak tekinthető. A fiók egyesületek mikénti szervezése tekintetében, az ügyvezetőhöz több inditvány érkezett be, melyek a választmány által kiküldött albizottsághoz utaltatván, ez alapon a jövő közgyülésen már részletes javaslat fog benyujtatni és a kidolgozandó alapszabályok a fiókegyesületeknek müködésük szervezésére ajánltatni fog. Az ügyvezetői jelentés az érdeklődés kétségtelen jeleként konstatálja, hogy ujabban alapitó, pártoló és évdijas tagok szép számban léptek be az egyesületbe; nevezetesen Máday Izidor miniszt. osztálytanácsos 100 frttal, Clayton és Shuttleworth 200 frttal, Tarnóczy Gusztáv 100 frttal és Urbán János 100 frttal gyarapitották az egyesület tőkéjét. Ordódy Lajos pénztárnok jelentése szerint az egyesületi tagdijak immár rendesen befolynak és mult évi deczember hó 1-je óta e czimen 2067 frt bevétele volt az egyesületnek. Élénk érdeklődéssel vette a választmány tudomásul, hogy az egyesületi tagoknak nyujtandó kedvezmények kieszközlése érdekében az ügyvezetőség elösmerésre méltó tevékenységet fejt ki, s e tekintetben a választmány a bizalom és érdeklődés fokozása czéljából törekedni fog minél több kedvezményt biztositani. A gazdatisztek körében a legutóbbi időben élénk érdeklődést keltett Vass Lipót pártolótagnak egy Budapesten felállitandó tápintézet eszméje, mely által a gazdatisztek fiainak számára a nevelés olcsóbbá tétettetnék. Az e tárgyban beérkezett inditvány szintén az albizottságnak adatott ki, mely e gyakorlati eszmének megvalósitását annak idején szorgalmazni fogja.

Ugyancsak élénk eszmecserét idézett fel Szávoszt Alfonz urnak egy fogyasztási szövetkezet létesitése iránt tett inditványa, a melynek utján a gazdatiszti osztály, illetve az egyesület tagjai főbb szükségleteiket, igy gyarmatárukat, ruhàzatokat, stb. tetemesen olcsóbban szerezhetnék be. A választmány ez életrevaló inditványt az albizottságnak adta ki, mely az eszme mikénti megvalósitása ügyében tárgyalásokat fog meginditani. Végül még a közgyülés határnapjának kitüzése iránt abban állapodott meg a választmány, hogy elnökség és ügyvezetőség egyetértőleg valamely kedvező alkalomra (p. tenyészállatvásár) hivja össze a közgyülést, illetőleg tegyen erre a választmánynak indokolt jelentést. Ezzel a választmányi ülés véget ért.

* **Kender-kiállitást** rendez az országos magyar gazdasági egyesület Köztelki helyiségeiben azokból a kender-mintakból, melyeket *Bakay* Nándor az egész országból gyüjtött össze, s mely a trieszti kiállitáson általános feltünést keltett. Bakay e szép mintagyüjteményt az egyesületnek ajándékozta, mely azt muzeumában fogja elhelyezni. A gyüjtemény és a hozzá való szekrények a napokban érkeztek meg, s azokat most állitják fel és rendezik. A kiállitás már e héten nyilik meg, s a rendes napokon (vasárnap, hétfő, csütörtök) megtekinthető lesz.

Gazdasági tudósitások.

T.-Gyarmatha, jan. 3. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Vidékünk a már három hónapja tartó esőzés folytán, csak szerencsés fekvésének köszönheti, hogy a kártékony belvizek nem fenyegetik. Eddigi telünk esőzésből állott; decz. közepén volt 9° hidegünk, de csak egy napi időtartamra, mert 36 órával később már a higany ugyancsak 9°-kal emelkedett a fagypont folé, s ezen rendkivüli hőmérsék változásban keresendő oka a sok betegségnek, mely helységünkben s környékünkön előfordul. Karácson másnapjára kaptunk 5°-os hideget, de elődjénél ez sem tartózkodott nálunk hosszabb ideig — nagy boszuságára a korcsolyázni akaróknak, de különösen az üres jégvermeknek. Utjaink ős állapotban vannak, mintha csak mostanában távozott volna le róluk az özönviz; szánakozunk azokon, kiket balsorsuk rajtuk járni kényszerit s gondolkodóba esünk, vajjon a sok «Patronus» közül akad-e egy a szegény utaknak? Őszi vetéseink kitünően állanak: buza, rozs, repcze nem hagynak kivánni valót; csak attól tartunk, hogy különösen a repczénél — nagyon is sok lesz a jóból s a balháknak lesz legtöbb a hasznuk. — A rendkivül sok esőzés daczára is ritka év kedvezett a mezei munkának annyira, mint az elmult.

Nemcsak a kukoricza, hanem zab, csalamádé, bükköny földeket is még ősszel alá lehetett szántani.

P.-Péteri, jan. 4. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Mult hó 26-ika óta folytonosan esik, miáltal utaink feneketlenné válva, a közlekedés majdnem lehetetlen. Lapályosabb földeinken már sok kárt okozott az esőviz és nem a legjobb kilátásunk van a jövő termésre, ha az idő meg nem változik, mert gazdáink attól tartanak, miszerint a vetések, melyek még eddig hibátlanul állanak, a nagy nedvesség miatt ki fognak pállani. A dohány simitása, melyre az idő legalkalmasabb vala, be van fejezve, a beváltás kezdetének e hó 12-ike van kitüzve. A beváltásnak a termesztők nagyobbrésze jó reménynyel néz elébe, habár mennyiségre az idei termés, az előbbi évekéhez sokkal hátramaradt, a dohány minősége, azokét jóval fölülmulja. Marhaállományunk egészséges, takarmány bőven van. Időjárás lanyha.

NAPIREND: Január 9-én.

Naptár: Kedd. — Római kath.: Julian vértanu. Marczell. — Prot.: Julián. Marcziál. — Görög-orosz: (decz. 28.) 20,000 vértanu. — Zsidó: (seb. 1.) Roschodes. — Nap kél 7 ó. 43 p., nyug. 4 ó. 27 p. — Hold kél 7 ó. 30 p. regg., nyug. 5 ó. 10 p. d. u. — Uj hold 7 ó. 15 p. reggel. — Vénus a nap közelében.

Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4-ig.
Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügy miniszter fogad delben 12—1 közt.
Honvédelmi miniszter fogad d. u. 4—5-ig.
Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2 óráig.
A fővárosi egylet ülése d. u. 5 órakor a régi városháza tanács termében.
Az orsz. magyar iparegyesület gyáripari szakosztályának ülése d. u. 5 órakor.
Sipos Antal magán zeneakadémia növendékeinek zártkörü tánczvigalma a Hungáriában.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4.
Üvegfestészeti kiállitás Kratzmann Ede mütermében (a füvészkert mellett) látható egész nap dij nélkül.
Muzeumban: régiségtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.
Egyetemi könyvtár d. u. 3—7.
Muzeumi könyvtár d. e. 9—d. u. 1.
Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hiv. lap jan. 6-ki számából.

Árverések a fővárosban. Moravecz Matild 58,446 frtra becs. ingatl. april 16 (stáczió-utcza és ösz-utcza sarkán). Wehrmann A. S. 934 forintra becsült ingóságai febr. 23 (I—III), Klein B. 493 frtra becs. ingóságai január 15 (Károly-körut 9). Hindy Árpád 594 frtra becs. ingóságai jan. 10 (muzeum-körut 27).

Árverések a vidéken. Habscheid Gáspár 1804 forintra becs. ingatl. febr. 19 Kis-Becskerek (Temesvár). Sánta Jánosné 796 frtra becs. ingatl. febr. 21 Szeged. Szücs Irén 2866 forintra becs. ingatl. jan. 27 K.-Nyék (Sz.-Fehérvár). Stankov Steva 315 frtra becsült ingatl. jan. 18 Orlovát (Pancsova). Szász Juon 3034 frtra becs. ingatl. febr. 5 Arad. Horváth Ferencz 555 frtra becs. ingatl. jan. 20 Oloszka (Szombathely). Günz Salamon 8967 frtra becsült ingóságai jan. 13 D.-Földvár. Róth Sámuel 6323 frtra becs. ingatl. jan. 11 Tarczal (Tokaj). Gróf Bethlen Mikó Róza 47,992 frtra becs. ingatl. január 31 Mikó-Ujfalu (Debreczen). Lang Márton 392 frtra becs. ingatl. márcz. 8 Alsó-Dabas (pestvidéki tvszék). Koch Jakab 2392 frtra becs. ingatl. jan. 23 Devecser. Stéger Terézia 802 frtra becs. ingatl. márcz. 5 Pankota (Arad). Ballek János 81 frt 40 kr. névértékü ezüstnemüek január 15 Kaposvár.

Csődhirdetmények. Markus Simon pécsi lakos ellen, bej. jan. 19. Csődbiztos: Bogyay Pongrácz tvszéki biró, tömeggondnok: Kengyel Mór ügyvéd. Blum Ignácz mágocsi lakos ellen, bej. febr. 12. Csődbiztos: Vésey Rezső törvszéki biró, tömeggondnok; Szautter Gusztáv ügyvéd.

Pályázatok. A komáromi folyammérnöki hivatalnál folyamfelvigyázói, — Hidegkuton (Pozsonym.), Javorinán (Szepesm.), Ongán (Abaujm.), Ó-Szőnyben (Komáromm.) postamesteri, — a soproni postaigazgatóságnál postahivatali szolgai, — a jáádi járásban járás-orvosi, — a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóságnál III-ad osz- pénzügyőri, — a zirczi kir. jbiróságnál III-ad oszt. telekkönyvvezetői, — Medgyesen (Nagy-Küküllőmegye) járási állatorvosi, — Sopron városánál iktatói, — a zirczi kir. járásbiróságnál albirói és irnoki állomásokra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Arany sas szálloda.

Stoiber K. birtokos Zám.
Fogt J. birtokos Zám.
Okolicsányi Gy. birt. T.-Füred.
Brody J. birtokos S.-Szt-Péter.
Szilágyi E. birtokos Mező-Túr.
Veress J. gymn. ig. N.-Szeben.
Dr. Lázár Gy. ügyvéd Szeged.
Szegedi G.-né mgzó Komárom.
Klein M. magánzó Uj-Fehér.
Párnay J. hivat. T.-Füred.
Vinter M. igazgató Szeged.

London szálloda.

Rimböck K. hivatalnok Bécs.
Szvoboda E. hivatalnok Bécs.
Schwing J. hivatalnok Bécs.
Stuffenhauer E. hiv. Temesvár.
Spida S. hivatalnok Ujpest.
Jellinek A. kereskedő Bécs.
Kis J. kereskedő Heves.
Varjassy J. jegyző Horgos.
Herédi J. adószedő Horgos.
Fehér A. biró Horgos.
Tesszáry L. sz.-biró T.-Szele.
Écsy B. tanár Szabadszállás.

Erzsébet szálloda.

Gr. Pálffy J. fldb. Pozsony.
Borbély L. földbirt. P.-Jánosi.
Stukits P. magánzó Bécs.
Demuth K. J. bányatul. Bécs.
Szondy D. sz.-biró K.-Szt-Miklós.
Binder L. felügy. S.-Szt-György.
Huszár J. trsz. aljző Temesvár.
Malesiczky M. ügyv.-j. Temesvár.
Brandis P. Nagy-Tapolcsa.
Pál M. kereskedő M.-Sziget.
Horváth K. végz. jog. Kapuvár.
Kanitzer S. H.-M.-Vásárhely.

Európa szálloda.

Br. Appel J. táborn. Serajevo.
Br. Marschall Gy. F.-Debrő.
Gr. Czebrián L. birt. Losoncz.
Nemetsek J. ezredes Bécs.
Dostal Ede bányatul. Witkovitz.

Fehér hattyu szálloda.

Kováts F. csendbizt. N.-Abony.
Kelemen L. földbirt. Félegyháza.
Odry J. jegyző Szabadka.
Weisz L. kereskedő Miskolcz.
Guttmann A. kereskedő Csécs.
Zeisler J. kereskedő Szeged.
Posner M. gazdálkodó Pomáz.
Kohn F. korcsm. H.-M.-Vásárhely.

Fehér ló szálloda.

Szilvási G. hivatalnok Battonya.
Groszmann J. hivat. Sopron.
Frisch L. hivatalnok K.-Terenne.
Franzl E. hivataln. Gottesberg.
Kosuth S. gazdat. Tápió-Sagh.
Ballon J. gazdatiszt Söregh.
Schwarzmann G. N.-Szaláncz.
Mossoczy G. ak. hallg. Selmetz.
Scheiber A. kereskedő Tata.
Krisztinusz E. kereskedő Bécs.
Fischer L. kereskedő Tata.
Nadeja K. kereskedő Beszterce.
Braun A. kereskedő Ruttek.
Hermann B. kereskedő Miskolcz.

Holzwarth-Frohner száll.

Tomaschek J. földbirt. Szered.
Rónay E. földbirtokos Zombor.
Buczkofsky J. gyáros Bécs.
Mörth F. magánmérnök Bécs.
Kubics R. kereskedő Bécs.
Tausig J. kereskedő Bécs.
Schiller W. mérnök Bécs.
Kremsier G. kereskedő Bécs.
Stengel J. épit. vállalk. Bécs.
Thormann H. mérnök Bécs.
Obweger B. kereskedő Bécs.
Schmidt W. Wilhelmsburg.
Heigl F. gyáros Innsbruck.
Adler H. kereskedő Komárom.
Hoffmann A. igazgató Kassa.
Wolf R. kereskedő Krondorf.
Klein L. kereskedő Bittse.
Stoelzti B. kereskedő Sashegy.
Sommer A. és neje Érsekujvár.
Sommer J. kereskedő Érsekujvár.

Hungária szálloda.

Krajcsik püspök Nyitra.
Varga J. igazgató Vácz.
Haller Zs. tanár Kolozsvár.
Szalé L. magánzó Szepeshegy.
Lieder O. hivatalnok Bécs.
Czernicky A. gyáros Bécs.
Blau J. kereskedő Dombovár.
Bruck K. kereskedő Uj-Szivácz.
Schuller M. keresk. Uj-Szivácz.

István föhg. szálloda.

Rowland A. mérnök London.
Mayne E. mérnök London.
Hatschek D. kereskedő Bécs.
Bauer A. mérnök Temesvár.
Tarnai J. földbirt. Duna-Vecse.
Kagyuski V. és neje Pétervár.
Dr. Bauer orvos Alcsuth.
Schaeffer R. kdő Boroszló.
Weiner J. kereskedő Orosháza.
Botwen P. kdő N.-Kikinda.
Glassner A. mérnök B.-Gyula.
Friedmann M. kereskedő Baja.
Will K. ellenőr Bécs.
Mayer L. hivatalnok Bécs.

Magyar király szálloda.

Majthényi T. birt. Szalakucz.
Hahn G. birtokos Grácz.
Kutner J. magánzó K.-Marton.
Rzehák J. alezredes Szabadka.
Lajos J. plébános Szombathely.
Uprimny L. mérnök Pécs.
Renner G. igazgató Kisbér.
Lobinger G. igazgató Bábolna.
Szabó L. igazgató Fogaras.
Birkovits A. gyáros Bécs.
Dunkel V. K. gyáros Kassa.
Bakay N. gyáros Szeged.
Pick J. kereskedő Fehérvár.
Sternberg D. kereskedő Bécs.
Heller J. kereskedő Bécs.
Kurländer kereskedő N.-Várad.
Penz F. festő Szeghegy.

Marchal-Angol királynő szálloda.

Gr. Pejacsevits L. Horvátország.
Gr. Keglevich J. birt. Surány.
Gr. Migazzi birtokos A.-Maróth.
Gr. Nugent Mária Károlyvár.
Br. Huszár birtokos Kolozsvár.
Cassian J. igazgató Bécs.
Kohányi J. birtokos Acsád.
Gosztonyi J. birt. Karácsond.
Herz Gy. igazgató Bécs.
Köcherl H. ékszerész Bécs.
Rausch H. kereskedő Bécs.

Nemzeti szálloda.

Dr. Haynald L. Kalocsa.
Gr. Keglevics G. Egreskáta.
Szentkirályi A. birt. P.-Mácsa.
Scheidl L. birt.-nő Hatvan.
Puky M. birtokos Karácsond.
Sertült B. birtokos Nagyvárad.
Mauthner Ilka birt.-nő B.-Túr.
Ádán László polgárm. N.-Kőrös.
Mihalovics J. sz.-biró Félegyháza.
Schön L. titkár Kalocsa.
Bencze Gy. ügyvéd Pencz.
Pór Mihály ispán Szt-Iván.
Komáromy S. N.-Surány.
Gross Lajos kereskedő Nógrád.

Pannonia szálloda.

Baráth Gy. földbirtokos Csergely.
Paál J. földbirt. Kőrös-Ladány.
Borchy J. földbirt. Gyöngyös.
Orosz S. földbirt. Szerdahely.
Kiss S. trvsz. biró N.-Becskerek.
Verseny Gy. N.-Becskerek.
Somogyi D. festész München.
Vitál S. telekkvv. Zsolna.
Dobó M. orvos Halas.
Szepessy G. gyárig. Debreczen.
Klein S. mérn. H.-M.-Vásárhely.
Kiss F. gyógyszer. Gyöngyös.
Böhm S. birt. T.-Szt-Miklós.
Feldmann K. kdő Kassa.
Szaxun J. lelkész Töke-Terebes.
Vékony J. pénzügyőri bizt. Huszt.
Forster Gy. magánzó N.-Káta.

Páris szálloda.

Somogyi K. birt. Kaposvár.
Rakovácz A. hivataln. Zágráb.
Novotny F. gyáros Pocsatek.
Than M. festő Bécs.
Christl F. utazó Bécs.
Klug A. nevelőnő Bécs.
Schäffer A. kereskedő Kula.
Löwy J. kereskedő Jägerndorf.

Schmidt-Orient szálloda.

Dankmeringer G. és neje Brassó.
Stein J. földbirtokos Szt-Iván.
Brody A. ügyvéd B.-Gyula.
Lederer L. keresk. B.-Gyula.
Steinfeld J. kdő B.-Gyula.
Hoffmann L. állatorvos Zircz.
Külkey Gy. gazdász Zala.
Weber Gy. Beszterczebánya.
Minczér E. gazdat. Kis-Keszi.
Turánsky A. fldb. Szt-Miklós.
Bácsy J. theologus Tolna.
Salzer M. kereskedő Bécs.
Ehrlich J. kereskedő Miskolcz.

Vadászkürt szálloda.

Hg. Thurn-Taxis E. Écska.
Gr. Hadik J. magánzó Bécs.
Gr. Széchényi J. Somogyujvár.
Br. Szegedy J. mgzó Czegléd.
Földváry G. Baracs.
Soyka J. ezredes Lincz.
Ohlidal K. Székes-Fehérvár.
Békássy K. földbirt. Békás.
Márfy B. földbirt. Somogy.
Schlosser A. fldb. Rozsnyó.
Jurenak S. földbirt. Ujkut.
Nánásy J. földbirtokos Heves.
Sivó M. földbirtokos Bihar.
Hafiz B. földbirtokos Bosznia.
Gajáry Ö. földbirtokos Kalocsa.
Sakobitz Gy. földbirtokos Zala.
Szakál M. földbirtokos Somogy.
Krieghammer D. fldb. Fiume.
Laszczik V. igazgató Zircz.
Gluzek Gy. igazgató M.-Hegyes.
Gollner K. gyógysz Breznóbánya.
Krostoffy J. hivatalnok Makó.
Kostka A. mérnök Tiszoly.
Esch K. kapitány Bécs.
Hausner J. kereskedő Trieszt.
Fränkl A. kereskedő Bécs.
Pallini G. kereskedő Arad.
Berger J. kereskedő Bécs.
Chiachich M. kereskedő Fiume.
Fabinyi V. kereskedő Bécs.

Elhaltak Budapesten 1883. jan. 5.

Prokesch Ferencz, 38 é. kovács, VII., sip-u. 9. tüdővész.
Pekarik Mátyás, 53 é. napszámos, utról, tüdőlégdag.
Poporin Kajetán, 21 é. pinczér, VIII., üllői-ut 24. tüdővész.
Harer Lipot, 57 é. hajós, V., bécsi-u. 10. hagymáz.
Horák Katalin, 45 é. napszámos, utról, tüdőgümő.
Belényesi András, 1 é. szijgyártó fia, óriás-u. 26. roncsoló toroklob.
Bittenbacher József, 56 é. hivatalszolga, Csepel-rakpart 5. tüdővész.
Poos Irma, 34 é. II., fő-u. 43. tüdőgümő.
Heitzer Mária, 65 é. ács neje, VIII., gólya-u. 20. aggkór.
Formanek Borbála, 16 é. VI., rákos-árok-u. 43. tüdővész.
Gradl András, 60 é. kertész, VII., városligeti-fasor 23. tüdővész.
Medveczky Pintér Róza, 64 é. százados neje, V., fő-ut 1. szivhüdés.
Kasztner Katalin, 13 é. napsz. leány, tölgy-u. 24. tüdőgümő.
Burger Teréz, 45 é. cseléd, III., Czell-u. 78. agyguta.
Kunnert Etelka, 2 é. zenész leánya, I., budaeörsi-u. 688. tüdőlob.
Moro Teréz, 69 é. köteles neje, III., bécsi-u. 20. vizkór.
Juszti Henrik, 5 é. hajóskapitány fia, vörösvári-u. 75. tüdőlob.
Demele Aloizia, 5 é. keresk. leánya, VIII., ősz-u. 32. tüdőlob.
Furcht János, 33 é. hajós, VIII., József-u. 63. tüdőgümő.
Koch Erzsébet, 62 é. özvegy, VIII., k.-stáczió-u. 4. tüdőgümő.
Gottlieb Jakab 16 é. szappanos utról hagymáz.
Klorina Zs. 33 é. napsz.-nő VII. k. Kazinczy-u. 22. tüdővész.
Horváth Éva 48 é. cseléd VIII. k. gyöngytyuk-u. 7. kimerülés.
Strbanek János 37 é. drótos VIII. k. üllői-ut 52. tüdővész.
Bellik József 18 napszámos utról izületlob.
Szilvásy K. 66 é. nyug. kapus VII. k. Izabella-u. 79. aggkór.
Jelanik Szidi 8 é. ács leánya I. k. krisztina-u. 22. agykérlob.
Kramer A. 79 é. nyug. cs. k. huszárszáz. I. k. János-u. 14. aggkór.
Sorger J. 29 é. kdő III. k. holló-u. 12. csonthártyalob.
Pellatschek H. 43 é. hordár VIII. k. kenyérmező-u. 6. szivbaj.
Kovács Mátyás 60 é. bérkocsis VIII. k. k.-fuvaros-u. 3. agyguta.
Stegner Sarolta 3 é. napsz. leánya VIII. k. József-u. 99, bronchalis.
Singer I. 2 é. nyomd. leánya II. k. szalag-u. 20. roncsoló toroklob.
Tuba Gábor 5 é. nyomdász fia IX. malom-u. 35. görcsök.
Tomaschek M. 5 é. napsz. leánya VI. k. szabolcs-u. 9. vörheny.
Ary József 60 é. volt honvéd főhadn. III. k. fő-tér 5. szivhüdés.
Eben Mária 34 é. II. k. fő-u. 22. tüdőgümő.
Viszkelet, K. 23 é. cseléd II. k. szalag-u. 20. tüdővész.
Pisch Etelka 5 é. VII. k. dob-u. 22. roncsoló toroklob.
Vuszer István 39 é. kőmüves II. k. rókus-u. 3. tüdődümő.
Kaufmann Mátyás 72 é. napsz. II. k. szegényház-u. 5. májlob.
Krizsanics V. 35 é. aljárásbiró I. k. orsz. tébolyda agyhüdés.
Nasztics Zsófia 55 é. napsz.-nő I. k. aranykácsa-u. 20. agyvérömleny.
Gerich F. 52 é. kőmüves I. k. hadnagy-u. 12. tüdőgümő.
Krammer B. L. 35 é. hivatalnok neje X. k. belgagyár béllob.
Meskó Hermina 18 é. mgzó-nő VIII. k. n.-stáczió-u. 25. tüdőlob.

NYILT-TÉR.

AZ ELSŐ MAGYAR IPARBANK.
Deák Ferencz-utcza 5. szám
elfogad pénzbetételeket 4½ % és 30 napi felmondásra 5 % kamatoztatás mellett. A 4 % kamatra elhelyezett betétek kamatlába 1883. évi január 1-ső napjától kezdve 4½ %-ra emeltetik. 5600 **Az igazgatóság**

Köhögés, rekedtség, elnyálkásodá stb. ellen.

Jos. Küfferle & Co. in Wien. Wilhelmsdorfer MALZ EXTRACT BONBONS. 5658

A valódi Wilhelmsdorfi malátakivonat-czukorkáknak,
nagymérvü malátakivonat tartalmuknál fogva, sokkal nedvesen tartóbb, inger-csillapitóbb és nyákoldóbbak, mint mindazon mellczukorkák, melyek czukornál semmi egyebet vagy e mellett csak is felettébb közömbös anyagokat tartalmaznak.

Főraktár: váczi-utcza 13. sz. alatt.
Raktár a legtöbb gyógyszerész és kereskedő uraknál.
Csak akkor valódi, ha a dobozon áll:
Küfferle József és Társa.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Budapest, jan. 9-én.
HERODIÁS.
Dalmü 3 felv. Szövegét irták Milliet P. Grémont H. Forditotta Ábrányi Emil. Zenéjét szerzette Massenet Gy.

Személyek:
Herodes — Ódry
János — Gassi
Phanuel — Ney
Vitellius — Zsitvay
Főpap — Szekeres
Herodiás — Bartolucci V.
Salome — Bermann St.
Sulamita leány — Kordin M.
Metellus — Vas
Cibo — Szendrői

Kezdete 7 órakor.
Holnap, január 10-én.
A MIZANTROP.
Vigjáték 5 felv. Irta Moliére, forditotta Szász Károly

Ezzel:
Kénytelen házasság.
Vigjáték 1 felv. Irta Moliére. Forditotta Szász K.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, január 9-én.
A kertészleány.
Operette 3 felv. Irta Nuitter és Beaumont. Forditották Evva Lajos és Fái J. Béla. Zenéjét szerzette Charles Lecocq.

Személyek:
A király — Solymosi
Micaela — Pálmai I.
Scholastica — L.-né Jenei A.
Gaetán — Vidor
Don Mosquitos — Szabó
Moralés — Kápolnai
Josefa — Berkes Etel
Kapitány — V. Kovács
Hadnagy — Hatvani
Baldoméro — Komáromi
Pablo — Szelényi A.
Pascuál — Vidorné
Lázáro — Béni Irma
Jozé — Szirmai M.
Ascanio — Tóvári Anna
Carlos — Almadi K.
Anita — Vasváriné
Pepa — Várai Malvin
Dolores — Galambos B.
Inez — Galantai M.

Kezdete 7 órakor.
Holnap, január 10-én.
BLAHA LUJZA asszony mint vendég:
A TÓT LEÁNY.
Eredeti népszinmü dalokkal 3 felv. Irta Almási Tihamér.

NÉMET SZINHÁZ.
Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*
Budapest, január 9-én.
MADELAINE.
Szinmü 3 felvonásban. Irta Müller-Raro J.
Kezdete 7 órakor.

ORPHEUM
hajós-utcza 27. sz. a dalszinház szomszédságában.
Alfons úr,
A fölötte érdekes és pikáns jongleur fellépte, **Fióri** k. a. grotesk-tánczosnő és énekesnő-, a 3 hölgy- és 2 urból álló **Albert Star Troupe-, Henri Bertha k. a.** német jelmez chansonette-énekesnő és **Kreischke és Meyer** bécsi eredeti duettisták fellépte. A magyar duettista pár első fellépte. **Brand Krisztina** kisasszony, bécsi dalénekesnő fellépte.

VIZÁLLÁS 1883. január 8.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	6.44	—	apadó	M.-Sziget	0.90	—	apadó
Komárom	6.06	—	áradó	Beregszász	—	—	—
Budapest	6.66	—	áradó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	6.23	—	áradó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	5.20	—	apadó
Ujvidék	5.59	—	áradó	Szolnok	5.54	—	—
Pancsova	4.75	—	apadó	Szeged	6.56	—	apadó
Orsova	4.45	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	2.14	—	apadó
Barcs	1.58	—	apadó	**Maros**			
Eszék	3.53	—	áradó	Arad	0.59	—	apadó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	4.78	—	apadó	Temesvár	0.22	—	apadó

IDŐJÁRÁS január 8. reggel 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Lég-nyomás mm 700 +	Szél iránya és ereje (1—12)		A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	72.3	K	1	— 10.3	—	◑
Beszterce	—	—		—.—	—	—
Besztercebánya	70.9	E	1	— 15.4	—	◔
Budapest	72.9	D	1	— 12.2	—	○
Csáktornya	70.5	K	2	— 8.6	—	◔
Debreczen	72.1	K	1	— 14.4	—	○
Eger	73.4	E	4	— 13.2	—	○
Eszék	—	—		—.—	—	—
Fiume	66.1	EK	2	— 1.6	—	●
Késmárk	74.5	E	1	— 13.3	—	●
Keszthely	71.0	EK	2	— 8.6	—	◔
Kolozsvár	75.6	K	2	— 18.6	—	○
Magyar-Óvár	72.5	DK	1	— 9.7	—	◔
Mármaros-Sziget	72.0	DK	1	— 17.0	—	○
Nagy-Enyed	77.5	D	1	— 13.0	—	○
Nagy-Szeben	73.9	ENY	1	— 20.5	—	◕
Nagyvárad	72.3	E	2	— 12.2	—	○
Orsova	73.2	◎		— 8.4	—	◕
Pancsova	70.5	DK	1	— 9.4	—	◕
Selmeczbánya	74.0	K	3	— 14.6	—	◔
Sopron	69.7	DNY	2	— 8.0	—	○
Szatmár-Németi	70.9	K	1	— 13.0	—	○
Szeged	71.6	◎		— 9.8	—	◔
Sepsi-Szt-György	—	◎		— 17.6	—	○
Szolnok	73.2	◎		— 10.2	—	○
Temesvár	72.7	E	3	— 11.6	—	◕
Trencsén	73.3	◎		— 11.8	—	○
Ungvár	71.4	EK	4	— 18.2	—	●
Zágráb	70.6	EK	4	— 8.2	—	○
Bécs	71.9	◎		— 9.9	—	○
Bregenz	67.7	◎		— 2.9	—	●
Lesina	—	—		—.—	—	—
Pola	64.2	K	2	— 0.4	—	●
Prága	71.6	D	1	— 7.3	—	●

Jelek magyarázata: ◎ = szélcsend; ○ = tiszta, derült; ◔ = ¼ felhős; ◑ = ½ felhős; ◕ ¾ = felhős; ● = borult; = eső; ✳ = hóeső; ▲ = jég; ≡ = köd; ∞ = göz; = zivatar, villám.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (776—777) a keleti Kárpátok tájáról kiterjed a kontinens nagy részére (763—764); a depresszió (758—760) Oroszországban van. Az idő többnyire csendes, derült, fagyos.

Hazánkban: Többnyire keleties mérsékelt szelek mellett a hideg kevéssel még nagyobb, a légnyomás kisebb lett. Az idő általában véve derült, fagyos. Az erdélyi részekben a hideg 19—20 foknyi volt.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Általában közepes derült, száraz, fagyos időt várhatni; északnyugaton felhősödésekkel.

Vasuti közlekedés-utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvasut indóházából		
Budapestről, Érsekujvár, Pozsony, Bécs	személyv. futárvon. személyv. futárvon.	9.30 este 8.30 regg. 9.20 regg. 2.10 d. u.
Bpestről, Vácz, Esztergom-Nána, Érsekujvár	vegyes v.	12.05 d. u.
Bpestről, Vácz, Esztergom-Nána	omnibusv.	5.— d. u.
Budapestről, Czegléd, Szeged, Temesvár, Karánsebes, Verciorova	személyv. futárvon. személyv	6.15 este 10.10 este 6.55 regg.
Budapestről, Czegléd	személyv	8.— regg.
Budapestről, Czegléd	omnibusv.	3.— d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából		
Budapestről, Hatvan, Salgó-Tarján, Losoncz, Zólyom, Ruttka	gyorsvon. személyv. személyv.	6.34 regg. 7.31 regg. 5.40 d. u.
Bpestről, Gödöllő, Hatvan, Miskolcz, Kassa	személyv. vegyes v. gyorsvon.	7.31 regg. 8.49 este 11.— éjjel
Budapest, Szolnok, P.-Ladány, Nagy-Várad, Kolozsvár, Brassó, Predeal	személyv. gyorsv.	8.— regg. 9.45 este
Budapest-Nagyvárad	vegyesv.	6.46 este
Budapestről, Gödöllő Hatvan	helyivon.	2.50 d. u.
Budapestről Gödöllő Aszódra	helyivon.	10.18 d. e.
Budapest, Rákos, Ujszász, Szolnok	személyv. vegyes v. gyorsvon.	8.00 regg. 6.46 este 9.45 este
Budapest, Pécs, Üszög	vegyes v.	8.16 regg.
Budapest, Kis-Kőrös, Szabadka	személyv. vegyes v.	9.10 d. e. 8.29 este
A déli vasut (budai) indóházából Bpestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof	személyv. gyorsvon. vegyes v.	7.10 regg. 5.— d. u. 7.45 este
Budapest-Székesfehérvár	vegyes v.	11.00 d. e. 7.45 este
A vonat megérkezik	A vonatok minősége	Megérkezési idő
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Érsekujvár, Budapestre	futárvon. személyv. futárvon. személyv.	2.31 d. u. 5.42 d. u. 9.41 este 5.57 regg.
Érsekujvár, Esztergom-Nána, Vácz, Bpestre	vegyes v.	11.51 d. e.
Esztergom-Nána, Budapestre	omnibusv.	8.30 regg.
Verciorova, Karánsebes, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	személyv. futárvon. személyv.	8.40 este 7.30 regg. 8.45 regg.
Czegléd, Budapestre	személyv.	7.43 este
Czeglédről-Budapestre	omnibusv. vegyes v.	1.45 d. u. 5.20 este
A magyar államvasut (losonczi) indóházába		
Ruttka, Zólyom, Losoncz, Salgó-Tarján Hatvan, Budapestre	személyv. személyv. gyorsvon.	8.50 regg. 8.00 este 10.14 este
Kassa, Miskolcz, Hatvan, Gödöllő, Budapestre	személyv. vegyesv. gyorsvon.	8.00 este 6.33 regg. 7.18 regg.
Predeal, Brassó, Kolozsvár, Nagyvárad, P.-Ladány, Szolnok, Budapest	gyorsv. személyv.	7.30 regg. 7.22 este
Nagyvárad, Budapest	vegyesv.	7.55 regg.
Hatvan, Gödöllő, Budapest	helyivon.	10.36 d. e.
Aszód Gödöllő Budapest	helyivon.	6.39 este
Szolnok, Ujszász, Rákos, Budapest	gyorsvon. személyv. vegyes v.	7.30 regg. 7.22 este 7.55 regg.
Üszög, Pécs, Budapest	vegyes v.	8.48 este
Szabadka, Kis-Kőrös, Budapest	személyv. vegyes v.	5.25 d. u. 6.58 regg.
A déli vasut (budai) indóházába Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár, Bpestre	vegyes v. gyorsvon. személyv	8.13 regg. 11.35 d. e. 8.47 este
Székesfehérvárról-Budapestre	vegyes v.	4.58 d. u.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései január 8.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	78 k/g frttól	78 k/g frtig	79 k/g frttól	79 k/g frtig	80 k/g frttól	80 k/g frtig	81 k/g frttól	81 k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig	k/g frttól	k/g frtig
bánsági buza uj	szilárd	9.50	9.65	9.70	9.75	9.80	9.85	9.90	10.—	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki	«	9.75	9.90	9.95	10.05	10.10	10.15	10.20	10.25	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
pestvidéki	«	9.70	9.85	9.90	10.—	10.05	10.10	10.15	10.20	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei	«	9.70	9.85	9.90	10.—	10.05	10.10	10.15	10.20	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
bácskai	«	9.60	9.75	9.80	9.85	9.90	9.95	10.—	10.05	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
m. északi	«	9.20	9.30	9.35	9.40	9.45	9.50	9 55	9.60	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü suly hektoliterenként	100 kilogramm ára -tól frt	kr.	-ig frt	kr.
rozs	uj	—	szilárd	70—72	7	—	7	30
árpa	«	takarmány	szilárd	60—62	6	40	6	65
«	«	égetni való	—	62—64	7	20	7	70
«	«	sörfőzdei	szilárd	64—66	8	—	9	25
zab	«	—	szilárd	37—40	6	10	6	50
tengeri	«	bánsági	szilárd	75	5	95	6	05
	«	másnemü	«	73	5	85	5	95
köles	«	—	«	nélkül	6	15	6	65
káposzta-repcze	«	—	«	—	—	—	—	—
bánsági repcze	«	—	«	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	lanyha	tavaszra	9	55	9	57
		őszre	—	—	—	—
	«	julius—aug.-ra 1882.	—	—	—	—
tengeri	lanyha	máj.—juniusra 1883.	6	12	6	14
zab	«	tavaszra	6	55	6	58
	«	őszre	—	—	—	—
repcze káposzta	«	aug.—szeptemberre	13⅜	—	13⅛	—
« bánsági	—	julius—augusztusra	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapir		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	118.55	118.80
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	85.70	86.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	85.15	85.35
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	135.25	135.75
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	135.25	135.75
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	160 —	— —
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsöbbs.) adóm.	5%	89.50	89.75
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsöbbs.) adóm.	5%	109.50	110.50
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	93.50	94.—
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		113.75	114.25
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		113.50	114.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	109.75	110.25
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	109 —	110 —
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	109 —	110 —
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	98.—	98.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	95.—	96.—
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	97.—	98.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	95.—	96.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szlavon	5%	98 50	100.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	98.50	99.—
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	93.50	94.—
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)		96.50	97.50
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	97.75	98.25
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		100. —	— —
Egyesitett államadósság papirban	5%	76.85	77.10
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	5%	77.50	77.75
Egyesitett államadósság ezüst kamat április—október	5%	77.50	77.75
Osztrák aranyjáradék 4% kamat	4%	95.50	96.—
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	91.50	91.75
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	118.—	119.
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	130.—	130.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	136.—	137.
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		167.50	168.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		166.50	167.50
Pest város kölcsöne 1870-ből	6%	103.25	104.—
Pest város kölcsöne 1871-ből	6%	103.25	104.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne	5%	97.50	97.75
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	32.50	33.—

RÉSZVÉNYEK.

Osztal. 1881-re	Értékpapir	Befiz. frt	pénz	áru
	a) Bankok.			
12.—	Ált. magyar municipalis hitelint.	200	195.—	200.—
8.—	Angol-osztrák bank	120	116.—	117.—
9.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	113.50	114.—
— —	Franco-magy. bank felszámolása.	200	— —	— —
— —	Horvát leszámitoló bank	200	— —	— —
12.—	Iparbank, budapesti	100	38.—	40.—
— —	Központi ipartársulati hitelintézet	80	— —	— —
21.—	Magyar Általános Hitelbank	200	276.—	276 50
27½ frk	Magyar jelzálog-hitelbank	200	216 —	218.—
5.50	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	111.—	111.50
6.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	91.—	91.25
— —	Magyar országos bank részv.-társ.	100	—.—	—.—
17.50	Osztrák hitelintézet	160	286.60	286.80
38.30	Osztrák-magyar bank	300	835.—	840.—
13 —	I. magyar iparbank	150	190.—	191.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	572.—	574.—
7.—	Sziszeki hitelbank	100	— —	— —
8.—	«Unio» bank	100	112.—	113.—
	b) Biztositó társulatok.			
— —	Bécsi biztositó társaság	200	—.—	—.—
— —	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ	200	265.—	270.—
222.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3450.—	3475.—
— —	Foncière pesti biztositó intézet		43.—	43.50
— —	Magyar-franczia biztos. társaság	50	— —	— —
80.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	950.—	960.—
	c) Gőzmalmok.			
— —	Concordia gőzmalom	500	545.—	550.—
50.—	Első budapesti	500	1225.—	1230.—
— —	Erzsébet malom	200	228.—	230.—
— —	Hengermalom	500	575.—	585.—
10.—	Lujza	160	260.—	263.—
22.—	Molnárok és sütők	200	365 50	366.—
— —	Pannonia	1000	1160.—	1170.—
16.—	Viktória	300	449.—	451.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» magy. tengeri hajózási részv.-t.		—.—	—.—
— —	Alföld-fiumei	200	167 50	168.—
— —	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
— —	Báttaszék-dombovári	200	167.—	168.—
— —	Déli vasut	200	136.—	137.—
— —	Észak-keleti vasut	200	159.50	160 —
— —	Erdélyi vasut	200	159.—	160.
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	— —	—.—
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	144.75	145.25
— —	Magyar-galicziai vasut	200	157.—	158.—
— —	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	163.—	163.50
— —	Osztrák államvasut	200	333.50	334.—
— —	Pécs-barcsi vasut	200	216.—	218.—
— —	Tiszavidéki vasut	200	247.—	248.—
6.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	575.—	580.—
28.—	Pesti közuti vaspálya	200	425.—	426.—
18.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy.		245.—	250.—
	e) Takarékpénztárak.			
4.—	Budapest III. kerületi	50	54.—	55.—
4.—	Czeglédi	100	— —	— —
33.—	Országos központi	300	520.—	525.—
300—	Pesti első hazai	1000	4525.—	4550.—
35.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	500.—	505.—
30.—	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	123.50	124.—
— —	Pakracz-daruvár-kutinjai	50	— —	— —
	f) Különféle vállalatok.			
8—	Alagut	105	115.—	116.—
5 60	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	84 —	85 —
— —	Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	—.—
—.—	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	142.—	144.—
40,—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	696.—	700.—
26.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	420.—	425.—
12.—	Gyapjumosó és bizt. első magyar	200	—.—	—.—
25.—	Kereskedelmi testület épülete	210	550.—	575,—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	200	562.—	568.—
55.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	800.—	—.—
8.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	130	152.50	153.—
	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.		— —	—.—
— —	Pesti épitő-társaság	85	— —	—.—
— —	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	119.—	120.
10.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	110 —	112.—
16.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	233.—	235.—
	Schlick-féle vasönt. s gépgy. II. kib.		215.—	216.—
40.—	Serfőzde első magyar	400	596.—	598.—
30.—	Sertéshizlaló	200	340.—	344.—
— —	Sóskuti kőbánya	200	45.—	50.—
20.—	Spodium és csontlisztgyár	200	277.—	—.—
	Szálloda részvény-társaság	200	— —	— —
9 —	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	108.—	109.—
30 —	Téglagyár, kőbányai	160	267.—	268.—

ZÁLOGLEVELEK.

Értékpapir		pénz	áru
Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.—	101.75
Magy. földhitelintézet papirérték	5%	100.—	100.25
Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	93.50	94.—
Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	118.75	119.25
Magyar jelzálogbank	5½%	101.20	101.45
Magyar jelzálogbank	5%	98.25	98.75
Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	101.45	101.65
Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	99.40	99.60
Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	92.80	93.—
Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	101.50	102.—
Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	99.50	100.30

ELSŐBBSÉGEK.

Értékpapir	Befizetett frt		pénz	áru
Alföld-fiumei vasut (nagyvárad-eszéki vonala)	200	5%	94.50	95.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	93.50	94.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	91.75	92.25
Dunagőzhajózási társulat	300	5%	— —	— —
Dunagőzhajózási társulat	100/200	6%	— —	— —
Észak-keleti vaspálya	300	5%	91 —	91.50
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	300	5%	112.—	113.—
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	1000	6%	123.—	124 —
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	6%	— —	— —
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	91 50	92 —
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	90 50	91 —
Magyar nyugati vasut (székesfehérvár-győr-gráczi vonal)	200	5%	96 —	96 50
Magyar nyugati vasut 1874. kib.	200	5%	94 —	95 —
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyban	200/1000	5%	108.—	108.50
I. erdélyi vaspálya	200	5%	91.50	92.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200	5%	96.50	96 75
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	300	5%	93.25	93.75
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	— —	— —
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)	100	5%	116 —	117 —
Osztrák államvasut		5%	— —	— —
Tiszavidéki vasut		5%	99.75	100.—
Budapesti lánczhid	100	6%	103.75	104.—
Kőszén- és téglagyár kötvények	100	6%	— —	— —
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	97.50

MAGÁNSORSJEGYEK.

Értékpapir	pénz	áru
Osztrák hitelintézet	170.50	171.50
Budavárosi sorsjegy	38.50	39.50
Keglevics sorsjegy	19.—	20.—
Pálffy sorsjegy	36.—	37. —

PÉNZNEMEK.

Értékpapir	pénz	áru
Császári királyi arany (vert)	5.63	5.66
Császári királyi arany (kör.)	5.61	5.63
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.47	9.49
20 frankos arany	9.47	9.49
Török aranylira	— —	— —
Osztrák és magyar ezüst	— —	— —
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi	58.52½	58.60

Váltók árfolyama (látra).

Értékpapir	Bank-kamatláb	pénz	áru
Német bankpiaczok 100 márk	5 %	58.55	58.65
Amsterdam 100 hollandi frtért	5 %	98.40	98.60
Brüssel 100 frankért	4½%	— —	— —
Páris 100 frankért	3½%	47.20	47.35
Marseille 100 frankért	3½%	— —	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	4 %	47.30	47.35
Zürich 100 frankért	4 %	47.30	47.35
London 10 font sterlingért	5 %	119.30	119 60
Szentpétervár 100 rubelért	6 %	— —	— —
Milano 100 lire nouve ital.	5 %	— —	— —

A **Franklin-Társulat** kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható:

BÖLCS NÁTHÁN.
DRÁMAI KÖLTEMÉNY ÖT FELVONÁSBAN.
IRTA 1779-BEN
LESSING GOTTHOLD EPHRAIM.
NÉMETBŐL FORDITOTTA
ZICHY ANTAL.
LESSING ARCZKÉPÉVEL.
Ára füzve 1 forint 50 kr., diszkötésben 2 forint.

CSATÓ PÁL
SZÉPIRODALMI MUNKÁI.
AZ IRÓ ARCZKÉPÉVEL ÉS ÉLETRAJZÁVAL.
KIADJA A KISFALUDY-TÁRSASÁG.
Ára füzve 3 forint 60 kr. — Vászonba kötve 4 forint.

«Mi tartja az embert erőben egészségben?»
«A naponkinti fürdő»
«Miért nem fürdik az ember naponkint?»
«Mert eddig nem létezett gyakorlati és olcsó fürdő-készülék.»

Aki egy ily **Weyl**-féle **füthető fürdőszéket** vásárol 5 akóvizből és 5 kr árú szennel legnagyobb kényelemmel készithet magának meleg fürdőt.
Képes árlapok ingyen s bérmentve.
L. Weyl, cs. kir. szab. tulajdonos Bécsben. Iroda és gyár: **III. Bez. Landstr. Hauptstr. 109.** Városi üzlet **I. Kärntnerring. 17** 5680

Kein Mittel gegen Husten, Heiserkeit, Verschleimung, Katarrh etc. hat sich bis heute so vorzüglich bewährt wie di aus der heilsamen Spitzwegerich-pflanze hergestellten und wegen ihrer sicheren und schnellen Wirkung jetzt in ganz Oesterreich Ungarn so hochgeschätzten
Spitzwegerich Brust-Bonbons
von Victor Schmidt u. Söhne Wien,
Nur echt in den Apotheken.

EGY ELEGÁNS
frakk 18 frtól 75-frtig
salonkabát 20 » 80 »
nadrág fekete 6 » 20 »
mellény fekete 4 » 7 »
mellény fehér 4 » 7 »
téli kabát 18 » 80 »
utazó bunda 36 » 200 »
hálóköntös 12 » 40 »
vadászkabát 10 » 25 »
A legjobb brünni, angol és franczia szövetekből a legujabb divat szerint gondosan elkészitve igen jutányos szabott árak mellett. Az árak minden darabon kitüntettetnek. — A legfinomabb angol, franczia és brünni szövetekből mérték után is megrendelhetők
ROTHBERGER JAKAB-nál,
császári és királyi udvari szállitó
Budapest, Kristóf-tér 2., I. em.,
a „Nagy Kristóf"-hoz.
Vidéki megrendelések azonnal teljesittetnek.
4685

FÜZÉRTÁNCZ-JELVÉNYEK és COTILLON-FIGURÁK POSNER KÁROLY LAJOSNÁL
BUDAPEST, Erzsébettér 7.
5694

Titkos betegségek
minden alakját, az önfertőzés mindennemü utóbajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit
Dr. Pápay
Budapesten, ujvilág-utcza 33. I. em. a Ferenczi kávéházzal szemben. 5599
Rendel 9—5-ig délután és este 7—8-ig levelileg is.

Triest 1882. arany érem
Erdélyi borok

Bakator
kitüntetve Bécsben, 187
Ára palaczkonkint 1.75 kr.
Bakator
Székesfehérvárott 1876.
Ára palaczkonkint 1.35 kr.
Teutsch B. József-től
Segesvárott, Erdélyben.
Budapesten,
VÁMOSY LAJOS-nál
5566 sugárut 2.
a Foncière-palotában.

Fölülmulhatlan!
Minden fogfájást azonnal csillapit a Dr. Wahl-féle „ODIOT"
Cs. kir. német birodalmi patens.
Ezen világhirü fogesszenczia azonnal gyógyit minden fogfájást, ha utasitás szerint használtatott; a fogakat vakitó fehérségben tartja s a szájnak minden kellemetlen szagát eltávolitja. Egy kettős üveg ára 70 kr. póstautánvét mellett. 5700
Egyedüli raktár:
Grauer R.
III. Bezirk, Landstrasse Hauptstrasse 64.

E rovatban *minden szó* beiktatása *2 krba* kerül, hirdetések után, melyek a hirdető félnek külön lakczimével is elvannak látva, még 30 kr. bélyegdij fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozodásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges postabélyeg beküldetik.

P. L. Clarissa 24. A postán levele van Cajusnak 40. 2815

Császárfürdő. Daczára a nagy vizáradásnak, a császárfürdőben minden fürdő úgymint azelőtt használható. A fürdő elárasztásáról szóló hirek tévedésen alapulnak. 1957

Melyik gazdag öreg vagy fiatal ember lenne hajlandó egy szép fesch nőt mint lovarnőt kiképeztetni? ajánlatok levélben U. M. 50. a kiadóhivatalba. 1953

Egy 700 frt évi jövedelemmel biró 30 éves özvegy ember, két kis gyermek atya, egy háziasan nevelt csinos külsejü róm. kath. hajadont 3—4000 frttal, vagy gyermektelen özvegyet óhajt nőül venni, azonban 25 évesnél idősebbek ne legyenek. Levelek arczképpel «A. B.» czim alatt a kiadóhivatalhoz küldendők. 1946

Egy 32 éves, r. k. önálló vas- és füszerkereskedő, kinek 4 év óta saját üzlete, 2500 frt évi jövedleme van, óhajt egy oly fiatal özvegygyel vagy leánynyal nősülési szándékból ismeretség hiányában ezen az uton megismerkedni, kinek egy kevés hozománya van, de fő kellék barátságos módor, tiszta jellem, jó nevelés. Teljes czim tudatával arczképet küldök cserébe. Czim kiadóhivatalban megtudható. 1939

Eladás.

Bor. Valódi ménesi és magyarádi palaczkborok a ménesi és magyarádi elsőrendü bortermelők bizományi borkereskedésében kapható. Ferencziek bazára. 34. 1913

Egy borsodmegyei kisebb birtok szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2308

Hontmegyében Ipolyságtól 2 órányira egy 200 holdas birtok eladó. Bővebbet a kiadohivatal. 2370

Nógrádmegyében, Balassa-Gyarmattól egy órányira egy 460 holdas birtok lakházzal és gazdasági épületekkel együtt 30,000 frtért eladó, esetleg egy fővárosi házzal ráfizetés mellett becserélendő. Bővebbet a kiadohivatalban. 2260

Egy csak 2 hónapig használatban volt malomszerkezet 2 pár köre eladó, a kövek 42"-ek, egyik pár franczia, a másik sárospataki. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2373

Biharmegyében Széplakon, Margitta mellet, eladó előnyös fizetési feltételekkel egy nemesi birtok, áll szántóföld, kaszálló, legelő, erdő és szöllőhegyből, mindössze 50 hold. Szép beltelken lakház, magtár, pincze. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1958

Egy jövedelmező gyárüzlet, mely nem nagy tőkét igényel, családi viszonyok miatt azonnal átvehető. Bővebbet sugárut 59. sz. a. a nyakkendő-, füző- és fehérneműgyárban. 1960

209 holdból álló pestmegyei birtok, kastélylyal, gazdasági épületekkel, teljes felszereléssel és vetéssel együtt eladó. Bővebb felvilágositást a kiadóhivatal ad. 2359

Ház és telek a Józsefvárosban, Budapesten, eladó, élénk forgalmu vonalon, nagy befásitott udvarral, korcsmai üzletre téli és nyári helyiségül — fa vagy gépraktárnak, — speculatióra is fölötte alkalmas. Értesit a kiadohivatal. 2366

Egy malomszerkezet még egészen uj eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2355

Szabolcsmegyében 1000 hold birtok bérbe, vagy esetleg eladó. Bővebbet a kiadohivatal. 2354

Pestmegyében, a monori vasuti állomástól 20 perczyi távolságnyira egy 543 holdas birtok eladó. A birtok szép lakházzal és jó gazdasági épületekkel el van látva. Bővebbet a kiadóhivatal. 2340

Egy 8 holnapos vadász vizsla, sötétbarna nőstény 30 frtért eladó. Hol? megmondja a kiadohivatal. 2310

Zalamegyében, Nagy-Kanizsához és az ottani vaspályához egy órányira állam uton 191 holdas birtok épülettekkel és felszereléssel együtt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2207

Az érmelléken 160 holdból álló birtok, legjobb minőségü föld, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2304

Egy kitünően magyarul iskolázott 26 holnapos zsemlyeszinü angol vizsla, egyike a legszebb példányoknak, a mit látni lehet, 50 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2340

A Józsefvárosban egy földszintes ház istálló és kocsiszinnel, szép nagy kerttel eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2302

Egy 2 éves, hím, hosszuszőrü, kávébarna, dresszirozott vizsla, mely úgy szárazon, mint vizen egyaránt használható, eladó 100 frtért. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2225

A Józsefvárosban (Kálvária-utcza) egy földszintes ház eladó 8000 frtért. A ház egy 300 □° nagyságu udvar és kerttel bir, továbbá 700 frtot jövedelmez évenkint és még 7 évig adómentes. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2256

Egy 6 éves hím és egy 1½ éves nőstény jól dresszirozott vizsla eladó, darabja 30 frt. Bővebbet a kiadóhivatal. 2253

Egy még jó karban levő malomszerkezet eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2349

Somogymegyében egy 560 holdból álló birtok, mely Pamuk község határában fekszik, 90,000 frtért eladó. Bővebbet a kiadohivatalban. 2345

Hevesmegyében Gyöngyös mellett 240 holdból álló birtok 2/3 részben első osztályu buza termőfölddel, bensőséggel, gazdasági épületekkel, két szöllővel — vasuthoz igen közel — eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2307

A belvárosban, bástya-utczában egy II. emeletes ház, mely még 25 évig adómentes, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2227

Egy vizi malom, mely szilárd épületekből áll, 3 pár kő, két henger és minden a buza finom örlésére szükséges gépekkel ellátva, a patak vize, mely hajtja a malmot, meleg forrás, soha he nem fagy. A malom közel a város- és vasuthoz. 12 hold rét is tartozik hozzá. Az egésznek ára 20000 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2335

Vétel.

Kerestetik egy fővárosi ház 15,000 frt értékig megvétel végett, mely a megfelelő összegnek 6%-át jövedelmezi. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2371

Heves- vagy Nógrádmegyében közel a vasuthoz kerestetik megvétel végett 250—300 holdból álló birtok lakházzal és gazdasági épületekkel együtt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2257

Egy szeliditett, szépen beszélő pagagály kerestetik megvétel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2332

A belvárosban kerestetik egy ház megvétel végett 50—60,000 frtig. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2327

Kerestetik a József- vagy Ferenczvárosban egy földszintes ház, kerttel 12,000 frt értékig. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2324

Hevesmegyében egy 200—300 holdra terjedő birtok megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2346

Kerestetik megvétel végett egy belvárosi ház, közel a városházhoz vagy a Dunasoron 50,000 frtig. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2322

Pest- vagy Somogymegyében megvétel végett kerestetik egy 500—600 holdas birtok, urilakkal és gazdasági épületekkel. Bővebbet a kiadóhivatal. 2183

Egy 3000 frtot jövedelmező ház a belvárosban megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 2350

Egy nőstény neufundlandi kutya megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2351

200—300 holdas birtok Pest-, Hont- vagy Esztergom megyében, lakházzal és gazdasági épületekkel együtt megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2330

Abauj, Zemplém, Borsod, Heves, Nógrád vagy Szolnok megyében kerestetik egy 40000 frtos birtok, kell hogy ármentes és valamely vasut közelében legyen. Bővebbet a kiadóhivatalban, 2318

Alkalmazást nyer

Egy derék szobaleány, ki jól tud mosni, vasalni és padlót kefélni kerestetik egy tiszta, rendes házhoz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1954

Egy igen tiszta és ügyes szakácsné kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1955

Egy egyetemi hallgató esti foglalkozást nyer. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 1956

Egy jó bizonyitványokkal ellátott nőtlen urasági kocsis helyben azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 2367

Egy jól főző szakácsne helyben azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadohivatalban. 2361

Egy csinos kaszirnő egy vidéki nagyobb kávéházban azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok arczképpel együtt a kiadóhivatalba intézendők, 2347

Szabadkára kerestetik egy ügyes főzőnő, ki a vasalásban, szóval a háztartásban ügyes és jártas havi 10 frtért, hasonlólag egy szolgáló 6 frt fizetés mellett, kik huzamosan helyükön maraduak. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1950

Egy vidéki czukrászdában egy tanoncz alkalmazást nyer. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2327

Négy gyermek mellé kerestetik egy teljesen német ajku leány, felügyelő játszótársul. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2294

Egy középkorú nő, ki nemcsak a háztartás vezetésében gyakorolt, de főzni, sütni és vasalni is jól tud, valamint a külgazdasághoz is ért, egy gazdatisztnél mint gazdasszony alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2329

Kerestetik vidékre egy nőtlen kertész szerény igények mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2344

Kerestetik egy fiatal gazdasszony azonnali alkalmazásra, kinek leginkább igen jól kell érteni a főzéshez. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2336

Kerestetik egy szolid, nőtlen fiatal kertész, ki jó bizonyitványokkal rendelkezik. Fizetés havonkint teljes ellátás és 10 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2234

Egy a fehérnemü- és nőiruha varrásában és szabásában ügyes varrónő vidékre állandó alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2315

4 éves fiu és 2 éves leányka mellé kerestetik egy fiatal leányjátszótársul, kell hogy az illető magyarul és németül jól tudjon, víg kedélyü és megnyerő külsejü legyen. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2319

Egy fiatal házvezetőnő, ki a belső háztartás és fehérnemü vasalásban kiváló jártassággal bir, egy magányos urnál falun alkalmazást nyer. Arczképpel ellátott ajánlatok küldendők, hova? megmondja a kiadóhivatal. 1856

Kerestetik fiu mellé játszótársul egy fiatal leány, ki németül jól és szépen beszél, azonkivül a fiut mulattatni és kiszolgálni képes. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2220

Egy fiatal, szép és szolid kaszirnő kerestetik egy nagyobb vidéki kávéházba. Fizetés 15 frt és teljes ellátás, mosás nélkül havonta. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2325

Alkalmazást keres

Egy r. k. jó családból való 28 éves özvegynő, ki a gazdasszonyi teendőkben valamint a külső gazdaság minden ágában tökéletesen jártas, sütni, főzni jól tud, mint házvezetőnő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban 1953

Egy 15 éves leány, ki magyarul és németül jól beszél, 6 polgári osztályt végzett, a kézimunkákban is ügyes, játszótársul gyermekek mellé ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatal. 2372

Egy 25 éves fiatal ember, róm. kath. vallásu, ki a magyar, német és román nyelvet beszéli, szépen ir, mint kulcsár vagy mint komornyik alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2374

Egy komorna, ki magyarul és németül beszél, fésülést, varrást és finom női fehérnemüek tisztitását tökéletesen érti, valamint a háztartás vezetését is, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1928

Egy jó családból való magyar kisasszony, birja a német nyelvet a háztartás ruhavarrás és kézimunkában jártas, állást keres mint társalkodónő, komorna vagy házikisasszony. Bővebben Kristóf-tér 6. sz. II. em. ajtó 10. 1948

Egy 29 éves, katomentes, nős ember, ki 10 évig nagyobb uradalmakban mint gazdatiszt és kulcsár működött, hasonló vagy más alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2319

Egy nős, családos, könyvvezető, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen érti, az egyszerü és kettős könyvvitelben valamint mindkét nyelvbeni levelezésben kitünő jártassággal bir, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2274

Egy jó bizonyitványokkal ellátott szakácsné alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2284

Egy 30 éves gazdasági gépész és kovács, jó bizonyitványokkal ellátva éves állomásra ajánlkozik. Czim megtudható a kiadóhivatalban. 1898

Egy szakácsnő, ki nagy úriházaknál már szolgált és jó bizonyitványokkal rendelkezik alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2358

Egy előkelő családból származó okleveles tanitónő, ki folyékonyan beszél magyarul, németül és francziául, nagyon jól zongorázik, müvelt társalgása és finom modora van, szóval egy magas müveltségü szelid leány, mint társalkodónő alkalmazást keres. A házvezetésben is kitünő jártassággal bir. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2301

Egy a felső nőiruhavarrásban és szabásban kitünő jártassággal biró nő magánházaknál alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2295

Egy már nagy uraságoknál alkalmazott szakácsné mint ilyen alkalmazást keres. Bizonyitványai kitünők. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2282

Egy fiatal, tisztességes leány, szepesi születésü, ki a magyar és német nyelven kivül még a franczia nyelv elemeit is tudja, a zongorában is némi haladást tett, mint bonne gyermekek mellé ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2316

Egy középkorban lévő nő, ki mint szakácsné nagyobb uri házaknál is már szolgált, jelenleg hasonló minőségben alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2241

Egy csinos külsejü, víg kedélyü és jó családból való fiatal leány, ki magyarul, németül és francziául folyékonyan beszél, gyermekek mellé játszótársul ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2364

Egy középkoru férfi, jó bizonyitványokkal, ki több nyelveket beszél, mint raktárnok — nagy terménykereskedésben alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2362

Egy jó bizonyitványokkal ellátott gazdatiszt, ki mint ilyen nagy uradalmakban már működött, alkalmazást keres. Jelen helyét a birtok haszonbérbe adása végett el kell hagyni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2348

Egy fiatel ember, ki több száz forintot képes óvadékul adni, mint pénzbeszedő vagy mint raktárnok alkalmazást keres, különösen egy fakereskedésben. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2314

Egy 40 éves, nőtlen gazdatiszt, ki mind az elméleti, mind gyakorlati téren kellő képzettséggel bir, nemkülönben a szöllőtermelés és pinczegazdálkodást is érti, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2252

Délutáni foglalkozást keres irodában egy fiatal ember. Bővebbet a kiadóhivatal. 1902

Egy kisasszony, ki a fehérnemü és női felsőruhavarrásban és szabásban kitünő jártassággal bir, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2287

Egy fiatal, csinos kaszirnő, ki mint ilyen kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2218

Egy jó bizonyitványokkal biró szakácsné alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2365

Egy müķertész, ki igen jó bizonyitványokkal rendelkezik, helyben vagy vidéken alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2270

Egy vas- és füszerkereskedősegéd, ki magyarul, németül és tótul tud, hasonló üzletben alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 2232

Egy fiatal leány, ki magyarul és németül jól beszél és ir, némi kézimunkákban is jártas, mint játszótárs gyermekek mellé ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2288

Egy kocsis, nős, családos, kiszolgált katona, jó bizonyitványokkal, hasonló minőségben urasági alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2194

Egy nős, gyermektelen, erőteljes férfi, ki magyarul, németül, tótul és horvátul jól beszél, továbbá a gazdasági szakmában elméletileg és gyakorlatilag tökéletes jártas, a mit bizonyitványokkal igazolhat, mint gazdatiszt alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2299

Egy igen csinos fiatal kisasszony éltesebb vagy középkoru magányos urhoz mint házikisasszony vagy társalkodónő óhajt menni. Szives ajánlatok «Szép és jó» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2352

Egy középkoru, jó családból való nő, ki magyarul, németül és francziául egyformán jól beszél, a háztartás vezetését kitünően érti, nemkülönben kézimunkákban és gépvarrásban gyakorolt, mint társalkodónő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2254

Egy kisasszony, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen birja, a kézimunkákban igen ügyes, valamint a háztartás vezetését is teljesen érti, mint bonne gyermekek mellé ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2289

Egy fiatal leány, ki magyarul és németül igen jól tud, játszótársul ajánlkozik gyermekek mellé. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2230

Egy műkertész, ki jelenleg is mint ilyen alkalmazva van és jó bizonyitványokkal rendelkezik, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóivatalban. 2231

Egy fiatal, nős ember, ki több ezer forintot képes óvadékul adni, mint ellenőr vagy pénztárnok alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1922

Egy kitünő bizonyitványokkal ellátott urasági kocsis, ki jelenleg vidéken van, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2317

Lakás és bérlet.

Kerestetik egy lakás, mely álljon 3 szoba, előszoba, konyha, éleskamra és hozzátartozó mellékhelyiségből, a város bármely részében május hó 1-re. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1376

Szatmármegyében 1½ órányira Szatmár városától és ½ óra a mikolai indóháztól egy 220 holdas birtok bérbe kiadó. Bővebbet megtudható a kiadóhivatalban. 2269

Kerestetik Szabolcs-, Vas- vagy Veszprémmegyében egy 600 holdnyi birtok, teljes felszereléssel, lakházzal és gazdasági épületekkel együtt haszonbérbe vétel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2303

Kerestetik haszonbérbe egy 600 holdas birtok Fehérmegyében vagy annak környékén. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2184

Szatmár, Szabolcs v. Biharmegyében kerestetik egy 200 holdas birtok haszonbérbe. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2238

Haszonbérbe kerestetik egy 180 holdas birtok, lakházzal és gazdasági épületekkel együtt. Pestmegyében. Bővebbet a kiadohivatal. 2321

Egy 300 holdas birtok kerestetik haszonbérbevétel végett, vasút mellett lakházzal és egyéb épületekkel együtt. Bővebbet a kiadóhivatal. 2286

Egy haszonbérlet 1000—2000 holdig, a tiszavidéken lakház és gazdasági épületekkel együtt vasut közelében kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2326

Oktatás.

Nevelőnőnek anyátlan gyermekek mellé vagy gazdasszonynak ajánlkozik uri házba egy tapasztalt tanárné. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1941

Egy jó házból való, intelligens fiatal leány, ki a magyar, német és franczia nyelvet egyaránt birja, jól zongorázik és minden kézimunkákban, gépvarrásban is jártassággal bir, kivánna mint társalkodónő (akár leánykákhoz) szerény feltételek mellett mielőbb állást. Bővebbet a kiadóhivatal. 2368

Egy nevelő, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen érti és a zongorajátékban is oktathat, vidékre azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2357

Egy nevelőnő, ki e téren már működött, jó bizonyitványokkal el van látva, a magyar, német és franczia nyelvet alaposan tanitja, a zongorajátékban és kézimunkákban teljesen gyakorolt, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2369

Kerestetik vidékre egy a VIII. gymn. osztályt kitünően végzett nevelő egy 9 éves I. gymnasiumi, és egy 6 éves elemi tanulóhoz, ki az oktatásban már gyakorlottsággal bir és a német nyelvet tökéletesen beszéli és tanitani tudja, nemkülönben a tornászatban is oktatni tudjon, a tanórákon kivül is növendékeivel foglalkozzon és ügyeljen rajok.— Fizetése 200 frt és teljes ellátás évente. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1951

Egy nevelőnő, ki a német, franczia és angol nyelvet tanitani képes, nemkülönben a zongorában conservatoriumi képzettséggel bir és az énekben alaposan oktathat, vidékre alkalmazást nyer. Fizetés 400 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2356

Egy nevelő, ki e téren már sikeresen működött és jó bizonyitványokkal bir, beszél magyarul, németül és francziául, valamint a gymnasium és reál tantárgyakban alaposan oktat, szerény igények mellett alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2343

Egy nevelőnő, ki magyarul, németül és francziául tud, továbbá a zongorában és kézimunkákban is jártassággal bir, azonnal nyer alkalmazást vidékre. Fizetés 300 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2276

Kerestetik egy izr. nevelőnő ki magyarul, német és francziául jól tud, valamint a zongorában és kézimunkákban is kellő jártassága legyen. Bővebbet a kiadohivatalban. 2276

Egy nevelőnő, ki egeszen correct beszéli és grammatice érti a magyar, német és franczia nyelvet, zongorában pedig igen képzett, úgy hogy felnőtteket is képes a classicus zenetanban oktatni, mint ilyen alkalmazást keres. Bővebbet a kiadó hivatalban. 2312

Egy nevelőnő, ki nem csak magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen tanitja, de a zongora játékban is alaposan oktat, helyben alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2333

Kerestetik egy izr. nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvben valamint az elemi és polgári iskolában szükségeltető tantárgyakból különösen mindennemü női kézi munkákkan teljes jártassággal képes legyen oktatást adni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2334

Kerestetik egy nevelőnő vidékre kedvező feltételek mellett, kinek a magyar, német és franczia nyelven kivül még a zongora-játékban és kézimunkákban is oktatni kell. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2255

Egy okleveles tanitónő, ki a kézimunkákban különös jártassággal bir, mint segédtanitónő azonnal alkalmazást nyer. Fizetés 250 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2337

Egy nevelő, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen érti és zongorázni jól tud, vidéken azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2360

Egy nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli és zongorázni jól tud, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2365

Vidékre kerestetik egy oly müveltebb egyén, ki egy 21 éves ifjut a franczia nyelvben és zongorajátékban alaposan oktatni képes. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2353

Egy nevelőnő, ki magyarul, németül és francziául jól tud, valamint a zongorát is alaposan tanitja, kedvező feltételek mellett vidékre azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2292

Egy okleveles tanitónő, ki magyarul és olaszul igen jól beszél, német és franczia nyelvben pedig kezdőket tanithat, ellenben a zongorajátékban és kézimunkákban alaposan oktathat, mint nevelőnő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2219

Különféle.

A tyukszemirtó Haschisch Collodion készitője Rozsnyay Mátyás aradi gyógyszerész; főraktára Budapesten Thallmayer és Seitz nádor-utcza 7. szám. Ezek által minden gyógyszerész és magán ember hozzá juthat. 1897

Isten után segélyért azon tőkepenzesekhez, — kiket a mindenható vagyon mellett jó szivvel is megáldott, fordul, — egy az uzsorások körmei közé jutott család 3000 frt kölcsönért 6% kamat mellett, melynek fedezetére elegendő biztositék adatik. Kegyes ajánlatok «Zörgess és megnyittatik» jegy alatt a kiadóhivatalba küldetni kéretnek. 1876

Kerestetik egy épitőmester, ki Budapest határában egy csinos kis házat törlesztésre épitene. Ajánlatok a kiadóhivatalba «Csinos ház» czim alatt kéretnek. 2375

Egy előkelő családból származó fiatal ember, pillanatnyi pénzzavarban egy nagylelkü hölgyet keres, ki őt 150—200 frtnyi rövid idő alatt visszafizetendő kölcsönnel kisegitene. Levelek «Szivesség» alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1961

Egy 12—15 éves vidéki jó családból való, lehetőleg árva leány, ki magyarul és németül jól olvas és ir, örökbe fogadtatik egy fővárosi családnál Bővebbet a kiadóhivatalban. 1959

ELECTRO-HOMÖOPATHIA. Az uj electro-homöopathicus gyógyszerek az összes betegségek gyógyitására hatásukban fölülmulják az eddig ismert gyógymódokat. Kimeritő tankönyv 2 frt. — A **Sauter** homöopath központi gyógyszertár **Genfben.** Főraktár minden ország számára. Főraktár Magyarország számára: **Budapesten,** a «nádor»-hoz czimzett gyógyszertárban. Rendelő orvos: **Dr. Peichtmann A. Csorváson** Békésmegyében. 474

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható:

A SEMITÁK ÉS ANTISEMITÁK

FELVILÁGOSITÁSUL ÉS MEGSZIVLELÉSÜL

IRTA **HOFFMANN MÓR.**

Ára füzve 60 kr.

64 KIRÁLY ÉS HŐS arczképe és életrajza, 16 nagy iv, bérmentes küldéssel **45 kr.** a többi teljes befejezésig ingyen a

HASZNOS MULATTATÓ,

cz. ifjúsági képes lappal. A Hasznos Mulattató már tiz év óta fentálló kipróbált **ifjúsági lap;** magában véve is méltó a törekvő ifjuság pártolására, történelmi mellékletével pedig páratlan a maga nemében. Minden füzethez egy király vagy hős arczképe és ¼ ivre terjedő életrajza van csatolva. E képekből és életrajzokból nagyszerü

Nemzeti arczképcsarnok

áll elő. Az idáig már megjelent 64 szép képet és életrajzot, melyek együtt 16 nyomtatott ivre terjednek, **uj előfizetők 45 kr.** bámulatos csekély áron szerezhetik meg, de oly feltétel mellett, hogy egyszersmind a Hasznos Mulattató lapra is előfizetnek, melynek ára szintén példátlan olcsó, ¼ **évre 1 frt,** ½ **évre 2 frt.** A 16 ivnyi történelmi melléklet az ujévi első számmal **bérmentesen** küldetik meg. Ujévkor a történelem legérdekesebb része, a

Rákóczy-korszak

következik, s aztán gyorsan közeledünk a befejezéshez, amikor is majd diszes czimlapot, előszót és tartalomjegyzéket adunk **ingyen.** Ajánljuk a kedvező alkalmat a **családok** figyelmébe. Történelmi mellékletünk röviden, de velősen és kedvesen irott élet- és jellemrajzaival, pompás, szép, nagy képeivel, felette alkalmas az ifjusággal megszerettetni a történelmet. A Hasznos Mulattató közeledő **tizenegyedik** évfolyamát is a legjelesebb irók támogatják dolgozataikkal Abban is bizonyos lehet a közönség, hogy mint eddig mindig, szavunkat ezután is pontosan beváltjuk. A számos érdekes ifjusági olvasmányok között, ezután is közlünk

Ifjusági szinmüveket,

melyek minden költség nélkül, bárhol is nagy hatással előadhatók. Az ujévi első füzetben mingyárt közlünk egy pompás **verses ifjusági szinmüvet.** Ajánljuk a **Hasznos Mulattatót,** az ifjuság e régi jó barátját a szülők, tanférfiak figyelmébe. Olvashatja lapunkat **fiú, leány egyaránt, a legkisebb kortól a legnagyobbig,** de sőt pompás közleményei, főként történelmi mellékletei, **felnőttek** előtt is érdekkel birhatnak. Megjelen a **Hasznos Mulattató** havonként kétszer, szines boritékba fűzve, **szép képekkel** tarkitva, diszes kiállitásban, **két nagy iven** (a történelmi melléklet ezen kivül). Előfizetési ára: **negyed évre 1 frt, fél évre 2 frt, egész évre 4 frt,** azeddig megjelent 16 iv történelmi mellékletért **külön** 45 kr.

LÁNYOK LAPJA

cz. képes folyóiratunkat is melegen ajánljuk a közönség figyelmébe. E lap kizárólag a serdülő koru leányok számára van szerkesztve, s hogy miként teljesiti szolgálatát a **nőnevelésügy** érdekében, legjobban bizonyitja a már megfutott **nyolcz év.** A közeledő **kilenczedik** évfolyam is érdekes, a serdülő koru leányok igényeihez alkalmazott lészen. **A Lányok Lapja** megjelen havonkint kétszer, pompás kiállitással, egszinkék boritékkal, két iven képekkel és külön csatolt **képmelléklettel,** tehát bámulatos gazdag tartalommal. Előfizetési ára: **negyed évre 1 frt, fél évre 2 frt, egész évre 4 frt.** Mint **eddig nyolcz év óta,** reméljük, hogy a kilenczedik évben is fokozódott érdeklődéssel karolják fel a mivelt szülők lapunkat, melynek egy leányasztalról sem volna szabad hiányozni.

Kiadóhivatal, hova egyenesen és kizárólag mindket lap előfizetése intézendő: Budapest, **zöldfa-utcza 32.** sz. 5419

Dolinay Gyula
A Hasznos Mulattató és a Lányok Lapja szerkesztője és kiadótulajdonosa.

Párizsi vállfüzőgyár DUBSKY J, Bécs, VII. Máriahilferstrasse 54.
Valódi halcsont 3, 5, 7, 10, 12, 20 frtig. Tetszés szerinti készitmény szilárd és jó. Javitások vagy egyébb változtások gyorsan és olcsón. **Megrendelésnél** a test és mell bőségének mérete valamint a csipő mérete a ruhán át. 5692

IGÉRVÉNYEK január 15-iki huzáshoz **Tiszavölgyi sorsjegyekre** 1 frt 50 és bélyeg.
Főnyeremény 50.000 o. é. forint.
Trieszti kiállitási sorsjegyek Huzás 1883 február 18-án
1000 nyeremény 213,550 frt értékben.
Főnyeremény **50,000** forint osztr. ért.
Egy sorsjegy ára **50** kr.
10 darab vételénél egy sorsjegy ingyen. 5682
A **'MERCUR'** *kiadóhivatalának bank- s váltóüzlete* BUDAPESTEN Dorottya-utcza 12. Politzer S. BUDAPESTEN Dorottya-utcza 12

Valamennyi betegen, kik gyomor-, s tüdőbaj, vérszegénység, meghülés köhögés rekedtség, sápkór s aranyérben szenvednek, lehet segiteni.
Nyilvános köszönő-irat.
Isten után csakis az ön Hoff-féle malátakivonat-egészségi sörének köszönhetem életem megmentését!
HOFF-féle malátakivonati egészségi sör. Császárok és királyoktól, mint szintén koronaherczegek és koronaherczegnők, nagyherczegek és herczegek által 55-ször kitüntetve. **Malátacsokoládé és malátaczukorkák.**
Hoff János urnak, Európa legtöbb fejedelmei udvari szállitójának, cs. kir. bizottsági tanacsosnak, Becsben: Graben, Bräunerstrasse 8. sz.
A jóság és gyógyerő biztositásául legfelsőbb elismerések
Ő felsége
a dán király Hoff János gyáros urral szárnysegéde által tudatta, miszerint malátakivonatának értéket igen nagyra becsüli. „Én — igy szól a királyi nyilatkozat. — örömmel tapasztaltam a Hoff-féle malátakivonat gyógyhatását ugy saját magamon, mint udvarom több tagjánál."
A Hoff-féle egészségi sör itt csodákat müvelt. Küldjön ön nekem ismét 58 palaczk egészségi sört. stb. Hasseldorf, Utensen át, 1882. márczius 4. Oppen-Schilden lovag, kamarás.
Ő méltósága du Mont bárónő magas köszönő és elismerő irata a Hoff János-féle maláta kivonat egészségi sörrel elert meggyógyulás felől.
Engemet a 13 palaczk sör, s egy kiló maláta-csokolád elfogyasztása után gyorsan és tökéletesen megszabaditott légcsőhurutomtól. — A maláta-czukorkák felettébb csillapitólag hatnak. Én most már csak azért folytatom még a gyógymódot, hogy magamat a zord időjárás befolyásától megóvjam, s ez okból ujabb szállitmányt kérek. Maradván a legmelegebb hálás köszönettel. **Du Mont Mária bárónő született gróf Batthyányiné.**
Hoff János főüzlete Magyarország számára:
Budapest, zsibárus-utcza 7. a főpostával szemben.

Gyengeségi állapotok, magömlés, elgyengült férfierő, tehetetlenség, mindennemü **idegbetegség, reszketegség kézen és lábon, vérszegénység, hátgerinczfájdalom,** valamint minden **utóbajok** mindenkorra és kezesség mellett gyógyittatnak a világhirü **főtörzsorvos D. Müller miraculo-készitményei** által. A regeneratio-por ára 1 frt 60 kr, — miraculo-balzsamé 1 frt. 50 kr. — Postai szállitásnál 25 krral több.
Miraculo-befecskendezés és labdacsok Dr. Müller főtözsorvostól, veszély nélkül, **néhány nap alatt** a **húgycső** minden **kifolyását** (tripper), hólyaghurutot, fehérfolyást még a legidültebbet is alaposan s utókövetkezmények nélkül gyógyitja. A befecskendezés ára 1 frt, a labdacsoké **60 kr.** Postai szállitásoknál 25 krral több. **Egyedüli főraktár osztr.-magyarorsz. számára St.-Georgs Apotheke Bécsben, V., Wimmergasse Nr. 33,** (hová minden irásbeli megrendelés intézendő.) Raktár Pozsonyban: **R. Soltz,** Szegeden: **Barcsay R.** *Gyors gyógyeredmény valamint a gyógyszerek ártalmatlansága biztosittatik.* — Csak a «Heil Georg» védjegygyel és Dr. Müller főtözsorvos aláirásával ellátva valódi. 5699

TAPASZTALATAIM,
melyeket több évi működésem alatt bécsi, némethoni és belgiumi gyógyszertárakban szereztem, de azon körülmény is, hogy a külföldi gyógyszerek elszaporodását ellensulyozzam, arra inditottak, hogy a legnagyobb gyógyerejü növénykivonatokból, dr. Kvapils orvosi utasitása szerint a máris nagy kedveltségü
kárpáti egészségi labdacsokat
készitsem s árusitsam, melyek eldugulás, nyálkáscdás, étvágy-hiány, gyomorbaj, felfuvódások, szédülés, fejfájás, váltóláz, aranyér, börkiütések, köszvény, vizikór, és vesebajok ellen a legfényesebb sikerrel alkalmaztatnak.
Főraktár; Friedrich János gyógyszerésznél Malaczkán, Pozsonymegye. Egy skatulya ára 21 kr, egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr, nem bérmentes küldeménynél 5 kr bélyegdijjal több. Ha a labdacsok árához 20 kr mellékeltetik és az egész összeg posta-utalványnyal beküldetik, akkor a megrendelt mennyiség az összes birodalomba bárhová bérmentve küldetik. Ezen esetben egy tekercs ára 1 frt 25. kr, 2 tekercs 2 frt 30 kr, 3 tekercs 3 frt 35 kr, 4 tekercs 4 frt 40 kr, 5 tekercs 5 frt 45 kr. Egy tekercsnél kevesebb nem küldetik.
Valódi minőségben a következő főraktárakban kaphatók:
Budapesten: Pataky Károly gyógyszerésznél, Széchenyi-sétatér, az ujépülettel szemben. **Debreczenben:** Mihalovics István gyógyszerésznél. **Pozsonyban:** Pisztory Bódog gyógysz. **Szegeden:** Kovács Albert gyógysz. **Temesvárott:** Tárczay István gyógysz. **Szabadka:** Gálffy György gyógysz. **Makó:** Csikos József gyógysz. **Zágrábban:** Mittelbach Zsiga gyógysz. **Bécsben:** Trnka Ferencz gyógysz. Währing.
Kivonatok a hálafeliratokból:
Kérem egészségi labdacsaiból egy szállitmányt nekem küldeni, Magyarországban való tartózkodásom ideje alatt azok igen jót tettek nekem. Coburg, 1880, november 11. *Coburg herczeg* s. k.
Felkérem, miszerint valóban jóhatásu labdacsaiból egy tekercset küldeni sziveskedjék. Tarnóc, 1880. aágusztus 31. *Bohus Ján.* ügyv.
Tapasztalván ön pilulainak kitünő eredményét, kérem pósta fordultával neken két csomagát küldeni. Szuchan, dec. 19. 1878. *Horváth László,* plébános.
Örömmel van szerencsém tudósitani uraságodat, miszerint labdacsai nálam kitünőknek bizonyultak. Kecskemét, 1878, december 13. *Zsigmond József,* tanár.
Az ön labdacsai kitünőségét és jóságát elismervén, azokat minden szenvedőnek teljes bizalommal ajánlhatom. Kékkő, 1878. dec. 26. *Bodicky András,* h. h. lelkész.
Kitünő pilulái emésztési bajomban a legjobb sikerrel voltak. Sassin, 1877. október 13-án. *Skarda József,* lelkész.
Mivel az ön egészségi labdacsai kitünő hatással birnak, ennélfogva sokan arra kérnek, hogy nekik azokat hozassam. Ipolyság, 1878. dec. 25. *Semian Mihály,* ág. h. lelkész.
Labdacsai, miket gyomorhurutban szenvedő sógorom számára hozatek, kitünőeknek bizonyultak. Szepes-Ofalu, 1878. május 12. *Ruszlak József,* plébános.
Az ön kitünő labdacsai sok évi gyomorbajomat egészen megszüntették, ennélfogva kötelességemnek tartom, önnek legszivélyesebb köszönetemet kijelenteni. Tischin-Várnánál, 1878. február 1. *Spatsek Alajos,* plébános.
Ezennel lelkiismeretesen bizonyitom, miszerint pilulái sok betegség ellen kitünő hatással birnak, s ez okból ajanlom azokat minden segélyt keresőnek. Kriva, 1879. február 2-án, *Miszaga Pál,* plébános.
Egészségi pilulái roncsolt egészségemre jó hatással voltak. Isten áldja meg Önt, amiért oly kitünő gyógyhatásos szert sikerült összeállitania. Kötelességemnek tartom, az Ön labdacsait minden betegnek a legjobb lelkiismerettel ajánlani. Mocsáry, 1879. május 14-én. *Zimmermann József,* plébános.
Tekintetes gyógyszerész ur! Miután a multkor küldött egészség-labdacsok igen jól müködtek, ennélfogva megkérem tekintetességedet ismét, sziveskedjék utánvét mellett 12 skatulya labdacsot küldeni. Maradok őszinte tisztelője. Kelt Páty, u. p. Páty (Pestmegye.) *Ginzery István,* községi orvos.
Az ön általános egészségi labdacsai nálam «aranyér ellen» a legjobb és gyors hatást eszközölték. Fogadja érette hálás köszönetemet. Jánok, Abaujmegye, 1880. márc. 5. *Baritsky Endre,* plébános.
A szenvedő emberiség érdekében tudatom tisztelt uraságodat, hogy uraságodtól meghozatott labdacsok, nálam egy 75 éves embernél, ki már 30 év lefolyta alatt az aranyér miatt felette sokat szenvedett, igen jó hatást eredményeztek. Balassa-Gyarmat, 1878. nov. 22. *Pongrác Károly,* kir. tanácsos.
A malaczkai és budapesti főraktárban kapható a hires **kárpáti csúzfluid** üvegenként **85** krért. 5698

4% Tiszavidéki sorsjegyek évenkint 3 huzással.
Legközelebbi huzás már január 15.
Főnyeremény 5679
100,000 forint
Eladom 12, hónaponkinti 10 frtos részletfizetésre. Azonnal az első részlet befizetése után a sorsjegy a vevő tulajdonát képezi, s az illető sorsjegygyel minden nyereményre egyedül csak ő játszik.
LŐRY J., bankház Budapesten, hatvani-utcza 17. sz.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Dr. Leitner 40 év óta fenálló rendelési intézetében Budapesten, dobutcza 18. sz. — Mindennemü **titkos betegségek, önfertőzés, tehetetlenség, fehér folyás,** stb. levélileg is biztosan, gyökeresen és gyorsan gyógyittatnak. Rendelési órák 2—5-ig és este 7—10-ig 5608

Huzás már január 15-én!
A vörös kereszt sorsjegyeknek f. évi január hó 2-án tartott **I. huzása** alkalmával a **200,000** frtos **főnyereményt** egy **általunk kiadott** átvételi jegy nyerte.
Igérvények TISZAI sorsjegyekre csak 1½ frt és bélyeg.
Főnyeremény o. é. 100,000 frt adólevonás nélkül.
ÁTVÉTELI JEGYEK 10 frtos havi részletekre.
Csak **Bécsben** Stefansplatz 9. **A MERCUR** COHN Ch. Wollzeile 10 és 15
5696 kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete.

Aláirási felhivás a MAGYAR VÖRÖS KERESZT SORSJEGYRE
mely sorsjegyek adó és bélyegmentesek.
E hó 22-dikén lehet a **magyar vörös kereszt** sorsjegyekre a nyilvános kibocsájtási ár mellett 6 frt 50 kr.-ral darabonként 2 frt lefizetéssel aláirni. Aláirásokat elfogad
SCHREIBER G. E.
váltóháza, Budapest Kristóf-tér 6. sz. alatt.
Igérvények tiszavölgyi sorsjegyre á 1.50 frt és bélyeg. Huzás január 15-én.
5697 **Főnyeremény 100,000 frt.**

5571
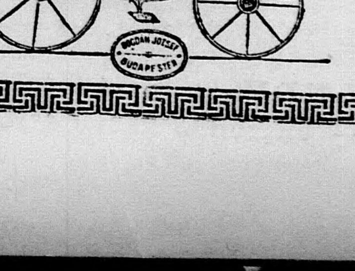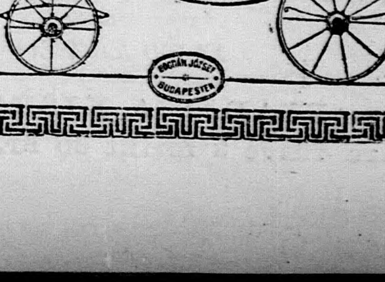
BOGDÁN JÓZSEF
Raktár: muzeum-körut 26. **kocsigyárosnál** GYÁR: páva-utcza 10.
nagy választékban kapbatók **jótállás mellett** a legdiszesebb és legszolidabb **ruganyos díszkocsik** 200 frttól följebb; **homokfutó kosárkocsik** 140 frttól följebb; **divatos batárok** 400 frttól följebb; **halottas kocsik** 400 frttól följebb.
Halottas kocsik községek és szövetkezetek részére részletfizetés mellett is adatnak.